Milliyet Yayınları

KARADİZİ

gelin çiçeği cinayeti

MARIA LANG

GELİN ÇİÇEĞİ CİNAYETİ

Maria LANG

MİLLİYET YAYIN LTD. ŞTl. YAYINLARI

KARA DİZİ

•

•

Birinci baskı: Eylül 1971

•

Bu kitap GÜL Matbaasında dizilmiş
MİLLİYET Tesislerinde basılmıştır.

MARIA LANG

gelin çiçeği cinayeti

Türkçesi:
Ayten E. Oray

Milliyet YAYINLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

AYLARDAN hazirandı, günlerden de cuma. Vakte gelince, Dina Richardson'un herkesçe kuşkuyla karşılanan ifadesine bakılırsa, Priest ve River sokaklarının kesiştiği yerde adı çağrıldığında saat tam üçe on vardı. Şaşıran genç kız dönmüş ve çevresine bakınmıştı.

«O, Anneli! Sen misin, canım? Ben de seni düşünüyordum Nereden geliyorsun? Nasılsın? Sinirli misin?»

Skoga sakinleri bu güzel arkadaşlığa yirmibeş yıldır alışkın olmasalardı, yavaşlayıp iki kıza daha yakından bakmak gereğini duyarlardı. Çocukluktan beri birbirlerinin zıttıydılar. Dina, oldum olası konuşkan, canlı ve yaşamayı seven bir kızdı. Anneli'yse sessiz, içine kapanık ve genellikle düş kurmaktan hoşlanan bir insandı. Dış görünüşleri de buna uygundu: Dina'nın koyu kumral saçları doğuştan kıvırcıktı ve kıpkısa kesilmişti; kalkık bir burnu ve içleri gülen çekik gözleri vardı. Anneli ince yapılıydı, soluk tenliliğinden gelme aşırı duygulu bir görünüşe sahipti ve klasik güzellik anlayışına uygundu: Uçuk sarı renkli saçlarını ensesinde zarif bir topuzla derlemişti. Bütün bu dış aykırılıklara rağmen gerçekten de iyi geçinen iki arkadaştılar.

«Berbere gittim,» dedi Anneli. «Bugün saç yıkamamın daha iyi olduğunu düşündü annem. Çünkü duvak o zaman daha kolay takılırmış. Ah ne kadar sinirliyim, bilsen! Ne işlere giriyorum, anlatamam. Skoga Kilisesinde bir yaz düğünü kulağa nasıl hoş geliyor,okuldayken bugünlerin hayalini nasıl da kurardık, değil mi? Sen bir teğmenle evlenirdin, ben de en azından bir seksen boyunda iri yapılı biriyle...»

Sesinde beliren korkulu titreyiş üzerine sustu. Duyarlılıktan daima ürken Dina beklenmedik bir giriş yaptı:

«İyi ama şekerim, sen de bölgenin en varlıklı bekârını yakalamış bulunuyorsun Kızların hepsi kıskançlıklarından neredeyse çatlayacaklar Anneler de öfkelerinden kaplarına sığamıyor Yarın bütün kasaba kilisede olacak ya da dış kapısında toplanacak seni eleştirmek için. Dikkat et ayağın

sürçmesin! Kekeleyip kızarma, seven birinin heyecanıyla mutlu ol, yeter; çünkü seninki bu kuytu verde yılın düğünüdür. Bir vakitler Joakim'in annesine ait ikiyüz yıllık gerçek dantelden bir duvak takacağını, seksen kişilik şampanya şöleni verileceğini falan hep biliyorlar. Hatta balayım bile...»

«Sus, Allah aşkına! Sinirli olduğumu söyledim sana. İşin tuhafı, en çok eli ayağı tutmayan benle babam. Annemle Joakim durumu gülerek karşıdan seyrediyorlar.»

Dina'nın koluna girdi, birlikte Irmak sokağından aşağıya indiler. Anneli'nin beyaz elbisesi arkadaşının kırmızı elbisesi yanında alabildiğine parlıyordu; kızların birinde beyaz bir çanta, ötekinde de kırmızı bir şemsiye vardı.

«Joakim'in emri üzerine Falkman'ın dükkânına gidiyorum. Buketime bakacağım. Görüp de beğendiğimi söylemeliymişim.»

«Nasıl bir buket hazırlatmış acaba?»

«Ah! Güllerden herhalde.»

Anneli dalgın görünüyordu. Fakat az sonra pencere ardında bulunan birine gülümseyerek el salladı.

«Len orada. Hayır, ötede. Berberde oturmuş Yarına hazırlık yapıyor olmalı.»

Köşeyi dönüp, Mini sokağına saptılar Pahalı sigaralar satan yeni tütüncüyü geçip vitrini karanfillerle tıklım tıklım dolu bir mağaza önünde durdular

Dina hemen burun kıvırıverdi.

«Böyle de vitrin yapılır mıymış! Hayır, ben içeri girmeyeceğim. Fanny Falkman'a tutuluyorum. Onun dağınık haliyle sonu gelmez sözleri dayanılır gibi değil. Burada dışarıda bekleyeceğim. Acelen olduğunu kadına hissettirmeyi unutma, emi?»

Dina en yakın arkadaşını kayıtsız bir baş selâmıyla uğurlayarak beyaz elbisesiyle çiçekçi dükkânına girip gözden kayboluşunu seyretti.

Bir bulut kaplamıştı güneşi. Kurşuni renkli, kalın bir buluttu; Dina, şemsiye getirmekteki ileri görüşlülüğü beğendi.

Tam o sırada kendisine doğru gelen Livia'yla Olivia Petren'e gözü ilişti. Çiçekçi Falkman'ın iş konularıyla karışık konuşmasının daha iyi olup olmadığını düşündü bir an. Bir yargıya varmaya vakit kalmadan iki kız kardeşi karşısında buldu

Onlara bakan, altmışbeşlik bu iki kadının Skoga kasabasındaki en iyi aileden olduğuna dünyada inanmazdı. Olivia şişmandı, etleri yer yer fırlamıştı; her hareketinde, parlak düzeyi dalgalanıp kabaran çiçekli, ipek dar bir elbise giymişti Livia zayıf ve kuruydu; Dina'nın doğduğu sıralar moda olan leylak renginde bir şapkayı gardrobundan bulup buluşturmuş, başına geçirmişti Şapkanın alt kenarından bakan gözleri bir maymununki kadar kurnaz ve meraklıydı. Hpr zamanki gibi ikisi birden konuşmaya başladılar.

«Ya ya, Günaydın, Sevgili Dina, günaydın! Annen baban nasıl?»

«Hâlâ İtalya'dalar mı? Pek yazık! Hele şimdi..,»

«... Şimdi düğünü ve hazırlıkları kaçırıyorlar. Evet, biz de davet edildik. Sevgili Anneli'cik o kadar uzun bir süre büromuzda çalıştı ki.. Sanırım, düşüncesi...»

«Olivia onun erkek kardeşimizin bürosunda çalışmış olduğunu söylemek istiyor. Ne Sebastian'ın işyeriyle, ne de yaptıklarıyla yakından uzaktan bir ilişkimiz yok tabiî. Bunu sevgili babamızdan aldı gerçi, ama onunla ilgimiz yok. Strom'lar ve Anneli çok nazikler, bu mutlu günde bizi de hatırlamak zahmetine katlandılar...»

Dina umuda kapılarak:

«Yağmur yağacak galiba Belki de ben...» diyecek oldu

«Aman Tanrım! Livia, şapkan ne olacak? O basamaklardan ayrılalım, girişte duralım biraz da Sadece bir sağanaktır belki. Dün de öyle oldu. öyle bardaktan boşanırcasına yağdı ki, bütün bakla fidelerimizi mahvetti; ancak beş altı dakika sürdü bereket...»

Dina şık şemsiyesini açtı ve yavaşça gülümsedi; çiçekçi dükkânının girişini seyredebildiği kaldırım kısmından ayrılmadı yine de Kırmızı ipekli elbisesine yağmur damlaları vurdukça ayakları habire ıslandı; sabırsızlıkla bekleyen bakışlarım dükkân kapısına çevirdi. Şu Anneli hâlâ gelemeyecek miydi? Hem bu iki ihtiyar kızın çenesini kapamanın yolu yok muydu?

«Ah canım! Ne de güzel bir gelin olacak! Gelinliği Bayan Persson dikiyormuş; fevkalâde birşey çıkacağına kalıbımı basarım. Yalnız eteğe onaltı metre kumaş gitmiş...»

«Ne yazık, Doktor Hammar bugünleri göremedi, vakitsiz öldü zavallı.» Livia leylakrenkli şapkasını üzüntüyle salladı. «Söz aramızda ondan iyi üvey baba bulunamazdı; her eve bir erkek gerektir. Yoksa o kuş beyinli Gretel Hammar ne kendine, ne de kızına gözkulak olabilirdi. Kilisede yürürken ne güzel bir görüntü meydana getirecekler, öyle değil mi?»

«Ah, evet!» diye Olivia tombul ellerini sevinçle çırptı. «Damadın annesinin İngiliz soylularından olduğu da pek belli.»

Livia hışımla sözü ağzına tıkadı onun:

«Benim sözünü ettiğim damat değil, Edward Strom. Gelinin babası olduğundan kilisede kızın koluna giren tabiî o olacak.» '

«Mihrapta da damada teslim edecek öyle mi?» dedi Olivia, kıkırdadı; uygunsuz bir konudan söz eder gibi hali vardı. «Biliyor musun, o monoklü alıp, tek gözüne yerleştirmiyor mu, tüylerim diken diken oluyor Bütün vücudum ürperiyor; neye benziyor kendisi? Ah! Tıpkısı tıpkısına... Sezebiliyor musun, Dina?»

Sır verecekmişçesine eğildi, kızarmış yanaklarla birşeyler fısıldadı. Skoga kasabasının diğer üçbin sakini gibi ihtiyar kızın gizli arzusunu bilen Dina bu kez biraz daha yumuşak ve dostça davranmaya karar verdi.

«Yok canım!» dedi, fısıldayarak. «Lord Peter Wimsey olamaz, hiç sanmam!»

Olivia mutlu bir şekilde güldü, hayranlığını çeken kişi Tütüncünün köşesinde belirince gözleri daha da süzüldü. Erkeğin acelesi vardı, fakat buna rağmen girişteki ufak grubu selâmlamak için yaklaştı.

Dina düşünceli bir tarzda ona baktı. Son altı aydır zihnini kurcalayan şeyi hatırladı: Joakim Cruse üzerine kesin bir yargıya varmamıştı hâlâ.

Çirkin bir genç falan değildi. Biraz zayıf sayılırdı o kadar. Saçındaki kırmızılık besbelliydi; üstelik bir zamanlar moda olan ve gerçekte küçüklere yakışan bir biçimde kesilmişti. Otuzbeşindeki bir genç adama yaraşır gibilerden değildi pek. Fakat açık gri yazlık elbisesi, gök mavisi çizgili yeleği kusursuz bir elden çıkmıştı, (hava ve ısı derecesi ne olursa olsun

yelek giyerdi Joakim) monoklü da olmayınca insanda kendine güven besleyen şık bir kişi izlenimini bırakıyordu.

'Bazan çok budaladır,' diye düşündü Diana. 'Şimdiki gibi şu değerli iki yaşlının elini öperken yağmur altında ıslanır. Ve bazan da kendisi orada mıdır diye kuşkuya düşersiniz. Buna rağmen...'

Joakim'in sorusunu yüksek sesle cevaplandırdı ;

«Evet, Falkman'ın dükkânında. Kendisini almak üzere yanına giderseniz, memnun oiur sanıyorum. Kadının çenesinden kurtulamıyordur bu türlü.»

Erkek her birini selâmlamak için üç kere eğildi ayrı ayrı, çiçekçinin basamaklarına kadar olan kısa arayı geçti ve kapıyı açtı. Dükkânın yeşilli koyuluğunda kaybolurken kapı zilinin çıngırtılı sesini duydular.

Yağmur başladığı gibi duruverdi ansısın. Livia hemen allahaısmarladık deyip çarşı yönüne seyirtti. Kalıp damat üzerinde tartışmalara girişmek isteyen Olivia isteksizce kız kardeşini izledi Dina şemsiyesini kapadı ve artık bekleyemeyeceğini Anneli'ye bildirmek kararıyla yürüdü.

Dükkân karanlık ve serindi. Toprak, sebze, karanfil ve gül kokuyordu içerisi. Şişman, siyah saçlı Fanny Falkman gerideki tezgâhın arkasında duruyordu. Önünde Joakim vardı. Genç adam Dina'yı görünce döndü ve üç kısa kelimecik mırıldandı ağzında. Bu yalın kelimelere inanmak biraz güçtü:

«Burada değilmiş!»

Dina şaşkın şaşkın bakındı ve adamın sözlerini tekrarladı:

«Burada... değil miymiş?»

Damat sabırsızlığını belli eden bir tavırla omuz silkti.

«Bayan Falkman'a bakılırsa, buraya ayak bile basmamış.»

Genç kız garip bir duyguya kapıldı, gerçek dışı bir dünyada yaşıyordu sanki. Gözleri karardı.

«Fakat...» diye kekeledi. «Fakat mümkün değil bu. Bu kapıdan içeri girip kaybolduğunu gördüm. Bütün süre boyunca da dışarıdan ayrılmadım, onu bekledim.»

Ortalıkta korkunç bir sessizlik vardı şimdi. Dükkândaki üç kişi soluk almıyor gibiydiler.

Sonra Dina umutsuzluk belirten bir işaret yaptı; Anneli'nin nasıl olup da böyle bir saklambaç oyununa kalktığını anlamasa bile aklına gelen şeyi öne sürdü:

«Herhalde... Başka bir kapıdan dışarı çıkmış olmalı. Şey... Arkada bir kapı var mı?»

Soruna böyle kolay bir çözüm yolu olduğuna inanmayan çiçekçinin ters bakışlarını görünce yüreğinin eridiğini hissetti.

Kadın yavaş bir sesle:

«Arka Kapıya ulaşmak için doğruca depodan geçmeniz gereklidir. Son altmış dakikadır ben oradaydım.» dedi.

İKİNCİ BÖLÜM

O ŞAŞIRTICI andan itibaren olay bir sır olup çıkmıştı. Yüzlerce yıllık tarihinde Skoga kasabası böylesine şaşırtan ve zihni bulandıran esrarlı bir durumla hiç karşı karşıya gelmemişti. Bu olay bir düğün yerine iki cenazeyle sonuçlandı ve Başkomiser Christer Wick'e saçlarının ilk beyaz tellerini armağan etti.

Bununla beraber olan bitenlerden habersizdi henüz. Stockholm'den arabayla gelirken yorgun ve tedirgin hissediyordu kendini. Her iki tarafı da iyi tanımadığı halde bir düğün için iki günlük tatili harcamanın değip değmeyeceğini düşünüyordu. Fakat Anneli, anasının vaftiz kızıydı; dünyada hatırından çıkmayacağı bir kadın varsa, o da annesiydi. İsteksizliğini bir anda yeni verdi kapıya gelince; siyah Mercedes'ini büyük bir zorlukla Wick ailesinin dar bahçe girişine soktu. Her şeyi bıraktığı gibi bulunca memnun oldu: Uzamış çimenler, garip kahverengi, uzun basık ev ve beyaz balkonları, yapımı hemen hemen tamamlanmış olan göl iskeiesiyle hepsinden önde gelen onurlu evsahibi. Kucaklarken kadının ayaklarını yerden kesti nerdeyse.

«Günden güne gençleşiyorsun, anne,» dedi. «Tam tamına kaç yaşındasın allahaşkma?»

«Bu yıl emekliye ayrıldığımı biliyorsun Her ay bir hayli para giriyor cebime. Ne güzel değil mi?»

Gülümseyerek bakıştılar; Erkeğin gözleri parlak mavi, kadınmkıier kahverengiydi ve onun omzuna biie varmayan bir boydaydı; buna rağmen ana oğul arasında dikkati çeken bir benzerlik vardı Aynı düz kara saçlara, aynı yüksek alna, alaycı bir büklümle kıvrılan aynı dudaklara ve keskin bakışlı aynı zeki gözlere sahiptiler.

Kolunu kadının omzuna dolamış olarak yürüyen Christer evin çevresini dolaştı.

«Paranı bahçıvana vermiyorsun galiba? Buraya bir tane şart derim.»

«Bahçıvanım yok ama, yardım edecek birisini tanıyorum.» Sonra düşünceli bir tutumla ekledi: «Fakat, çim kesmede yararlı olur mu, bilmiyorum. Neyse, zarar yok; otlar böyle de hoşuma gidiyor.»

Genç adam zemin katının köşeli penceresine merakla baktı. Bu katta iki adayla küçük bir mutfak bulunuyordu. Helena Wick burasını genellikle yalnız yaşayan, kültürlü hanımlara kiralıyordu.

«A, evet! Bu defalık bir değişiklik yaptığını yazıp bildirmiştin bana Bekâr bir erkekmiş kiracın. Yarınki düğünün damadı galiba, öyle değil mi? Joakim Cruse...»

O akşam yemekte ev işi domuz pastırması, tuzlu ringa balığı, soğanlı biftek yeyip, annesinin özel mutfağından çıkmış kahveden de üç fincan içtikten sonra genç adam sevgili koltuğuna kuruldu. Vakit ilerlemişti, piposunu doldurdu

«Biraz dedikodu edelim şimdi anne,» dedi. «Anneli'nin evleneceği bu adam, nasıl birşey? Senin sevgili kızına lâyık mı?»

Yaşlı kadın içini çekti:

«Bu sorunu gereğince cevaplandırabilmeyi isterdim. Kendisi çok iyi bir aileden, anne tarafı İskoç soylularına akraba —belki bu cümle bile sana durumu anlatmaya yeter— Ayrıca son derecede zengin olduğu söyleniyor. Kasım ayında palto fabrikasının alımıyla ilgili olarak kasabaya geldi...»

«Demek o kadar varlıklı? İyi bir firmayı seçmiş Yalnız biraz genç gibi, bana kalırsa...»

«Otuzbeşinde. Eski geleneklere bakacak olursak, erkek, karısından on yaş büyük olmalıymış. O zaman bizimkileri uygun bir çift saymak gerekecek...»

«Kaçamaklı bir karşılık bu. Neden? Çıkar şu baklayı ağzından anne! Birbirimizden sır falan saklamayız, bilirsin!»

Bayan Wick dikişini kucağına bıraktı. Çözümlenmemiş bir bilmeceyi düşünür gibi kaşlarını çattı. Sonra kendi haline güldü birden.

«İşin kötüsü gizli kapaklı herhangi birşeyin bulunmayışı. Sadece belirsiz bir genel izlenim var. Şey... Joakim, olağan tiplerden değil. Öbür erkeklerden farklı. Tam anlamıyla yaklaşılmıyor ona. Anneli bunu başardı mı? Hiç sanmam...»

«Sana sırlarını açmadı mı? Joakim'i sahiden seviyor mu?»

«Sanıyorum. Yoksa onun gibi açık fikirli bir kız niye koşup kendisiyle evlensin?... Evet, aklından geçeni anladım. Yok, Anneli yapmaz o işi. Paraya önem vermeyen biridir.»

Christer Wick belleğini yokladı, kasabada geçirmiş olduğu tatilleri hatırlamaya çalıştı.

Anneli'nin yedi, sekiz yaşlarında sarı bukleli, kısa çoraplı hali gözünün önüne geldi. Sevinçle hop hop sıçrıyor, iyi kalpli babası Doktor Hammar'ın çevresinde döneniyordu. Sonra kızın yetişkinliğini hatırladı; iri mavi gözlüydü; Tanrı, evren ve sevgi hakkında ileri fikirlere sahipti. İki yaz öncesinin Anneli'siyse, genç bir kadındı: Saydam tenliydi, son derece güzel bir yüzü vardı, nazikti, başka dünyalarda yaşıyormuş gibiydi davranışı. Belediye Üyesi Richarson'un kızı Dina'yla beraberdi hep...

Düşünceleri bu devreye ulaşmışken birinci kata çıkan merdivenin basamakları gıcırdadı, perdeler arasından Dina'nın kısa kıvırcık saçlı başı göründü

«Merhaba, Helena teyze! Hoş geldin, Christer!»

Beriki uzun bacaklarını açarak koltuktan kalkıp kızı selâmlarken birşeye şaştı. Dina, hep böyle güzel miydi? Bir değişikliğe mi uğramıştı, yoksa kendisi mi farkına varmamıştı şimdiye kadar? Ayrıntıları bir bir

kayda geçti hayranlıkla: Olağanüstü güzel kahverengi çekik gözler, etkileyici bir oval yüz, kırmızı elbisenin altında güzel bir vücut, biçimli bacaklar ve ince bilekler.

Dina kendisine çevrili hayran bakışların farkında değildi. İlk olarak şaşkınlık içinde gördüler onu

«Bu, çılgınlık!» diye haykırıyordu. «Olamaz efendim Saat dokuz ve kendisini gören yok Mümkün değil! Anneli yapmaz bunu...»

Helena Wick:

«Gel, otur!» dedi. «Sakin ol. Başından başlayıp anlat. Ne oldu?»

Dina oturmadı. Ceviz ağacından konsola dayandı,

«Anneli yok oldu,» dedi. «Saat üç sularında Falkman'ın çiçekçi dükkânına girip ortalıktan kayboldu 'Açıl susam açıl' gibi. Yer yarıldı, içine girdi sanki.»

Bayan Wick durumu kavrayabilmek istercesine kızın yüzüne baktı ve kahve kabına uzandı.

«Bozulmuş sinirlere acı kahve birebir gelir. Yemek odasındaki büfede konyak var. Getirir misin, Christer?»

Dina zorla gülümsedi ve divana oturdu.

«Senin de başından böyle bir gün geçseydi, sen de sinirli olurdun. Helena teyze. Bir de saçımı yaptırıp dinlenmek için hafif bir şekerleme yapacaktım Hıh!»

Genç adamın, önüne bıraktığı konyaktan aldı, kahveyi yudumladı. Erkeğin varlığından haberli bile değildi Karışık saçlarını geriye itti, elbisesini çekiştirdi.

«Göl Evi'nde kalamadım. Gretel teyze merak içinde, koşuşup duruyor. O suratsız Joakim de olanlardan beni suçlarmışçasına birtakım tavırlar takınıyor. Düğünden önce kendisini yüzüstü bırakan nişanlısından ben sorumlu tutulabilirmişim gibi.»

«Öyle mi yaptı dersin?»

Christer kızla gözgöze geldi ve bir süre bakışlarını üzerinde tuttu. Dina Hafifçe kızardı:

«Tek açıklama yönü bu,» dedi. «Yoksa böyle niye kaybolsun?»

Genç adam piposunun ateşini tazeledi ve annesinin sorusunu tekrarladı:

«Tam tamına ne oldu?»

Genç kız o gün başından geçenleri hiç değilse birkaç kere anlatmıştı. Önce Anneli'nin annesine, sonra babasına ve nişanlısına, ardından yine annesine, babasına ve nişanlısına, Kasaba polisiyle devlet polisinin çeşitli temsilcilerine de en azından birkaç defa anlatacaktı yine. Karşısında kendisini dinleyen de küçümsenecek biri değildi: Stockholm Cinayet Masası Şefi'ydi. Fakat daha sonra düşündüğünde, en kolay işin ona durumu anlatmak olduğunu anladı, Dina Genç adam sakin bir şekilde dinlemiş, en küçük ayrıntıları bile öğrenmişti. Bu karşılıklı konuşmanın olağanüstü karışık ve can sıkıcı bir soruşturmanın başlangıcı olduğundan kimsenin haberi yoktu o anda önemli olsun olmasın, işin ıcığını cıcığını öğrenmek, Christer'in eski bir alışkanlığıydı zaten.

Genç kız:

«Anneli'yle yolda karşılaştım,» diye başladı. Cebinden bir sigara paketi çıkardı. «Bana berberden geldiğini, buketine bakmak için Falkman'ın dükkânına gitmekte olduğunu söyledi.»

Christer elinde kibrit, eğildi. 'Güzel bir cildi de var,' diye düşündü. Yüksek sesle:

«Saat kaçtı?» diye sordu. «Ona ilk defa nerede rastladın?»

«Mattson'un dükkânı önünde.»

«Demek, Irmak'la Papaz sokaklarının kesiştiği yerde, öyle mi?»

«Evet. Saat üçe on vardı, sanırım.»

«Bu kanıya nasıl varıyorsun?»

«Eckman'ın dükkânından bir şeyler aldım. Alışveriş yarım saat sürmüştü Bir korsayı giyip çıkardım, sonra da havadan, sudan konuştuk biraz...»

«Eckman'a ne zaman geldiğini biliyor musun?»

«Pek kesinlikle değil ama, şey...»

«Anneli'yle belki de ikibuçukta karşılaştın ya da üçten sonra, olamaz mı?»

Genç kız soluduğu sigara dumanının arasından baktı.

«Ne korkunçsun! Sorguya çekileceğim aklıma gelmemişti hiç.»

«Sorguya çekilmek ne demek, daha bilmiyorsun sen Bu, sadece karşılıklı bir konuşma. Biz bu çeşit soruları çocuklarla, kişiliksiz hanımlara sorarız.»

Dina gülünce kalkık burnu kırış kırış oldu.

«Kendisiyle birlikte yürüdüm,» diye devam etti. «Irmak sokağından indik, Tütüncünün köşesini döndük.»

«Kimseyle karşılaştınız mı?»

«Ha... yır,» diye duraksamışken hatırlayıverdi. «Tamam... Leonard'ı, yani Len Larsson'u gördük, kendisi en iyi arkadaşımızdır. Yarın tanıklığa gelecekti. Berberde oturuyordu ve Anneli el salladı ona.»

«Başka kimse yok muydu? Sokak boş muydu yani?»

«Yok, değildi tabiî. Fakat başka bir tanıdık görmedik. Şey, sonra Falkman'ın vitrini önünde durduk...»

«Çiçekçi, şarapçının tam karşısmdadır galiba? Irmak sokağından da hayli uzakta, değil mi?»

«Evet, Tütüncü tam arada kalır. Anneli içeri girdi, ben dışarıda bekledim...»

«Niçin? Gelin buketini görmek istemedin mi?»

«Fanny Falkman'ın çenesini çekecek kadar değildi arzum. Bir konuşmaya başladı mı, insanın soluğu kesilir. Hem kadın dediğin, arada bir saçma bir iki fırça atar, o bunu niye yapmaz, anlamıyorum bir türlü.»

Christer annesine döndü. Kadın, oğlunun sorguya çekme oyununu zevkle seyrediyordu.

«İhtiyar Faikrnan öldü, değil mi?»

«Evet, Fanny üç yıldır dul. Tek başına dükkânın hakkından geliyor. Dina'nın hakkı var. Kendisi biraz tuhaf, sinsi bir kadındır üstelik.»

Genç adam Dina'ya baktı, başını sallayarak devam işaretini verdi.

«Ne kadar sürdü bekleyişin?» «Bir çeyrek filan Sağnak boşandı. Tam o sırada Petren kız kardeşler göründü.»

Helena Wick, Dina'nın iç çekişini fark ederek gülümsedi

«Yağmurdan kaçarken doluya tutuldun, desene!» dedi.

Polis Şefi yarı alaycıydı: «Onlarla öyle bir konuşmaya daldın ki, Anneli'nin çıkışını görmedin.»

«Kim demiş?» diye öfkelendi genç kız. «Petren'lerin dırıltısı bir kulağımdan girip ötekinden çıkıyordu Asıl beni kurtarmaya gelir mi dive. Anneli'nin yolunu gözlüyordum hep!» «Nerede duruyordun?» «önce Palkman'ın basamakları dibinde. Sonra girişe yerleştik Yani, üç dört metre kadar ilerledik Ben dükkân içine hiç girmedim...»

«Üstü tahta güneşlikle örtülü giriş galiba,» diye sordu. Christer

Bayan Wiek de bunu doğruladı: «Skoga'nın en eski vapılarından biridir Girişin açıldığı avlu. onaltmcı yüzyıl hanlarından birine aitmiş»

Dina'nın sesi daha da ciddileşmişti.

«Yüzüm hep çiçekçiye dönüktü. Şu dünyada gerçek olan birşey varsa, o da ben görmeden dükkâna ne bir kimse girebilirine de kapısından çıkabilirdi.»

«Ya arkadaki iç kapı? Birisi buradan geçemez miydi?»

«İmkânsız. Durduğumuz yerde yolu tıkıyorduk biz.»

«Küçümen sokağında çok insan var mıydı?»

«Şarap deposu iyi işliyordu, yoldan gelip geçen de çoktu ayrıca. Sonra Joakim geldi.»

«Hangi yönden geldi?»

«Tütüncünün köşesini dönüp çıktı. Bizimle konuştu, Anneli'yi almak için Falkman'ın dükkânına gitti.»

«Nişanlısının orada olduğunu nerden bildi?»

«Gidip gelip buketi incelemesini kendisine söyleyen o zaten. Anneli'yi görüp görmediğimi sordu. Evet, içerde dedim. Joakim de dükkâna girdi. Tam o sırada yağmur durdu, beklemekten bıkmıştım, bunu söylemek üzere ben de arkasından seğirttim.»

Bir iki saniyelik bir susuş oldu. Kızın gözlerinde şaşkınlık ve inanmazlık vardı.

Christer piposundan bir soluk çekti.

«... Ve Anneli içerde değildi?»

«îçerde olanlar sadece Fanny Falkman'la Joakim'di.»

Kızın ağzından, sözleı öylesine biı hızla dökülmeye başladı ki, araya soru moru sıkıştıramadı Christer.

«Anneli'yi görmediğini söyleyerek diretti Fanny. Arka kapı olduğu fikrini ileri sürmem üzerine oraya girip bakmaya hakkım olmadığını, tam bir saattir kendisinin depoda bulunduğunu söyledi. Joakim kızdı O gururlu ve budala tavrını takınarak, benim hayal gördüğümü ve Anneli'nin dükkâna girdiğini sandığımı belirtti. Sonra monoklünü gözüne yerleştirdi ve gelin çiçeklerini hayranlıkla seyretmek için depo bölümüne geçti tnci çiçeklerinden koca bir demetti bu, pek de güzeldi. Fakat çiçek falan görecek halde değildim Ona bakacak yerde dükkânın içini, depoyu, tuvaleti ve kadının özel odalarım arayarak ihtiyar cadıyı çileden çıkardım Bütün olanlar yetişmiyormus gibi bir koşu kasabayı geçtim çılgın gibi Anneli'ninkilerin aklını basından aldım Az sonra Joakim çıka geldi, öfkemden öyle köpürüyordum ki, zavallı arkadaşım ne akşam yemeğine, ne de yemek üstü kahvesine gelmeyince memnun oldum âdeta. Damat da. kötü sözleri de yerin dibine batsin!»

Bayan Wick yavaş bir sesle:

«Çok garip,» dedi «Anneli çiçekçinin kapısından içeri giriyor, bir daha da dışarı çıkmıyor Onbeş dakika sonra da giriş holüne açılan odaya ayak basmadan ortadan kayboluyor. Kızın nereye gittiğini öğrenmek için falcıya mı başvurulacak yani?»

«Yok canım!» diye kelimeleri eze eze konuştu, Christer. «Kadının yalan söylediğini anlamak için falcı mı gerek?»

Dina duraksayarak ekledi:

«Hayır ama, niçin yalana sapıyor? Skoga'nın Küçümen sokağında beyaz kadın ticareti yapılmıyor ya?»

Genç adam hafifçe omuz silkti.

«Birşey söylemeyeceğine dair Anneli'ye söz vermiş olabilir. Belki de ağzını sıkı tutmak için para aldı. Demin, 'damadı bırakıp kaçtı' diyen sen değil miydin?»

Fakat kadınların mantıksız fikir değiştirmelerine uygun olarak o ihtimali çoktan bırakmıştı Dina.

«Yok, ana babasını bu şekilde küçük düşürmez, asla! Ayrıca Joakim'i de ütandırmak istemez.»

«Bendeki izlenime bakılırsa, Joakim...»

Christer'in alaycı sesi genç kızın sabırsız anlatışıyla kesildi:

«Aptal olma! Suratsız bir insandır dedim, hepsi bu kadar. Bir araba dolusu altın verseler, balayımı yine de onunla geçirmek istemem. Fakat Anneli'yle zevklerimiz ayrıdır; damadı beğendi herhalde.»

Yarıya kadar içilmiş sigarasını söndürdükten sonra biraz acı bir şekilde sözlerini tamamladı:

«Bile bile böyle bir rezalet çıkarmayacak kadar tutucudur arkadaşım.»

İyimser bir insan olan Helena Wick söze karıştı:

«Bütün bu koşuşmadan sonra biraz başını dinlemek istedi belki de. Henüz dönmediyse bile. düğüne gelecektir bence.»

İleri sürülen bu dostça güven, Dina'nın endişesini daha da arttırdı.

«Hay Allah! Saat onu geçmiş, ben daha hiç bir hazırlık yapmadım. Gitmem gerekiyor.»

Genç adam gülümseyerek doğruldu.

«Bizi o kadar can sıkıcı mı buluyorsun.»

Genç kız. dikkatle yüzüne baktı onun.

«Damdan düşer gibi konuştun.»

Christer, Dina'yı geçirmeye kalkışmadı. Richardson'ların evi bitişikteydi, böyle bir teklif sadece dikkati çekmeye yarardı.

Fakat o gece Cinayet Masası Şefi Wick'in düşlerinde ne Anneli Hammar, ne de onun çiçekçi dükkânına yaptığı esrarlı ziyaret vardı. Sabaha kadar, güldüğünde burnu kırışan, çekik gözlü esmer bir kadın gördü hep.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HELENA WICK, oğlunun odasındaki siyah storu açtı ve sabah kahvaltısını doldurduğu tepsiyi masaya koydu.

Christer uykulu bir sesle:

«Hımm...» dedi. «Hava güzel, tam düğün için üstelik.»

Yaşlı kadın yatağın kenarına ilişti, oğlu buram buram tüten kahveyi yudumlamaya başlayana kadar bekledi Sonra tane tane konuştu:

«Düğün olacak mı bakalım? Asıl mesele bu şimdi.»

Genç adam birden silkinerek gözlerini açtı.

«Anneli? Daha?...»

«Hayır, dönmedi Hiç haber yok ondan. Bir şeyler yapmalısın, oğlum. Durum karışık gibi.»

Kadının tasası büyüktü, bu işle kimin uğraşacağını söylememişti oğlu; görev kendisinin değil, kasaba polisinindi. Christer yatağından çıkıp tıraş oldu ve hazırlandı. Konu üzerinde düşünmeye kalkışmadan kahvesini içmekle yetindi; iki de sandviç yedi. Bir yandan da kravatını bağladı.

«Göl Evi'ne gidiyorum,» diye açıkladı sonra;

Helena başını sallayarak onun hareketini doğru bulduğunu belli etti.

«Zavallı Gretel'in teselliye ne kadar ihtiyacı var, kimbilir! Telefonla konuştuğumda pek dalgındı. Şaşmamak gerek. Anneli onun biricik çocuğu. Elbette üzülecek. Kopacak rezaleti düşünmek de pek tatsız. Bütün kasaba dedikoduyla çalkalanacak.»

Christer tam bahçe kapısına geldiğinde az önce söylenen sözlerdeki gerçek payını düşündü. Bu güzel cumartesi sabahında dört ev kadını sokaktaydı mutlaka: Ya çarşıya gidiyor ya da çarşıdan geliyorlardı. Hiç de aceleleri yoktu, kafa kafaya verip heyecanlı bir konuşma yapabilirlerdi:

«Ya, doğruymuş. O çıtkırıldım nişanlısıyla şiddetli bir tartışmaya tutuşmuş bizim kız, sonra da almış başını kaçmış...»

«O tip adamların nemene kişiler olduğunu biliriz. Kendisi yabancı üstelik. Kont muyrnuş, baron muymuş, işte öyle birşey! Yemeklerini otelde yiyormuş düzenli bir şekilde. Bizim Anna'ya bakılırsa böylesine garip bir müşteri az bulunurmuş...»

«Monoklü da var...»

«Gretel Strom'a lâyık doğrusu! Kurumundan geçilmezdi. Aklıma da geliyordu benim hani...»

Christer Wick aradakj kısa yolu ve Richardson'ların leylaklı çitini geçerek Anneli'lerin evine varmak üzereydi Ansızın patikanın üzerindeki çitin arkasından gelen «Hişşt!» sesini duydu Boyu uzun olduğundan sarı çitin öte yanını kolaylıkla görebildi. Kırmızı yüzlü, göbekli yaşlı bir adam altın çerçeveli gözlüklerinin ardından kendisini süzüyordu Sonra çite yaklaştı ve yavaşça fısıldadr

«Onu buldular mı?... Ha, buldular mı?» Genç adam başını eğerek selâm verdi. «Nasılsınız, efendim? Epeydir birbirimizle görüşmedik...»

Sebastian Petren'in yıldan yıla zenginleştiğini duyardı hep Dış görünüşüne bakılırsa başarılı bir işadamı, zengin bir bekâr ve kasabanın nüfuzlu bir kişisi olmak hiç de fena sayılmazdı Yüzünün renkliliğiyse sinir bozukluğu ve tansiyon yüksekliğine işaretti:

Yaşlı adam sorusunun karşılığını beklemedi: «İşler nasıl?... Düğün olacak mı dersin?

«Ne inanılmaz şey! İyi bir kızdır, büroda yokluğunu duyacağım. Kaçmış mı acaba?»

Christer sözüne:

«Bir çiçekçiye girdiği söyleniyor...» diye başladı, fakat adam, şaşılacak bir hızla konuşmasını kesti.

«Dedikoducuların anlattıkları... Siz polislerin bu tür şeylere önem vermediğini sanırdım.»

Çirkin ama, pahalı evde ansızın telefonun zili çalmaya başladı. Adam memnun bir tavırla özür dileyip çimleri geçerek koştu. Christer Wick biraz bekledi, Sebastian görünmeyince yürüyüşünü sürdürdü.

Göl Evi, Skoga gölü kıyısındaki eski güzel yapıların sonuncusuydu. Daha sonrasında tarlalar, fidanlıklar ve bostanlar bulunuyordu. Ev, kasabanın görülmeye değer yapılarından biriydi Uzun ve tek katlı yapının ön yüzü beyaz sıvamaydı; onsekizinci yüzyılın sonunda Hammar adında zengin bir toprak sahibi tarafından yaptırılmıştı. Gerek iç, gerek dış görünüşü bölgenin sayfiye evlerinde rastlanan ünlü klasik yalınlığa sahipti. Bütün bölgede yeni dikili tek fidan yoktu. Yüz yıllık akçaağaçlarla kestane

ağaçları hem gölge veriyor, hem de evi. gölden bakılınca gizlenmiş duruma getiriyorlardı.

Anneli'nin babası sağken Göl Evi. kasaha sakinleri tarafindan çoğu sevilen 'Doktorun Evi'ydi. Doktorun dul karısı, ondan birkaç yaş genç, neşeli ve kendinden emin kereste tüccarıyia evlendikten sonra da aynı yerde yaşamaya devam etti. Edward Strom kasabalı değildi; oraya 1945'de gelip yerleşmişti ancak. Kasabalılar kendisini bağırlarına basmışlar ve Şehir Meclisi'ne seçmişlerdi. Christer de tanıyordu, usta bir satranç oyuncusu ve iyi bir arkadaş olarak takdir ederdi onu.

Kapıyı kendisi açtı; uzun boylu ve güçlü kuvvetliydi, üzerinde gömlek vardı, kırçıl saçları karmakarışıktı. Christer'i görünce sevinçle aydınlandı yüzü.

«O, sen misin? Çok şükür, tam bize gerekliyken geldin. Olanları duydun herhalde.»

Genç adam duyduğunu söyledi ve arkasından yeşil kumaşlı meşe ağacı mobilyaların doldurduğu karanlık, fakat çok güzel odaya girdi.

Gretel Strom onu görür görmez hıçkırmaya başladı hemen.

«Ah Christer! Sevgili Christer! Ne feci değil mi? Benim zavallı Anneli'ciğim! Düğünse, saat beş'te bugün. Konukları ne yapacağız? Nerede olabilir dersin?»

Gretel ellibeş yaşında ufak tefek, şişman bir kadındı. Saçı hâlâ sarıydı. Zamanında, bölgedeki birçok erkeği büyüleyen bebeksi güzelliği yüzünden kaybolmamıştı daha. Kültür bakımından biraz yoksulcaydı. Fazla zeki de sayılmazdı.

Genç adam ondan dişe dokunur bir bilgi alabilmek için boşu boşuna uğraştı.

«Gitti, yer yarıldı; içine girdi sanki. Dün akşam bavulları yapılacak, çamaşırları ütülenecek ve konuk listeleri değiştirilecekti. Joakim'le kendisi yapacaktı bunu. Hep böyledir zaten, her şey hazır olunca biri gelir ya da beklenir gelmez son dakikada. Geri çevrilecek paketler fazla olmaz inşallah! Bugün...»

Erkeklerin hiç biri, gelin kaçmışsa konuk listeleri hazırlamanın gereksiz olduğunu ona hatırlatmadı. Christer, Edward'ın içki ikramını geri çevirdi.

«Onu en son ne zaman gördünüz?» diye sordu.

«Dün öğle yemeğinde. Oniki'de berberde olacaktı. O saattan az önce ayrıldı.»

«Halinde bir başkalık var mıydı?»

«Yoktu, değil mi?» derken, Edward karısının onayını bekliyordu «Kendisine takıldım. Renginin çok soluk olduğunu söyledim ama. gerçekte o hep böyledir. İçini çekti, sinirli olduğunu söyledi, 'Daha sakin bir düğün töreni olsaydı,' dedi...»

Gretel dudaklarını büzdü:

«Edward kendisiyle aynı fikirde olduğunu belirtti İyi ama, işi başından aşkın olan asıl benim. Anneli sonuna kadar Petren'in bürosunda çalışmayi dilemişti, akşamları da Joakim'lé çıkıyordu tabiî. Olağan birşeydi; gençlikte ne yapılır, herkes bilir bunu, fakat...»

Sözü uzatmaya başlayınca Edward Strom onun konuşmasını yarıda keserdi hep. Yine öyle yaptı, ama ne öfkeliydi, ne de kaba; incelikle yardımına yetişmişti sanki.

«Şaşkına dönmüş durumdayız. Yapılacak o kadar iş var ki... Yalnız bunlara başlamak anlamsız gibi şimdi.»

Christer'in mavi gözleri düşünceli ve dalgındı.

«Yanında çok para var mıydı?»

Bir defalık olmak üzere Gretel tam bilgi verdi:

«Üzerinde en çok on, onbeş lira vardı.» Burnunu iyice sildikten sonra devam etti. «Bunu biliyorum. Çünkü burada, holde durup, yağmurluğunu beyaz alışveriş çantasına yerleştirirken; 'on lira kadar param var, berbere ödeme yapmayacağımdan emin misin?' diye sordu. Helen de aynı yere gider, gelin başı takıldıktan sonra para veriliyor. Terziye gelince, ona da şimdi ödeme yapmayacaktı.»

«Banka cüzdanı üzerinde değildi sanırım. Yoksa, yanında mı taşırdı,»

«Hayır,» diye karşılık veren, ciddi yüzlü Edward oldu. «Öbür değerli şeyleriyle birlikte onu da benim kilitli kasamda saklar. Son maaşını yatırdığı, iki üç gün öncesinden beri defter kasada duruyor. Para işlerinde bizimki çok dikkatlidir her zaman.

Geniş ağzı alaylı bir gülümsemeyle yayıldı. Fakat bu gülüş birden kayboluverdi. Soran bakışlarla Christer'e baktı.

«Kendi arzusuyla kaçtığını düşünüyorsun, değil mi? Joakim'le evlenmeyi göze alamadı, paniğe kapıldı ve gitti herhalde. Yalnız bence, Anneli böyle bir harekete kesinlikle kalkışmaz.»

«Ben de saygıdeğer kayınpederimle aynı fikirdeyim ve...»

Joakim Cruse bir anda odaya girivermişti. Kendisini Polis Şefi'ne tanıttıktan sonra bir koltuğa yayıldı:

«Şimdiye kadar büyük umutlar besliyordum hakkınızda ama, bunların gerçekleşemeyeceğini anlamış bulunuyorum.»

Christer her yeni tanıştığına yaptığı gibi serinkanlı, ve dürüstçe yüzüne baktı. Orta boyda, zayıf, yüz çizgileri düzenli ve sinirlice bir adam gördü; son derece şık, açık gri bir elbise giymişti.

'Yeleğini de elde işletmiş,' diye düşündü Christer. Az sonra 'Yeleğin düğmeleri gerçek elmastan,' diye farkına varıp daha da hayret etti.

Fakat Joakim'in aklı başka yerdeydi, zayıf eliyle kısa kesilmiş saçlarını düzeltti:

«'Benden bıkıp kaçtı,' fikri dışında sizinleyim. Son derecede dürüst bir kızdır, açık sözlüdür. Bir meselede çekilmek, yenilgiyi kabullenip uzaklaşmak istemez asla...»

Polis Şefi sordu:

«Peki, bu konuda sizin düşündüğünüz ihtimal nedir?»

«Bir sürü ihtimalli bir kişi,» derken, Ed« ward'in sesi bezgindi. «Bazıları hayal ürünü gibi.»

Joakim koyu mavi gözlerini, suçlayan bir bakışla ona çevirdi.

«Burada bir hayalsever varsa, o da ben değil, Dina Richardson'dur asıl. Güzel nişanlımın, dün saat üç'te çiçekçi dükkânına girip kaybolduğunu söyleyen kendisi. Bu ifadeye inanırsak, sonucu nasıl bağlayacağız? Arka kapıya varmak için Fanny'nin koca gövdesini sıyırarak geçmesi gerekmez mi? Yaylı kadın 'hayır, geçmedi' diye tutturdu. Hem sonra esrarlı bir yoldan yararlanarak, yaşlı dükkâncıyı geçti ve dışarı çıktı diyelim. E, sonra neler olmuş? Skoga'da altı ay oturunca inanamıyorum; hiç kimse kasabanın anacaddelerinden birinde en aşağı yirmi kişi tarafından görülmeksizin bir

adım bile yürüyemez. Hele düğünümüz günün konusuyken gelinin kaçışı şimdiye kadar dillere destan olur, kulağımıza erişirdi. Tabiî kaçtıysa, demek istiyorum.»

Christer yavaşça başını salladı. O da aynı şeyi düşünmekteydi.

Gretel Strom damadına umutsuzca baktı.

«Fakat...» diye kekeledi. «Falkman'ın evinde olamaz hâlâ, değil mi?»

Genç adam kayıtsızca omuz silkti.

«Belki de bodrumda saklanmıştır. Ya da tavan arasında. Fanny'nin et yiyen bitkileri yoksa, herhalde sağdır.»

Sevdiği kızı kaybetmek üzere olan bir damat için gerçekten yersiz şakaydı bu. Fakat yine de bir anlam taşıyordu sözleri.

Söylenenler Gretel'in hoşuna gitmedi.

«Ah!» diye bağırdı. Yerinden öyle bir sıçrayışla kalktı ki, alnındaki sarı bukleler havalandı. «Çok kötüsün! Bütün bu olanların seninle bir ilişkisi yok sanki. Dur bakalım, görürüz. Şimdi kasaba telefon edip, etini ye yollamadıklarını sorayım. Yarın ola, hayrola!»

Christer ayrılması gerektiğini anladı. Zaten düğün telâşında olan Göl Evi'nden fazla bir bilgi edinemeyecekti. Dışarı çıktı. Yola koyulup yavaş adımlarla ilerledi. Güzel bir yaz havasıydı, gök açık maviydi, güneş parlıyordu.

Birden akşamı düşünerek sıkıldı, frakla terleyecekti. Fakat 'hiç düğün olmamasından iyidir' deyip bu düşünceyi hemen attı kafasından.

Richardson'ların leylak çitini geçerken hafiften çalınan bir ıslığın sesini duydu. Başını kaldırdığında, yeşil boyalı evin küçük balkonlarından birinde Dina'yı gördü. Bahçeye girip çimenlerin üzerinde durarak, birkaç kelime konuştu onunla. Kız, gerdanıyla omuzlarını açık bırakan bir bluz, altına da kırmızı bir pantolon giymişti.

«Dikkatle bakma, daha bigudiliyim, biliyorum.» dedi.

Christer başını kaldırdı ve Dina'nın güzelliğini içine sindirdi. Öteki parmaklıktan sarkarak:

«Yeni birşey var mı?» diye sordu. Olumsuz bir karşılık gelince devam etti: «Haklıymışım, görüyorsun ya! Kayboluşunda garip bir yön vardı.

Böyle saçmalık olmaz ama! Düğün yapılacak mı, yapılmayacak mı? Daha önemlisi; oteldeki şampanyalı, alabalıklı, taze çilekli yemek verilecek mi, verilmeyecek mi? Evde bir başimayım ve bir lokma yiyeceğim de yok.»

Besbelli, arkadaşının ortaklıktan silinmesi olayını o kadar ciddiye almamaya başlamıştı. Kahverengi gözleri ışıldıyor, neşeli neşeli gülümsüyordu Christer de kızın bu gülümseyişine karşılık verdi.

«Ne olursa olsun, ben seni oteldeki yemeye götürürüm.»

«Güzel! O halde kendime çekidüzen vermeliyim. Uzun elbise mi giyeceğim?»

Genç adam yarı acılı, yarı alaylı yüzünü buruşturdu.

«Ben de frak giyeceğim. Neyse, buraya kadar taşımışken bir işe yarasın bari.»

Konuşurlarken kızın geriye bakmıp birşeyi —ya da birini— aradığını fark etti. Başını indirip geriye döndü.

Çit direklerinden birine yaslanmış genç birini gördü. Sarışın ve gür saçlıydı, güneşten yanmış hoş bir yüzü vardı. Açık yakalı ve kısa kollu beyaz bir gömlek giymişti.

O sırada Dina'ya selam veriyordu; Christer'i görünce yüzü değişti. Çocuksu, mavi, yapmacıksız gözleri karardı, suratı asılıp neşesi kaçtı hemen. Bu değişmenin nedenini düşündü Polis Şefi: Kendisini görmekten mi hoşlanmamıştı, yoksa kuşkulu olduğundan mı korkuya kapılmıştı?

Dina balkondan seslendi:

«Tanışıyorsunuz sanırım. Kendisi kasabanın en çok yazılan ve konuşulan adamıdır: Christer Wick. İşte okul arkadaşımız ve hasmımız; Anneli'yle benim daimi kavalyemiz Len Larsson.»

Christer: «Tanışmıştık,» dedi. «Ana babanız öldükten sonra Skoga'dan ayrıldığınızı sanıyordum.»

Leonard karşılık vermedi. Gerekli bilgi Dina'dan geldi hemen.

«Teknik okulu yeni bitirdi. Şimdi Joakim'in fabrikasında çalışıyor. Bir iki kişinin yardımı oldu ama, böyle bir işi bulmak için yine de şans ister insanda.»

Sesinde biraz iğneleme vardı. Güneş yanığı delikanlı sert bir hareket yaptı. Polis Şefi ceket cebinden piposunu çıkardı.

«Palto fabrikasında mühendise ihtiyaç duyuluyor mu?»

«Evet!» Karşılık kısa ve tersti. «Makineleri modernleştirmekve onların bakımını yapmak için.»

Bunu izleyen sessizlik anını bozan, yine Dina oldu. Leonard'a günün başlıca sorusunu sordu:

«Anneli'yi gördün mü?»

Bir süredir yaklaşmakta olan patlama duyuluverdi:

«Bana bak, ne demek istiyorsun? Şu Allahın cezası kasabada onu kimse görmüyor da neden ben görüyormuşum, bakalım?»

Christer ilgiyle ona baktı.

«Dün bizim kızı görmedin mi?»

«Canınız cehenneme hepinizin!»

Durdu, beyaz kauçuk tabanlı pabuçlarıyla bir taşı tekmeledi ve kendini biraz daha kontrol altına almış olarak ekledi:

«Çarşambadan beri görmedim Kendisini,»

Sorguya yardımı oldu Dina'nın:

«Dün ona el salladın ya! Sen berberde otururken geçiyorduk hani biz... Falkman'ın çiçekleri arasında kaybolmasından birkaç dakika kadar önceydi, canım.»

Polis Şefi'nin ilgisi arttı.

«Yanılmıyorsam, berberin arka kapısıyla çiçekçinin arka kapısı aynı avluya açılır. Yani demek ki, büyük olayın yakınındaydın ve...»

Genç mühendis korkudan büyümüş gözlerle Christer'e baktı, anlaşılmayan bir iki kelime mırıldandı; küfür olmalıydı mutlaka. Sonra hızla döndü ve aldı başını gitti.

Christer ağzı açık kala kaldı, fakat yüzünü balkona döndüğünde şaşkınlığı büsbütün arttı.

Dina Richardson'un yüzü bir ölününki kadar beyazdı, dudakları aralanmıştı, dar tahta parmaklığa yapışmıştı elleri.

Hoş bir görüntü değildi, fakat yine de kızın, Polis Şefi Wick'in varlığını o anda bütün bütüne unuttuğu bir gerçekti.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SABAH SAATLARI ilerledikçe eskiden aklı başında ve sakin olan Skoga kasabası kaynamaya başladı. Sevgili Doktor Hammar'ın kızı Anneli'yle garip yabancının düğünü zaten başlı başına bir merak konusuydu, fakat son olaylar, üstüne tuz biber ekmişti. Halk şurda, burda toplanıyordu. Cumartesi alışverişinden dönen kadınların keseleri boş, kulakları doluydu; telefonlar da habire işlemeye başlamıştı.

«Alo, Lily, sen misin? Az önce Karin'le karşılaştım. Dün saat bir'de Anneli Hammar'ı kendi gözleriyle gördüğünü söyledi. Sebastian Petren'in bürosundan ağlayarak çıkıyormuş. Arkadaşım yeminlerle anlatıyor bunu. Nasıl? Evet, tastamam! Evet. demek bu işte onun da parmağı var. Nasıl olur? Onun gibi yaşlı bir adam...»

«Alo, alo!... dört sekiz iki, lütfen... İngrid, sen misin? İşittin mi olanları? Evet, Stockholm'den Christer Wick'i çağırtmışlar. Kimbilir ne düşünmekteler?»

«Alo! Evet, Gretel Strom sinir krizleri geçiriyor, hastaneye kaldırdılar kendisini, cankurtaranla...»

«Santralda ne oluyor ki? Yoksa hepiniz uyuyor musunuz? Bana yedi-biri verin, çabuk. Evet, postanede tam yanımda duruyordu, görünüşe bakılırsa adamın kılı bile kıpırdamamış. Ne tuhaf değil mi?»

«Hatlar ne kadar da bozuk. Santraldan dinliyorlar yine, eminim...»

Fakat gerçekte zavallı telefoncuların işleri başlarından aşkındı En gençleri oracığa çökmüş, fişlerin üzerinde ağlıyordu. Fakat gülse de, ağlasa da telefonlar durmadan işledi, konuşmalar sürdü gitti.

İşten dönen erkekler yemek bulamayınca, tabiî küplere bindiler.Yalnız çok geçmeden eşleri gibi onlar da Anneli Hammar olayının esrarlı büyüsüne kaptırdılar kendilerini.

«Kızıl saçlı züppeyi bırakıp kaçmış!» deyip çıkıverdiler işin içinden. «Haklı da yani Onun gibi güzel bir kız...»

Çok sesli, gürültücü koroyla düğün konukları bir başka topluluk meydana getirmişlerdi. Ne olduğunu ve kızın nereye gittiğini birbirlerlne sorup duruyorlardı telâşla. Fakat ortada işe karışanların canlarını sıkacak bazı özel sorunlar vardı.

«Berbere gitmek gerekiyor mu şimdi? Yoksa telefon edip, başka zaman geleceğimi söylesem mi?»

«Gece elbisesiyle kiliseye gidilir mi? Bir de düğün olmazsa, kalakalırım.»

«İyi ama, düğün geri bırakılmadı ki! Telefon edip sormak da uygunsuz.»

Oteldeki şefgarson küfürleri savuruyordu.

«Ne olursa olsun, ısmarlananların parasını ödemeleri gerek. Ziyafet salonunu hazırlamamayı da söylemezler mi? Daha çiçeklerle süslenecek her yer. Hay, Allah! Bir sürü de yardımcı getirttim. Onları ne etmeli şimdi?»

Davetlilerle otel müdürüne bakılırsa, damat, kaynanaya kendi dediğini yaptıramamıştı. Gretel Strom cankurtaranla hastaneye götürülmemişti Skoga'lıların dedikodusuydu bu. Anneli'nin düğüne gelmeyeceğini damat söyleyince, kadıncağız ağlama krizlerine tutulmuştu. Ziyafeti geri bırakmak gerekiyordu. Joakim'le Edward Strom ortaklaşa bir yargıya vardılar: Gelin üç'e kadar sökün etmezse, telefon başına oturacak, davetlileri tek tek haberdar edeceklerdi.

Yaşlı adam yorgun bir sesle konuştu:

«Bu iş seni daha çok yoracak. O kadar kişiyle başedebilecek misin?» Joakim'in gözleri hainleşti. «Bu yüzden uzun konuşmayabilirler. Bırakılmış, mutsuz bir nişanlıya saygı gösterip sözü kısa keseceklerdir. Asıl siz düşünün.

Bir başka nokta da, Gretel Strom, Nuh diyor, peygamber demiyordu. Bu, polisin işe karışmasıydı. Radyoyla yardım istenince hıçkırdı:

«Yok, hayır! Anneli'min bir suçlu gibi aran masını istemiyorum. Bu işi başkaları için de yaptılar biliyorum ama. o teneke sesli spikerlerin çınlayan sesi beni nerdeyse çileden çıkaracak: «Kaybolduğunda üzerinde beyaz

keten bir elbise vardı, elinde de beyaz çanta. Tasalı ve başı öne eğik bir şekilde yürüyordu.. Yok, benim kızım öyle olamaz. Hoş, herkes için aynı cümleler kullanılıyor ya!»

Edward Strom onun ıslak yanaklarım elinin tersiyle sildi ve polise bildirmemeye söz verdi. Fakat Gretel odadan çıkınca karakolun numarasını sordu yine de Bölge polis müdürü olan arkadaşı Leo Berggren'e durumu anlattı.

Müdür sonunda telefonu yerine bırakınca, Koca bir mendil ile alnını kuruladı ve kâğıt yığınlarıyla örtülü masanın öteki ucunda oturan Christer Wick'e duyduklarını bir bir aktardı

«Sonuç şu ki,» diye sözünü tamamladi. «Resmen işe karışamıyoruz henüz.»

‘Resmen' kelimesi, üzerinde durularak söylenmişti. Wick, şişman Polis Müdürü'ne bakıp gülümsedi.

Yok, hayır. Leo Berggren atak bir memur değildi hiç. Hele şimdi altmışına gelmişken daha da ağırkanlı kesilmişti. Yakında emekliye ayrılacaktı, terfi etmeyi düşünmüyordu. Yine kendine özgü davranışlardan birini gösterdi:

«İşe nereden başlayacağız?»

Christer gözünü bile kırpmadan cevapladı:

«Fanny Falkman'ın dükkânından. Üç'te kapatıyor, o zaman gidip şansımızı deneriz. İlerde işe yarayacak bir iki şey sormak istiyorum. Anneli'yle ünlü nişanlısının ilişkileri nasıldır, sözgelişi?»

«Pek parlak değil,» diye homurdandı Leo. «Geçen sonbahar kasabaya geldi ve evlenmemiş kız annelerine gün doğdu. Kendisini yemeklere çağırdılar. Bizim kızı bile düşündük.»

Genç adam piposunu yaktı.

«Kim kapana kıstırdı onu? Gretel Strom mu, yoksa Anneli mi?»

«Zor bir soru. İlk önce yaklaşan Edward Strom oldu galiba. Beraber satranç oynamaya başladılar; iyi anlaşıyorlardı. Sonrası Göl Evi duvarları içinde oldu. İlkbaharda nişanı ilân ettiler. Bizim kız, Anneli'nin arkadaşıdır. Ona bakılırsa, gelin pek mutluymuş, Joakim'i seviyormuş...»

«Ya oyunun öteki oyuncuları? Larsson diye bir mühendis var galiba?»

«Leonard? Evet, iyi bir çocuk, hem de zeki. Biraz şımarık ama, neyse! Kızınca öfkesi dehşettir ha! Çocukluktan beri Anneli ve Dina'yla arkadaştı; hangisiyle işi pişireceğini hep merak ederdim.»

Polis Şefi her nedense Bayan Richardson'un özel hayatını, kusur ve erdemlerini tartışmaktan çekindi. Sadece:

«Kasabada söylenilenlere bakılırsa,» demekle yetindi. «Dün Anneli, iki gözü iki çeşme olduğu halde Petren'in bürosundan çıkmış.»

«Ha! Bildiğime göre, sekreterlik yaptığı bürodan birkaç gün önce ayrılmış; geçerken uğramıştır belki. O şişman öküz, ne yaptı da kızı ağlattı acaba?»

«Hayvan gibi davranmıştır herhalde. Ya Fanny Falkman?»

Leo küt parmaklarıyla masayı tıkırdattı.

«Bildiğiniz gibi, çenesi çok düşüktür. Göründüğü kadar pasaklı değilse de, derli toplu da sayılmaz. Kocasının ölümünden beri işi yürütüyor, hali vakti iyi olsa gerek. Bütün vaktini dükkânında, bitişik küçük katında ya da fidanlık yakınındaki limonluklarında geçirir.»

Wick, düşünceliydi:

«Burası Göl Evi'ne yakın galiba?»

«Evet,» diye doğruladı Berggren. «Pek uzak sayılmaz. İyi ama, bunun bizimle ne ilgisi olabilir? Anneli, Küçümen sokağındaki dükkânda kayboldu. Burada yatıp uyumadı ya?»

Polis Şefi birden ayağa fırladı.

«Haydi!» dedi. «Şu çiçekçi dükkânını görmek için nerdeyse yanıp tutuşacağım.»

Sokağı baştan başa geçtiler, Küçümen sokağına saptılar. Meydandaki otobüs kuyruğundakiler, Kilise'nin yanındaki sıralarda oturan başıboş gençlerle otel önündeki büfede olanlar hemen herkesişi gücü bıraktı, şişman ve kısa boylu Polis Müdürü'yle Stockholm'den gelen uzun boylu meslektaşına baktı.

Bir saat sonra bütün kasaba sözü geçen çiftin Fanny Falkman'ın dükkânına girdiğini öğrenmişti. İhtimallerle öngörüler peş peşe sıralandı durdu...

Sokağa açılan iki vitrine rağmen darlamasına uzun dükkânm içi loştu. Yeşil saksı bitkileri yılan gibi kollarla duvarlara tırmanmışlardı. Cumartesinden kalan birkaç çiçeğin de boynu bükülmüştü; her şeyde bir çürük kokusu vardı. Geri planda modası geçmiş bir para çekmecesi ve üstünde de tezgâh bulunuyor, yanmdaki açık kapıdan depoya geçiliyordu.

Kapının zili çalınınca dükkân sahibi hemen eşikte belirdi Ellerini kalçalarına dayadığından koyu kahverengi gözlerinde düşmanca bir bakış okunuyordu.

«Şimdi de sıra poliste mi?» diye ters ters çıkıştı. «Bilmeliydim. Sorular soran sapık müşterilerle dükkânın dolduğu yetişmiyormuş sanki! Hammar hanım hazretlerini görmedim diye sorumlu tutulup mahkemelerde mi sürüneceğim yani? Size birşey söyleyeyim mi; Richardson'ların o şımarık kızını bir elime geçirsem, şu tezgâha dayayıp öyle okkalı bir tokat yapıştıracağım ki gerisine... Uydurduklarını dinleyen kimseleri buluyor bir de. Aklı başında kişilere kulak verecek yerde, millet bacak kadar kıza önem veriyor.»

Leo Berggren, önündeki öfkeli kadından birkaç santim daha kısa olduğunun farkında değildi:

«Sevgili küçük Falkman'eığım,» dedi. «Heyecanlanmayın, canım! Dina Richardson'u dinledik, Anneli'nin sizin dükkânınıza girişini kendisinden başka belki on kişinin görmüş olduğunu iddia ediyor. Gereğinde onların da ifadesi alınacak.»

Fanny Falkman'ın rengi soldu, bir iki adım gerileyiverdi. Boğuk bir sesle konuştu:

«Ne istiyorsunuz siz? Ben hiçbir şey bilmiyorum.»

«Çevreyi şöyle bir dolaşmak niyetindeyiz. Belki de size bir çift sözümüz olur sonra...»

Kadını hiçe sayan polis görevlisi onu geçip depo kısmına girdi.

Burada ilk dikkati çeken şey duvara bağlı tahtalardan biri üzerindeki koca gelin çiçeği demeti oldu.

Fanny Falkman'ın yüz çizgileri yumuşadı. «Evet,» dedi. «Onun gelinlik buketi. Az önce bodrumdan aldım. Düşündüm ki, eğer...»

Christer Wick güzel kokulu çiçekleri dalgın dalgın seyretti Gelin çiçeklerinin taçyapraklari nerdeyse saydam denecek bir beyazlıktaydı, her bir sap, boynu bükük, yere doğru sarkmıştı. Sanki yük taşınılamayacak kadar ağırdı.

Gelin Çiçeği, Gelin Çiçeği,
Gölgelik koruların çiçeği,
Gelin Çiçeği, Gelin Çiçeği,
Karlar gibi beyazsın,
Genç kral kederler içinde,
O kız için hep,
Gelin Çiçeği Prensesi.»

Fröding'in şiiriyle Anneli'nin ilişkisinden biri söz etmemiş miydi? Yoksa yanlış çağrışımlara mı sapıyordu?

Bayan Falkman'ın zavallı çiçekler hakkındaki görüşü daha gerçekçiydi:

«Solmaya başlamışlar bile,» dedi. «Bu ısı derecesinde çok kalmaz bozulurlar. Ben biliyordum zaten Kullanılacakları günden önce gelin çiçekleri koparılmaz diye Bay Cruse'a hep söylemiştim. Ama neye yaradı? Buketin bir gün önceden hazırlanmasını, böylece gelinin gelip bakabilmesini istedi. Beğenmezse başka şey bulacakmışız. Saçmalığa bakın! Yılın bu devresinde çiçek bulmak zaten zor... Nerde kaldı düğüne bir gün varken...»

Christer açık yeşil yapraklardan birine dokundu.

«Bunlar yabani gelin çiçeği değil, oysa tam da yabani olanların zamanı.»

Fanny hemen saldırıya geçmişti.

«Yabani gelin çiçeği bulamazsınız artık, bulunsa bile çok aramak gerek. Fakat sen gel de damat beye anlat bunu. En güzellerini, en pahalıları istedi. Bizi de hayli uğraştırdı. Nasıl oldu da orkide diye tutturmadı bilmem. Hoş, gelin çiçekleri için de eni konu başımızı ağrıttı ya...»

Berggren çiçek sözünden bıkmıştı.

«Bayan Falkman, dün öğleden sonra o belirli saatta neredeydiniz?»

Gelin çiçekleri konuşması kendisini rahatlatmıştı galiba, bu yüzden soruları rahatça cevaplandırdı bir süre.

«Tezgâhtarım izinli olduğundan, ayak işlerine koşan bir yardımcı kızla kaldım. Bu yüzden gündüzleri dükkândan ayrılamıyorum.»

Tek tük mobilyayla yarı döşenmiş odayı dolaştı Christer Köşenin birine gelince durdu.

«Bu döner merdiven bodruma mı iniyor?»

«Evet, yalnız merak etmeyin, dün ikiden sonra aşağıya hiç inmedim. Saat ikiyi vururken Bay Cruse'un gelin çiçekieriyle birlikte yukarı çıktım, buraya oturup buketi yaptım; tabiî dükkânda işim olmadıkça.»

«Oturdunuz mu? Peki, nereye?»

Duvar tahtalarının birinin yanındaki üç ayaklı yüksek tabureyi işaret etti. Ayakları rahatsız olduğundan doktorun ona her fırsatta oturmasını söylediğini açıkladı.

«Fakat uzun süre de oturamıyorum hiç.»

İki erkek bakıştılar. Tabure hole açılan kapının yakmındaydı. Dediği gibi burada oturmuş ya da dükkânda müşteriye bakmışsa, Anneli Hammar kesinlikle ona görünmeden geçmiş olamazdı.

Christer dar bodrum merdivenlerinden aşağıya indi. Fanny Falkman somurtarak baktı arkasından. Genç adam özür dilercesine başını sallayarak yine görününce, kadının yüzünde alaylı bir gülüş belirdi.

«İncelemeniz bitti mi? Gösterilecek başka şeyim yok, ne yazık ki...»

Leo Berggren öyle hemen vazgeçeceğe pek benzemiyordu.

«Sizin katınız, değil mi?» diye sordu. «Bir göz atabilir miyiz, acaba?»

Fanny öfkeli bir tavırla başını kaldırdı. Dar, karanlık geçide bakan kapıyı ardına kadar açtı, karşı davardaki benzer bir kapının da kilidini çevirdi, eliyle buyurun der gibi bir işaret yaptı.

«Hay hay, geçin bakın! Casuslar görevlerini yerine getirmelidir. Bir oda, bir mutfak, her ikisi de ufak, dolap yok, yüklük yok... Divanın altına ve buzdolabının içine de bir göz atın, ne bulacakmışsmız, görelim!»

«Durun, dinleyin, Bayan Falkman,» Berggren'in yüzü kızarmıştı. «Dün öğleden sonra birkaç dakikalığına odanıza girdiğinizi düşünsem, mantıksız bir ihtimal olmaz, değü mi? Belki de kahve pişirmek istediniz, ya da başka

birşey. Ya da şimdi aklınıza gelmeyen bir iş için kalkıp gittiniz. îşte o aralıkta Bayan Hammar depodan geçip dışarı çıkabilirdi pekâlâ.»

«Anlıyorum, teşekkür ederim, Bay Berggren. Ben ne yaptığımı çok iyi hatırlıyorum, aklıma gelmeyen bir iş olmadı, kaygılanmayın siz.»

Kadının gözlerinde âdeta şimşekler çakıyordu; müthiş kızmıştı. İki adamı önüne katıp geçide çıkardı. Koridor sonunda bir W. C. yazısı gördüler. Fanny:

«Tuvalette de değildim » dedi. «Bütün gün bir içeri, bir dışarı koşup durmam ben.»

Öteki uçta, tam yerde bir ışık çizgisi vardı Christer küçük kapıyı itip avluya çıktı. Ayrılırken:

«Teşekkürler, Bayan Falkman,» dedi. «Bize epeyi yardımınız dokundu.»

Son sözleri alay niyetiyle söylememişti, gerçekten ciddiydi.

Kadın ilk olarak utandı.

«Biraz kaba davrandım,» diye kekeledi, «Kusuruma bakmayın. Böyle işlere karışmak ber nim için hoş değil. Durumu anlıyorsunuzdur herhalde.»

Sonra mantıksızca ekledi:

«Dükkân zili hem tuvaletten, hem de kattan işitilebilir üstelik. Bay Cruse gelmeden çıngırak çalmadı kesinlikle, yemin edebilirim.»

Avlu büyük ve parçalı taşlardan yapılmaydı. Aralarında yetişen otlar hâlâ yeşildi. Tek katlı eski güzel tahta evlerle çevrelenmişti. İki dev akçaağaç, bir patatesle bir marul tarhı ve masallardaki evleri andıran kırmızı boyalı bir kulübede manzara tamamlanıyordu.

Fakat Leo Berggren böyle masal görünüşlerini fark edecek durumda değildi, tabiî.

«Allahın belâsı kadın!» diye homurdandı. «Yalan söylüyor düpedüz. Ama niçin?»

Christer kara piposunu yakıp, halinden son derece hoşnut, dumanı içine çekti.

«Ya başından beri Anneli'nin kayboluşuyla ilgisi var, bu yüzden sonuç korkutuyor onu; ya da birini korumak için özel nedenler dolayısıyle yalan

söylüyor. Ufak kusurları ya da çıkarlarını bozmamak için her ne halseçoğu insan rahatlıkla yalana sapar.»

Bu konuşma sırasında Polis Şefi Wick çevreyi inceliyordu.

«Şu köşedeki pencere nedir?» diye sordu birden. «Falkman'ın dükkânına en yakın olan. Kimin o?»

Leo Berggren şaşalamıştı.

«Bilmem,» diye kekeledi. «Acaba... Yok, değil. Buldum, yeni Tütüncünün Yapının gerisiyse erkek berberi Jeppson'un.» Çeşitli evleri işaret etti. «Orada, berberle yangın duvarı arasındaki dar geçit, avludan Irmak sokağına kadar uzanıyor. Büyük girişten de Küçümen sokağına geçiliyor. Avlunun öteki tarafındaki yapılar, Sandberg mobilya mağazasının arka bölümüdür.»

Christer düşünceli bir şekilde başını salladı.

«Orayı arayamayız galiba, ha?»

«Ne? Sandberg'in mağazasını mı?» Berggren iyice afallamıştı.

«Hayır, bütün bu yapıları!»

«Kasabayı ayağa kaldırırız. Üstelik Anneli Hammar olayı resmîleşmiş durumda değil. Saat da dördü geçiyor; dükkânların hepsi kapanmıştır bile.»

«Şu küçük kulübede kimse oturuyor mu?»

«Tamam, Eriksson Nine'nin söyleyecekleri olabilir pekâlâ Kendisi doksanında ama, gözleri de yerinde merakı da Şisst işte orada!»

Küçük kulübeden saçları bembeyaz, iki büklüm yaşlı bir kadın çıktı; budaklı bir baston vardı elinde. Topallayarak ilerledi ve bir bahçe iskemlesine oturdu. Uçuk mavi gözleri çok canlıydı, kendisine yaklaşanlara dikmiş, bakıyordu.

Leo Berggren saygıyla eğildi. Adamın bağrışmdan yaşlı kadının kulakları, gözleri kadar iyi durumda değil anlamını çıkardı Christer.

«Günaydın, Bayan Eriksson! Nasılsınız? Bu arkadaş, Yargıç Wick'in oğludur. Belki de hatırlıyorsunuzdur kendisini.»

«Elbette hatırlıyorum.» Kadının sesi ince ve titrekti, Polis Müdürü'nünkünün tam karşıtıydı. «Dantel yakalı, siyah kadife takım elbise giyere din; uzun kara buklelerin vardı. Öyle değil mi, canım?»

Gülüp gülmediğini anlamak için Christer bakışlarını Berggren'e çevirdi. Yaşlı kadın bunun üzerinde durmadan kendisince daha önemli saydığı anılarına geçti hemen.»

«Baban iyi bir insandı. Onun babasının evinde çalışmış bir kızım vardı. Yıllar ne de çabuk geçiyor...»

Bayan Eriksson'un bugüne dönebilmesi biraz uzun sürdü, Polis Müdürü hayli çaba harcadı:

«Burası güneşte ne güzel, sıcacık. Öğleden sonraları bahçeye çıkıp oturur musunuz hep?»

«Isı derecesi yeterliyse, evet.»

«O halde dün de oturuyordunuz burada, öyle değil mi?»

«Dün mü? Evet. Birden dörde kadar o turda m. Hava güzeldi Birkaç saat kaldım.»

«Hiç içeri girmeden mi?»

«Evet, öyle. Her zaman böyle olmaz. Yalnız bir ara sağnak yağdı; on dakika sürdü ancak..»

İşte o on dakika,' diye düşündü Christer. 'Dina da çiçekçi dükkânı önünde nöbet tutuyordu.'

Kuşkulu bir tavırla sordu:

«Siz hep saata mı bakarsınız?»

«Kilise saati komşuyken vakti kaçırmam.» Gülerken gözlerinin keskinliğiyle gururlanıyordu. «İnsanın ara sıra dikkatini çekecek birşeyin bulunması iyidir.»

«Tabiî, elbette. Gelen giden de oluyordur herhalde. Dün, sözgelişi? Bakılmaya değer ilginç birşey olmadı mı?»

Buruşuk, kuşa benzer yaşlı yüzde garip, kurnazca bir anlam belirip kayboldu ansızın. Fakat kadının dudakları büzüldü ve sır saklamak istercesine başını iki yana salladı.

Berggren yalvardı:

«Kuzum, saklamayın. Avluya biri çıktı mutlaka, kimdi o?»

«Evet, gerçekten de çıktı. Sandberg'in kızlarıydı. akçaağacın altında kahve içtiler. Sonra berberin sıska çırağı Charlie yanlarına sokuldu; «onun gibi kızlar bu çocuğun neresini beğenirler, bir türlü anlamam.»

«Başka kimse geçmedi mi? Anneli Hammar? Sarışın, ince bir kız, hani...»

Yaşlı kadın sabırsız bir hareketle sözünü kesti:

«Doktor'un Annèli'sini siz mi bana tanıtacaksınız? Küçük melek, bazı bazı gelip beni ziyaret ederdi. Fakat dün uğramadı. Hayır, hiç uğramadı.»

Christer bir başka yola başvurdu:

«Avluya araba giriyor mu?»

«Evet, elbette! Giriş kısmı yeteri kadar geniş. Eski günlerde içeriye at arabaları girerdi. Adamlar otelde eğlenir, içki içerken atlar da avluda otlardı. Fakat şimdi dükkânın kapısına kadar mal getiren kim! Sandıkları sokağa boca ediveriyorlar. Yok hayır, panayırdan beri buraya otomobil girmedi. Sonra da ihtiyar Johansson hırsızlardan korumak için eski otobüsünü yerleştirmek istedi...»

Tam ayrılacakları sırada kasabanın Polis Müdürü yeniden bağırdı:

«Ama dün birşey oldu, değil mi? Neydi, anlat hadi! Bildiğin halde susup oturacak değilsin ya!»

Kadının yüzünde o kurnazca anlam yine belirdi. Dudakları tekrar kısıldı .

Berggren dayattı:

«Fanny Falkman'ın arka kapısından hiç kimse çıkmadı mı?»

Christer heceleri uzatarak:

«Hayır»ı yapıştırdı. «O kapıyla burasının arası hayli uzak. Çıkanı gözünüz seçer mi, bilmem.»

Kadın faka bastığını anlamayarak atıldı:

«Hıh! Kim demiş? Gördüm, tabiî. Tam yağmurun durduğu sıradaydı. Adam kapıyı dikkatle açtı, sonra tazıdan kaçan tavşan gibi kaçtı. Köşeyi dönüp giriş yerinde kayboldu. Bir merhaba demek için bile durmadı.» Gururu incinmişti sanki, kendi kendine başını salladı. «Ne kadar hızlı koştuysa da tanıdım onu. Sebastian Petren'i arkadan da, önden de görsem

fark etmez benim için. Bu eller onun bezini bile değiştirmiştir; hoş, o zamandan beri hayli kilo da aldı ya! Benim gibi yaşlı bir kadına şapkasını bile çıkarmadı. Ne ayıp! Ondan kat kat büyüğüm üstelik.»

BEŞİNCİ BÖLÜM

GELİN ALAYI bütün göz kamaştırıcılığıyla yola düzüleceği yerde kız evinde tam bir cenaze havası esiyordu o sırada. Yorgunluk, sıcak ve üzüntüden yüzü külrengine dönmüş Edward Strom telefonda aynı cümleleri tekrarlamaktan âdeta bir kâbus yaşıyordu. O da yetişmiyormuş gibi, kasabaya gelen akrabalarla (Gretel ve Anneli'ninkiler) özür diler yollu, iç karartıcı konuşmalar yapıyordu. Şimdi de yatağında kendini kaptırmışcasma ağlayan karısını avutmaya çalışıyor, fakat başaramıyordu bir türlü. Dina Richardson'la Helena Wick de kendisine yardım ediyorlardı. Christer'se dışarda, verandada elinde viski bardağıyla duruyor, gelinin yakınlari içinde en şanssız sayılanı anlamaya çabalıyordu. Bu, olsa olsa güvey olamayan damattı.

Joakim Cruse, gereğinden fazla 'Johnnie Walker alıyordu. İskoçyalı atalarını hatırlıyordu mutlaka. Hasır iskemlede ileri geri sallanırken anlamsız denebilecek bir söylev çekmeye girişti:

«Çok garip bir durum. Garip ve kışkırtıcı. Oyunun baş kişisi oluyorsunuz; esrarlı bir sorunun çözümlenmesi bekleniyor. Klasik komedilerin kötü yanı şu: Aldatılan nişanlı aptal ve bencil bir insandır. Kim bilir, belki ben de öyleyim?»

Christer donuk bir sesle sordu:

«Emin misiniz? Komedilik bir konu mu bu?»

Joakim'in gri gözleri bir ton daha koyulaştı.

«Komedi olsun, dram olsun ne fark eder? Birinde aptal nişanlı bertaraf edilerek mutluluğa ulaşılır; ötekinde de birkaç kişinin ölümünden sonra. Sonuç, hep aynıdır.»

Cinayet Masası Şefi karşısındaki kızıl saçlı, iyi giyimli erkeğin ne ciddi bir konuşma yapmaya, ne de gerçek duygularını açıklamaya niyetli

olmadığmı anladığından işi hafiften aldı:

«Şu halde komediyi tercih edelim. Fakat yönetmen iki noktada hataya düşmüş.»

«Ne gibi?»

«Kızın arzularına boyun eğen nişanlı yaşlıca, sevimsiz, çirkin ve hayatının olgunluk çağında olmalı bir...»

Genç adam bunu övgü diye karşıladı, beklemiyordu ama, sadece:

«Devam edin,» demekle yetindi.

«Neşeli ve masum bir genç hazır beklemeli, iki. Aksi halde eğlenceli bir gelişimle mutlu sona eremeyiz. Acaba o nerde? Ben bunu merak ediyorum.»

Damat doğrulurken hasır iskemlesi gıcırdadı.

«Evet,» diye mırıldandı. «Ben de öğrenmek isterdim; yalnız nişanlımla uzun bir süredir tanışmıyoruz ki. sırlarını ağzından alabileyim...»

Düşünceli bir sessizliğe gömüldü, Dina eşikte belirince silkindi ve alaylı bir tutumla ekledi:

«İşte bize yardımcı olabilecek biri.»

Kızm kahverengi gözleri kısıldı.

«Ne de yardımcı?» diye sordu.

«Sevgili gelinimin nereye gittiğini açıklamada tabiî!»

«Açıklamak mı?» Dina şaşırmak mı, öfkelenmek mi. yoksa gülmek mi gerektiğini bilemiyordu. «Siz delisiniz! Bir bakıyorum kayboldu deyince sözlerime inanmıyorsunuz; bir bakıyorum, benim onunla işbirliği yaptığımı sanıyorsunuz...»

Joakim viski bardağını yeniden doldurdu.

«Anneli'nin en yakın arkadaşı kimdi? Sırlarını kime açardı? Çocukluk sırdaşına danışmadan böyle bir yargıya varabilir miydi ki?»

Dina içini çekti.

Christer soğuk bir tavırla:

«Birşeyi unutuyorsunuz,» dedi. «Anneli kendi arzusuyla buradan ayrıldı diye bir ipucu yok elimizde.»

Genç adam bundan hoşlanmadığını ve bu söze inanmadığını belirten bir işaret yaptı.

«Kaçırıldı mı demek istiyorsunuz?»

«Hayır, öyle söylemedim.»

Kuruntulu iki yüz ona döndü. Yaz sıcağına rağmen titredi Dina.

«Şey... Biraz eve gitsem iyi olacak.»

Christer ayağa kalktı.

«Yedide gelir, seni alırım.»

Bunun üzerine kız biraz gülümseyebildi.

«Güzel ama Christer, uzun elbise giymeye hiç hevesim kalmadı benim.»

Polis Şefi hâlâ birgün öncesi kararlaştırılan şekilde giyinmeyi düşündüğünden kızın dünkü neşeli havasını kaybetmesine eni konu üzüldü.

Göl Evi'nden ayrılmadan önce yatak odasının kapısını çaldı ve Edward Strom'a kendisiyle iki üç kelime konuşup konuşmayacağını sordu. Hem Edward, hem de annesi kapıdan dışarı süzüldü.

'Şişşt, uyuyor,' diye fısıldadılar ona; yeşil oturma odasına aldılar kendisini. Radyoyla yardim istemek ve polisi çağırmak gerektiğini bildirdi; annesi de aynı fikirdeydi.

Edward Strom kırçıl saçlarını elinin tersiyle düzeltti ve gerçekte karısından gelen sakıncaları sayıp döktü.

«İş büsbütün dallanıp budaklanmayacak mı? Yetişkin bir kişi, polisi işe karıştırmaksızın dilediği gibi hareket edebilmeli. Hem Anneli, genellikle...»

Helena Wick sözünü kesti onun:

«Hayır,» dedi. «Anneli beceriksiz ve aptal değildir. İşte bunun için olayı garip buluyorum. Başına gelenleri öğrenmek için harekete geçmeden burada kolumuzu kavuşturup oturamayız.»

Edward Strom minnet dolu bakışlarını kadına çevirdi:

«Ben de tıpkı tıpkısına böyle düşünüyorum. Fakat Gretel'i bilirsiniz. Kendisine söz verdim ki...»

Odada bir aşağı bir yukarı gidip gelmeye başladı. Arada bir ürkekçe yatak odasının kapısına bakıyordu Sonunda derin derin içini çekti.

«Yarın ilk işim,» diye söylendi «O zamana kadar çıkıp gelmezse, Leo Berggren'e aramaya çıkmasını söylemek olacak.»

■

EVE dönerlerken Christer Wick, burun kıvırdı.

«Adamın Gretei'den bu kadar korktuğunu bilmiyordum.» dedi. «Halbuki aklı başında birine benziyor.»

İç çekme sırası annesinindi şimdi.

«İlk evliliği de böyleydi. Aptallığıyla çevresindekileri ehlileştiriyor mu nedir? Gretel mantıktan anlamaz. Mantıklı olmanın anlamını bilmez; korkunç inatçılığı vardır bir de. Dirlik düzenlik için, kendisinin yanağını okşayıp 'istediğin olsun' demekten başka çıkar yol yoktur... Evde biraz başını dinlemek için çoğu erkeğin yapmayacağı şey var mı?»

«Genellikle öyle,» diye doğruladı Christer. «İyi ki evli değilim. Sırası gelmişken söyleyeyim, Dina Richardson'u otelde yemeğe davet ettim.»

«Dina çok iyi kızdır,» diye fikrini söyledi annesi. «Hem bu işte sana yardımı bile dokunabilir.»

Christer güldü.

«Hangi özelliği yüzünden onunla ilgileniverdiğimi merak ediyor olmalısın. Sevgili anneciğim, bunu ben de bilmiyorum. Yalnız yapılmayan düğünün yerini tutacak birşey gerekti.»

Christer'le Dina, Skoga Oteli'ne vardıklarında kendileri gibi düşünen başka düğün davetlilerinin de olduğunu gördüler. Şaşkın bir başgarson, onları pencereye bitişik köşedeki masaya götürdü; aralarına papatya dolu kâsemsi vazoyu yerleştirdi. Sonra yavaş sesle şu haberi verdi:

«Bugün millet lokantaya doldu. Tabiî, herkes sizin gibi ileri görüşlü olmadığından kimse masa falan ayırtmamış. İki yemek salonu da yakında dolacak. O zaman ne yapacağım, bilmem? Ziyafet salonuna sofra kurdurmak nasıl olur? Biraz, şey...»

«Uğursuz mu sayılır?» diye tamamladı Dina.

Genç kız çok şıktı: Yumurta kabuğu beyazında bir elbise giymişti, kendi renkleri daha canlanmıştı bununla, altın parıltılı mat teni göz alıyordu. Berberden yeni çıkmış koyu renkli kısa saçlarıyla çekik gözleri büsbütün belirmişti. Keyfi yerinde görünüyordu yine; uzun odayı meraklı bakışlarla inceledi.

«Aman Tanrım!» dedi. «Ne de kalabalık! İşte Sabastian Petren; önünde bir dizi bardakla bir başına oturuyor. Az ötedeyse zehir dilli Andersson'lar. Dışarda yemek yiyecek kadar açıkelli olduklarını bilmiyordum.»

Başgarson sesini biraz daha kıstı .

«Durum şöyle, Bayan Richardson; düğüne davetli herkesin yemek yiyip şampanya içmesi için emir verdi Bay Cruse. Bedava akşam yemeğinin haberi bütün kasabaya yayıldı tabiî.»

Dina elinde olmaksızın haykırdı;

«Bakın şu işe! Çok güzel bir hareket doğrusu! Biz de yararlanalım bakalım. Sir Joakira's in şampanyasıyla sarhoş olmalı!»

Başgarson ayrıldıktan sonra Christer kıza döndü:

"Joakim Cruse'dan niçin bu kadar nefret ediyorsun?»

Dina sigarasını uzatılan çakmakla yaktı ve bir süre sustu.

«İlk defadır böyle bir insanla karşılaşıyorum,» derken, açık sözlüydü. «Hakkında yargıya varmak zor Bazan öyle iyi ve hoş ki, onu kucaklayıp kabarık saçlarını okşayası geliyor insanın. Bazan da öyle aptalcasına insanın damarına basıyor ki. suratını tırnaklayasım tutuyor. Bu çeşit hareketleri bilinçsiz sanırım.»

«Bilinçsiz mi?»

«Evet, biraz tuhaf kaçacak ama, şöyle açıklayayım: Bir tahtası eksikmiş gibi geliyor bana. Nedenini sorma, bilemeyeceğim. Belki de kötü huyum ya da kıskançlığımdan öyle düşünüyorum.»

Christer:

«Değişik tipte biri olduğu kesin,» diye doğruladı. «Fakat buralı değil, o zaman herkes sen de dahilonu bir yabancı gibi değil, olduğu gibi

kabullenecekti. Şimdi bu yüzden anlaşılmaz ve kuşku uyandıran biri gözüyle bakılıyor kendisine.»

«Skoga'lılar içinde garip olup da dikkati çekmeyenler mi var demek istiyorsun? Doğru.

Önemli olan yabancı sayılmayışları. Bütün ömürleri burada geçtiğinden tuhaflıkları ve kaçamakları bile hoş görülüyor Fakat Joakim günün birinde monoklü ve milyonlarıyla çıkageliyor. Hakkındaki bütün bilgi, İskoçya'da doğmuş olduğu ve bizden farklı bir şekilde konuştuğu, duygularım ve düşüncelerini kestiremediğimiz için yanında rahat değiliz Her şeyle alay eder gibi bir hali var... Buna rağmen . Gözlerindeki ifadeyi fark ettin mi hiç? Her zaman yukardan bakmıyor insana.»

Polis Şefi 'evet' anlamında başını salladı.

«Belki sorum özel bir konuyu kapsıyor ama, Anneli'nin nişanlısı hakkındaki fikrini açıklarsan pek memnun olacağım.»

Göz göze geldiler. Genç kız onu tartıyordu sanki, güven duymada karar kıldı.

«Kesin olan şey şu: Nişanlısını benimle tartışmadı hiç. Çocukluktan beri Anneii'yle arkadaşız ama, fikirlerini hep kendine saklayan, çekingen ve sessiz bir kızdır. Geçen yıllar içinde konuşan daima ben oldum, sanırım Joakim'e karşı olan duygularımı da saklamadım elbet; fakat kendisi ne yanıldığımı söyledi, ne de nişanlısını savunmaya yeltendi. Gülümseyerek yüzü pembeleşti ve 'olsun, başkasını istemem.' demekle yetindi Anneli'nin yanında öfkeve kapılınca, utanır susardım. Joakim'i bir sevgili gibi göremediğimden, masum Anneli'nin yanında ne yaptığını merak ederdim.»

Christer'in ağzı nerdeyse bir karış açık kalacaktı.

«O konuda kızlar birbirlerine her şeylerini söylerler sanırdım ben de...»

«Göl Evi'nde bugün Joakim de aynı inanışa kapıldı. Beyler, Anneli'nin kimseye benzemeyen bir kız olduğunu unutuyorsunuz herhalde.»

Christer kadınların anlaşılmaz yaratıklar olduğu fikrim bir kere daha kabullendi. Dina'nın son cümlesi hayranlıkla mı, yoksa alayla mı söylenmişti? Joakim gibi Anneli'yi de iyice tanımım yor muydu? Aslında dürüst bir kıza benziyordu. Yanılıyor muydu acaba?

Garsonun iki içki ve çerezle gelişi, konuşmalarla bu tür düşüncelere son verdi. Christer öğle yemeğini unutmuş olduğunu hatırladı. Dina da dört gündür pişmiş birşey tatmadığım söyledi; iştahına bakılırsa yalan değildi bu. Otelin ünlü ordövrünü mideye indirirken sanki sözleşmiş gibi can sıkıcı konulardan uzak durdular. Havadan, sudan konuştular; ortak dostlarından, genç kızın bir bankadaki işinden söz ettiler. Şampanyanın sonuna gelirlerken Polis Şefi bir arkadaşının küçük kızından söz açtı Dina:

«Şimdiye kadar niçin evlenmedin?» diye soruverdi.

Christer bardağını kaldırdı:

«Aradığımı bulamadım belki!» dedi. Sonra ekledi: «Aynı soruyu ben sana sorsam?»

Dina, bronzlaşmış omuzlarını silkti.

«Gerçek şu, hiç isteyen olmadı beni.»

Sesi biraz acılı mıydı? Bunu anlamasına pek fırsat kalmadı. Petren onların masasına doğru geliyordu. Terli yüzü kıpkırmızıydı, göbeği daha şişmişti.

«Tuhaf değil mi?» dedi hemen. «Skoga'da böyle bir olay ilk defadır başımıza geliyor. Zavallı Gretel!»

Bu cümlelere herhangi bir karşılık gerekmiyordu; beriki soru sormayı daha uygun gördü::

«Dün nasıldı?... Anneli demek istiyorum yani. Yüzü bozuk muydu, canı sıkkın mıydı? Herhangi birşeye üzülmüş müydü?»

Şampanyanın etkisine rağmen karşılık kesindi:

«Anneli'yi dün görmedim.»

«O halde, ben yanlış duymuşum. Saat bir sularında büronuza geldiğini sanıyordum.»

«Katiyen! Saat birde mi? O... O sıralarda bürodaydım ben.»

Altın çerçeveli camların ardındaki gözler kırpıştı.

Christer acımasızca devam etti:

«... Ve birkaç saat sonra da onunla Falkman'ın dükkânında karşılaşmadınız, öyle mi?»

«Ne? Falkman'da mı?»

Yüzünün mavimsi kırmızıdan başka bir renge girdiğini görmek tüyler ürpertici birşeydi. 'Nerdeyşe kalp krizi geçirecek,' diye düşündü Dina

Christer kaygılanarak dirseğinden tuttu onu. Fakat Sebastian dalgındı, silkinip kendini kurtardı, sonra bir uykuda gezer gibi çıkış kapısına yürümeye koyuldu. Polis Şefi yeniden koltuğuna çökerken hem pişmandı, hem de tedirgin.

«Tuhaf, şu adamla da konuşulmuyor bir türlü!»

Genç kız hayretle ona baktı.

«Neler dönüp duruyor?» diye sordu. «Niye Fanny Falkman'ı sorup durdum? İhtiyar Sebastian dün öğleden sonra kesinlikle oraya uğramamıştır...»

Christer ona açılmak istedi; Berggren'le çiçekçiye gidişlerinden ve Eriksson Nine'nin anlattıklarından söz etti.

Dina kendine göre bir çözüm yolu buldu.

«Dün bütün gün bir tek kere sağnak yağdı; o da ben Küçümen sokağında nöbet tutar ve Anneli de dükkân içindeyken oldu Yaşlı kadın. Sebastian'ın çiçekçinin arka kapısından çıktığını yağmur dindiğinde görmüşse, bunda ille de direnivorsa; adam hep içerdeydi demektir. Fakat nasıl olur bu, Christer?»

Christer, gülümsemediği zaman bile kızın pek güzel olduğunu düşündü o anda. Ortada bulunmayan bir Anneli'yi tartışmak arzusu yavaş yavaş azaldı. O akşam Dina'ya da üzüntülerini unutturmuştu çoğu zaman. Çilekler bitip, şampanya şişesi boşalıp, tatsız kahveden iki fincan içtiklerinde konuya dönme eğilimini duydu Polis Şefi.

«Söyle bakalım, Dina! Anneli'nin kayboluşu hakkındaki fikrin nedir? Sırlarını açmasa bile, onu en iyi tanıyan sendin. Petren ve Falkman'ın dayatmalarına, durumun su götürmez garipliğine rağmen her soruna bir çözüm bulunur derim. Sadece damadı bırakıp kaçtığını mı düşünüyorsun?»

«E... Evet.» Yüzünde şaşkın bir anlamla kaşlarını çattı. «Anneli'nin böyle bir şamataya yol açacağım sanmam. Fakat, belki de... Joakim'le ilgili birşey duydu. Bunu nişanlısına yakıştıramadı ve... Görüyorsunuz, idealleri

ve kendine özgü fikirleri olan bir kızdır. Ama yine de içini dökmeyi sevmez. Anlaşma çözümünü benimsemez.»

«Aralarında geçen basit bir tartışma onu uzaklaştırmalı mı demek istiyorsun?»

Dina derin bir soluk aldı

«Anneli hiç kavga etmez ki! İşte bunun için de kendisi çekilmez olur bazan. Asla sinirlenmez. Şimdiye kadar öfkelendiğini görmedim ben...»

Koyu renk bukleli başını salladı.

«Nereye gitmiş olabilir ki?»

«Başka bir erkeğin parmağı olduğunu düşünmek saçma mıdır?»

Genç kızın gözleri koy ulaştı. Bunun, söylediği cümlenin sonucu mu, yoksa aklına gelen yeni birşey yüzünden mi olduğunu kestiremedi Christer. Derken Dina'nın gözleri gerideki bir yere takıldı. Başını çevirince o gün ikinci defa kızın dikkatini çeken Leo Larsson'u gördü.

Genç mühendisin giyimi sabahkine kıyasla ortama daha uygundu; fakat sarı saçları karmakarışık bir şekilde alnına düşüyordu. Yürürken dengesini zorlukla bulduğu besbelliydi. Kayıtsız bir el selâmıyla birlikte sırıttı neşelice.

«O! Demek burada Anneli'nin kaçışını kutluyorsunuz! Yerden göğe kadar haklısınız. Ben de onun sağlığına içiyorum ama, tek başıma. Yalnız olmak bazan daha gü... güvenlidir...»

«Len!» derken genç kızın sesinde tasalı bir yalvarma vardı.

Mühendis yeniden elini kaldırdı, bu defa işaret ve orta parmaklarını çapraz yapmıştı; işler yolunda der gibiydi Başıyla yine selâm verdi ve sendeleyerek hole çıktı.

Christer ötekini düşünerek sordu:

«Onu evine bıraksak mı, acaba?»

Dina'nın ses tonu sertti: «Kendini rezil edene kadar içen erkeklere yardım etmem.»

Ondan sonra bütün dikkatini arkadaşına verdi:

■

GECE YARISINDAN az sonra kalktılar. Genç kız, 'çiçekçi dükkânına gidelim, gölgeli avluya girelim,' diye tutturdu. Falkman'ın depo penceresine burnunu yapıştırdı. İçerde masa üzerindeki beyaz cismi görünce tüyleri diken diken oldu.

«Bak, Christer,» dedi. «Onun... Onun buketi. Solmuş bile...»

Orada avlunun sessiz ve âdeta gerçek dışı yaz aydınlığında dururlarken bütün neşeleri kaçtı. Anneli'nin garip bir şekilde girip kaybolduğu dükkânın vitrininden içeri göz attıklari zaman solmakta olan gelin çiçeklerinden başka birşey göremediler. İstemeye istemeye oradan uzaklaştılar; uyuyan kasaba sokaklarında başıboş dolaştılar; çekilmiş perdeleri, kırmızı sardunya saksılı evleri geçerek Richardson'ların bahçesine ulaştılar. Göl kıyısı banklarının biri üzerinde Christer, Bay Richardson'un kızını öptü Dina sıcak ve istekliydi Bu romantik veda saatinin erkeğin düşündüğüne uymaması onun suçu değildi.

Çünkü Anneli Hammar'ın gölgesi girmişti aralarına.

■

CHRİSTER, beş saatlik rahatsız bir uykudan sonra yedi'de gözlerini açtı. İlk duygusu evinde olmak sevinciydi. İkincisiyse kendisini neyin uyandırdığını merak etmek oldu.

Gıcırdayan bir tahta mıydı, yoksa kapanan bir kapı mı?

Kalktı, oturma odasını geçip evin üst katındaki geniş balkona çıktı. Ne annesinin odasından, ne de Joakim Cruse'un alttaki ufak bölmesinden ses gelmiyordu. Güzel bir pazar sabahıydı. Skoga gölünün yüzeyi kaymak gibiydi güneşte; Kuzey sahilinin gerisindeki dağlar ışıldıyordu. Birkaç metre ötede yeşil boyalı bir sandal suya kahverengi gölgesini düşürüyordu.

Christer hemen kararını verdi: On dakika sonra üstünü başını giymiş sandaletleri ayağında küçük kayığın içine geçmiş oturuyordu.

Önce kıyıdan açıldı, sonra fikrini değiştirip kuzeye yöneldi. Yazlık evlerin önündeki plajda karar kıldı.

Richardson'ların bahçesini geçerken biraz düşünceliydi, derken Strom'larınkinin önüne geldi Christer'in çocukluk günlerinden beri buranın asırlık ağaçları hem boy atmış, hem de kalınlaşmıştı. Evi gölden göremeyince, şaşırdı

Sandalı birden öylesine durdurdu ki az kalsın kürekleri kırıyordu.

Daha iyi seçebilmek için doğruldu, ancak tekne buna sert bir yalpayla karşılık verince vazgeçip oturdu yine. Küçük kısa kürek çekişlerle geri geri Göl Evi'ne yaklaştı. Bütün bu süre boyunca gözlerini göl kıyısındaki beyaz cisme dikmişti.

Kayık bir sarsıntıyla karaya yanaştı; genç adam bahçeyle su arasında sınır çizen büyük, düz taşlardan birine atladı.

Oracıkta kala kaldı; yıllar yılı edindiği meslek tecrübesi bile şaşkınlığını önleyememişti.

Kasabanın bambaşka bir bölgesinde bir çiçekçi dükkânına girip kaybolduktan tam kırk saat sonra, elinde Joakim'in çiçekleriyle mutlu bir gelin gibi kiliseye girmesi gereken zamandan tam ondört saat sonra Anneli Hammar buradaydı. Evinin önünde, taşlar ve otlar arasında yatıyordu. Sırtüstü dönüktü; dağınık sarı saçları; soluk üzüntülü güzel yüzünü çevreliyordu. Beyaz keten elbisesi buruşmuştu; sol tarafta, göğsünün üstündeki kısım yırtık ve kanlıydı. Yanında, otlar üzerinde beyaz alışveriş çantası duruyordu.

Manzarayı gerçek dışı ve kâbusumsu yapan bütün bunlar değildi. Küçük ellerinin sakin bir şekilde gelin çiçeği buketine sarılmış oluşuydu. Güneşin keskin ve sıcak ışıkları kıyıya vurduğu halde, genç kızın buketi ne solmuş, ne de bozulmuştu Tam tersine: Birkaç dakika önce koparılmışçasına canlı ve tazeydi gelin çiçekleri. Christer eğilip dokununca, bukette çiğ damlaları varmış duygusuna kapıldr bu taze orman kokusuyla bir an kendinden geçer gibi oldu.

ALTINCI BÖLÜM

UZUN GÖRÜNEN birkaç saniye süresince Christer'in kafası boşalmış gibi oldu, beyni işlemiyordu. Aklını kullanmaya başladığında düşüncelerinin karmakarışık olduğunu fark etti, yarım yarımdı her şey, bir sorundan ötekine geçip durdu.

O yara ne demekti? Nasıl olmuştu?

Bir bıçak işiydi belki. Kalbe kadar da saplanmıştı herhalde. Ama neredeydi şimdi o bıçak?

Ah Tanrım! Ne kadar genç, ne kadar güzel. Kızın böylesine güzel olduğunu nasıl da unutmuştu?

Ya şu belâlı gelin çiçeklerinin anlamı peki? .. Nasıl taze olabiliyorlardı böyle? Az önce biri yerleştirmişti bunları buraya. Başka türlüsü imkânsızdı.

Saat yediyi ondokuz geçiyordu. Peki, niye daha çok kanama olmamıştı? Yerde kan görünmüyordu.

«Gelin Çiçeği, Gelin Çiçeği, Karlar kadar beyazsın Genç kral kederler içinde...»

Nedense aklı hep çiçeklerdeydi, oysa sırası mıydı şimdi?

Ne kadar zamandır burada yatıyordu acaba?

Vücudu soğuktu ama, katılaşmamıştı.

Vücudu katılaşmamıştı henüz...

Bu durum onu uyandırdı, geçici duraklamasından kurtardı kendini. Doğruldu, çevresine bir göz attı. Richardson'ların evi de, Anneli'ninkiyle aynı yakınlıktaydı. Bu keşfin haberi her iki yerde de büyük bir acıya yol açacaktı. Christer merhametsiz değildi ama, başsağlığı ve avutmalara ayrılacak vakti yoktu. Edward Strom kesinlikle ona yardımcı olacaktı, ya Gretel...

Daha şimdiden kadının akan gözyaşlarını görür gibi oluyordu. Kararını vererek komşu eve yaklaştı. İyi döşenmiş, bir göl yolu tuhaf biçimli yeşil eve ulaştırdı onu. Zili çaldı, çıngırak sesi baştan başa çınladı içerde.

Alarm ziliydi sanki, Dina üst katın küçük balkonlarından birine çıkıvermişti. Saçı dağınıktı, şık ve ince bir naylon gecelik vardı üzerinde; uykulu öfkesi yumuşak ve umutlu bir gülümsemeye dönüştü.

«Kuzum, Christer, bu saatta ne arıyorsun?»

Polis Şefi yine içini çekti Mesleğinden nefret ettiği böyle anlar oluyordu işte .

«Bana kapıyı açabilir misin?» dedi. «Telefon edeceğim.»

Kız kapıyı açtı. Geceliğin üstüne kırmızı bir sabahlık geçirmişti; yüzündeki korku belliydi.

«Ne var... Ne oluyor?»

«Anneli... Cinayete kurban gitmiş!»

Genç adam kötü haberin bile kaçamağa sapmaksızm ya da herhangi bir giriş yapılmadan söylenmesi gereğini tecrübeleriyle öğrenmişti. Yalnız bu sefer hata işlemişe benziyordu; kaygılandı Dina Richardson ne bayıldı, ne de avaz avaz bağırdı ama. küçük holün ortasında kalakaldı; koyu teninden damla damla çekildi kanı. Alnı. yanakları, hatta boynu bile külrenginin donukluğuna büründü Gözleri tabiî olmayan bir siyahlıkta ve ipiriydi.

Christer koluyla onu sardı.

«Dina sevgilim, gel otur!»

Fakat kız basını salladı ve anlamsız bir sesle:

«Telefon babamın odasında.» dedi. «Çık, et! Biraz yalnız kalmak istiyorum ben.»

Telefon santralında kıpırdanma olana kadar hayli zaman geçti, fakat Leo Berggren hemen uyandı,

«Leo? Ben Christer. Anneli Hammar'ı buldum. Ölü olarak... Evet... Evet, kuşkusuz öyle... Göl kıyısında, kendi bahçesinde... Doktora ve devlet polisine haber verebilir misiniz? Stockholm'dan kaç kişi yollayabilirler, bilmiyorum. Sorup, öğrenirim.»

Allahtan kendisine Stockholm hattını çabucak bağladılar. Genç adam ufak emirlerle daha kısa açıklamalardan sonra Dina'nın yanına döndü.

Pek çabuk toparlanmıştı genç kız; soru yağmuruna tuttu onu.

«Cinayet olduğunu nereden biliyorsun, Christer? Kendisini nerde buldun? Kimin yaptığını düşünüyorsun?»

Karşılık beklemeden ekledi:

«Bir yardımım olacaksa, söyle lütfen.»

«Gidip, annemi bulur, durumu anlatırsan minnettar olurum.»

Dina üzüntülü bir şekilde başını salladı.

«Zavallı kadın, ne olacak kimbiiir? Hele Gretel'le Edward ve...»

Sustu, duraksayarak devam etti:

«Joakim sizin evde kalıyor. Ona, şey... Ona da söylememi istiyor musun?»

«Pek gereği yok. İmkânlar elverdiği kadar uyumalı o. Haa... Aklıma gelmişken sorayım... Dün gece iyi uyudun mu?»

Kızın solukluğu kayboldu, hafifçe pembeleşti yüzü.

«E... Evet, teşekkür ederim. Önce uykuya dalamadım ama, sonra iyi uyudum.»

«Hangi odada yatıyorsun?»

«Şu yukardakinde, köşeli penceresi olanda.» Eliyle işaret etti.

«Penceresi Göl Evi'ne karşı olanda mı? Cam açık mıydı?»

«E...vet. Yo... hayır. Yani, saat beş sularında pencereyi kapattım.»

«Ne duydun da kapattın?»

«Şey... Hiçbir şey!»

«Olamaz, Dina. Orada yatıp döneniyor, uykuya dalamıyordunsa...»

Kız yeniden kızarınca, genç adam bahçe sırasındaki öpüşmelerini tedirginliğe kapılarak hatırladı Bu öpücüklerde değişik ve olağanüstü bir taraf mı bulmuştu Dina?

«... O halde birçok gürültüler işittin demek? Aşağıdaki yoldan geçenleri, ayak seslerini ve konuşmaları mı duydun?»

«Fidanlıklarda yol sona eriyor.» diye kestirip attı «Görünüşe bakılırsa bütün komşular benden önce yatağa girmişti Yalnız saat iki sularında tam gölün üzerinde gürültü yapan bir iki genç oldu Korkarım, hepsi bu.»

Ona niçin güvenemiyordu? Cinayet kavramıyla karşılaşınca kapıldığı dehşet yüzünden miydi? Hay Allah, neden öylesine kızarmıştı peki? Gece çok şampanya içmişti ama, zihni bulanık değildi; belleği yerindeydi, kıza sataşmadığını pekâlâ biliyordu.

Christer düşünceli bir yürüyüşle cinayet noktasına döndü. Geçerken yeşil banka öfke/le baktı, görev başındayken çekik gözlü arzulu kızlarla flört edip soruşturmayı bozmamaya karar verdi bir daha. Fakat dün gece görevli miydi ki?

Birden durdu, sıraya dikkatle baktı. İlerledi, üzerine oturdu. Sonra ıslık çaldı. Bahçe takımlarının yerleştirilmiş olduğu küçük burundan komşu

kıyılar rahatça görülebiliyordu. Öpücükler arasında otlardaki botla, su kenarındaki yuvarlak taşları görmüş olduğunu hatırladı. Kesinlikle orada saat birbuçuk'ta bulunmayan birşey vardı: Çimler üzerindeki hareketsiz, beyaz şekil. Vücudun katılığı hakkında yürüttüğü ihtimal daha da güç buldu böylece; bu tür karışık bir olayda her saata bakış, insan için bir kazançtı elbette.

Daha sonra yaptıkları karşılıklı bir konuşmada Christer'le Leo Berggren olayın çapraşıklığını tartıştılar. Kasabanın Polis Müdürü boynundan süzülen terleri silerken, ölü kızın balmumunu andıran yüzüne baktı, sonra Kızgınlığını artıran sıcak güneşe döndü.

«Doktorla ötekiler ayaklarını çabuk tutarlar inşallah,» diye geveledi. «Burada daha uzun süre kalamayacak.»

Saçları bir çocuğunki gibi yayılmış olan ve insanda merhamet duyguları uyandıran güzel kızla gelin çiçeklerine göz attı.

«Hay Allah kahretsin!» diye ekledi.

Olay yerine gelen polis doktoru da küfürü bastı. Sallantılı yürüyüşü, kaba elleri ve kırçıl saçlarıyla beceriksiz bir ayıyı andırıyordu, öfkeli anında bu koca hayvandan farksızdı nitekim.

«Anneli Hammar gibi savunmasız bir çocuğa nasıl saldırılır?» diye homurdandı. «Kızın kaburga kemikleri arasına bıçağını sokanı bulursanız, bana da haber verin, kendi ellerimle pis gırtlağını sıkıvereyim.»

Doktorun kalın sesi suyun duru yüzeyinde yankılar yaptı. Kayıktan piposunu alan Christer tütün doldurmaya koyuldu.

«Ya, evet! Bıçakla yapıldığını söylüyorsunuz, demek?»

Doktor Severin, cesedin yanına diz çöktü; duygulu ve yumuşaktı elleri.

«Birşey söylediğim yok,» diye omuzları üzerinden geriye bakarak terslendi. «Siz de pekâlâ bilirsiniz. Sadece bir öngörü. Şu harika polis doktorunuz da bu durumda kesin konuşamaz. Prestijimi tehlikeye sokmak istemem. Yalnız fikir yürütmekle yetinebilirim.»

«Sizi dinliyoruz.»

«Şöyle diyelim bakalım: Kendisi büyük bir bıçakla öldürülmüş. Mutfak bıçağı olabilir. Göğüs kemiği yakınındaki sol üçüncü ve dördüncü kaburgası arasına batırılmış .Anlaşıldığına göre, kalbe kadar dayanmış.»

«İyi ama kan akmamış gibi?»

«Fazla dış kanama olmaksızın da kalp boşluğu kanla dolabilir. Yine ihtimal yollu söylüyorum; kız ölene kadar bıçak çıkarılmamış yaradan. Bundan sonra da kanama olmamış tabiî.»

Severin'in sesi sakin ve normaldi. Olağan birşey anlatıyor gibiydi. Buna rağmen, Berggren'e engel olmadı:

«Ne iğrenç bir resim çizdin bize. Herhalde acısız ve çabuk bir ölüm değildi?»

Geri planda beliren yanık tenli genç polis memuru fenalaşıyora benziyordu

Fakat Doktor onları yatıştırdı:

«Bıçaklandıktan birkaç dakika sonra ölmediğini gösterecek herhangi birşey yok ortada.»

Christer sordu:

«Bütün bunlar kaç sularında oldu dersiniz?»

Severin hantal bir doğruluşla kalktı ve kırçıl başını kaşıdı

«Biliyorsunuz, onu kestirmek zordur Burada güneş altında hava sıcak: genellikle yararlanılan vücut ısısı ve ölüm sonrası vücut katılaşması gibi belirtilere pek bağlanamıyoruz.»

«Tek bir noktanın aydınlatılmasını istiyorum şu an. Cuma günü öldürülmüş olabilir mi?»

«Yani? Hemen hemen iki gun önce mi demek istiyorsunuz?» Doktorun mavi gözlerinde gerçek bir şaşkınlık ifadesi parladı. «Yok canım yok! En fazla dört saat olmuş öleli. Otopsi, daha kesin bilgi verecektir bize. Fakat o işlem için hazırlığa geçseniz, iyi olur.»

Ayrılmak üzereyken durdu ve yukarıya, eve baktı.

«Söylediniz mi? Gretel'e haber verildi mi?»

Christer'in oraya gitmek niyetinde olduğunu öğrenince katılmayı teklif etti.

«Ölüm haberi vermeye alışığım,» derken, yüzünü yarı acılı, yarı alaylı bir biçimde buruşturmuştu. «Karşılaştıklarım bu türden değil, çok şükür!»

Gölgeli çimenleri geçtiler, beyaz eve yaklaştılar. Doktor:

«Tuhaf,» dedi. Sesi kendine göre fısıltıydı ama, yeri göğü tutuyordu nerdeyse. «Uyanmamışlar henüz. Kapalı pencereyle yatıyorlar herhalde. Sağlığa zararlı ve kötü bir alışkanlık.»

Bununla beraber tam o sırada Edward verandaya çıktı Çıplak ayaktı, mavi çizgili bir pijama vardı sırtında; bahçede ilerleyenleri görünce yüzü şaşkın bir sırıtmayla yayvanlaştı.

«Ha, şu işe bakın! Gretel haklıymış demek, 'bahçede birileri var' diye, sabahın kör karanlığında başımın etini yedi; ben de yarı uykulu halde, 'Petren balıktan dönüyordur' deyip durdum. Aklıma gelmemişti doğrusu!»

Sustu ve gelenleri inceledi.

«Fakat... Ne var? Yüzünüz niye bu kadar asık?»

Christer:

«Kötü bir haber getirdik,» dedi. «Anneli'yle ilgili...»

Edward veranda masasına abanıverdi. Yine bir an önce öğrenebilme çabasını göstermedi. İnsana acı veren bir gerilim içinde susup bekledi.

«Kızı... Öldürmüşler!»

Edward iki kere yutkundu.

«Öldürmüşler mi? Anneli'yi? Bizim Anneli'yi mi?»

Sersemlemiş ve dalgınlaşmıştı. Sonra işittiği kelimelerin anlamını kavrar gibi oldu ve gerçek bir keder içinde haykırdı:

«Ah Tanrım, ah! Ah Tanrım! Gretel'e nasıl söyleyeceğim ben bunu?»

Sözlerine karşılıkmış gibi evin içindeki bir yerden karısının tasalı ve sinirli sesi duyuldu:

«Edward! Edward! Nerelerdesin yine?»

Adamın çektiği acı kötünün kötüsüydü.

«Hayır... Hayır, yapamayacağım!»

Doktor Severin başını salladı

«Siz burada kalın, ben gidip söylerim.»

Yemek odasının kapısından girip kayboldu.

Edward Strom titreyerek hasır iskemleye çöktü, elleriyle yüzünü örttü. Polis Şefi konuşmaksızm veranda parmaklığına oturdu.

Birkaç dakika sonra üvey baba doğrulup mırıldandı:

«Kim buldu kendisini?»

«Ben.»

«Nerede?»

«Aşağıda, göl kenarında, hemen şuracıkta.»

«Şuracıkta mı? Nasıl olur?»

Onun sorulaı sorup düşünmeye başlamasını iyi bir belirti olarak almıştı Christer. Sırasını yakalarsa kendisi de birkaç şey soracaktı ona.

«Pek karışık bir iş,» dedi yavaşça. «Çözüm? lenıemiz gereken bir sır ya da sırlar varsa bütün yardımlardan yararlanmamız gerekiyor.»

Beriki dudaklarını yaladı.

«Ne?... Neyi öğrenmek istiyorsunuz?»

«Anneli'nin cuma günü kayboluşundan önce olanları. O gün ya da ondan önceki günlerde dikkati çekebilecek birşey oldu mu? Bir aile kavgası sözgelişi? Ya da Joakim'le bir çekişme?»

«Hayır, bunlara benzer hiçbir şey geçmedi, eminim. Anneli mutlu ve telâşlıydı; düğün hazırlıklarına bütün kalbiyle katılıyordu.»

Kesin konuşuyordu, fakat mavi gözlerinde duraksamalı bir parıltı belirdi ansızın. Cümlesini değiştirdi:

«Joakim'le araları nasıldı, tam bilemeyeceğim. Dış görünüşte çok mutlu oldukları izlenimini bırakıyorlardı, o kadar.»

«Cumadan sonra kızı Göl Evi'nde bir daha görmedin mi?»

«Hayır, görmedim elbet. Ne demek istiyorsun?»

Christer sertlikle:

«Burada, senin bahçende öldürülmüş olarak bulundu ya!» dedi.

«Nasıl... nasıl olmuş?»

«Göğsüne bıçak saplanmışa benziyor.»

«Müthiş birşey! İnanamıyorum Anneli öyle uysal, öyle tatlı bir kızdı ki...»

«Böyle bir üvey kıza sahip olmaktan memnundun demek?»

Edward Strom şimdi süzülen yaşlan durdurmak için gözlerini boş yere kırpıştırdı.

«Kendi çocuğum olmadığı halde ona bu kadar bağlanacağımı sanmazdım,» dedi açıkça. «Gretel için tabiî daha da fena olacak...»

İçini çekti ve ayağa kalktı.

«Şeye zorunluyum...»

«Bir dakika! Dün gece bahçedeki herhangi bir gürültüden tedirgin falan olmadınız ya?»

«Yo hayır, sabaha kadar ses mes duymadık Ama, bunu bana sormamalısm. Son günlerin patırtısından sonra dün gece çok vorgun düşmüştüm. Uykum da ağırdır. Fakat Gretel en ufak bir çıtırtıda uyanır; ona sorsan daha iyi edersin.

Genç adamın merhameti meslek merakına üstün gelmişti:

«Sonra sorarım,» dedi.

Serin verandadan ayrılmak konusunda pek acelesi yoktu. Tek başına düşüncelerine dalarak piposunu içti, bol yapraklı kestane ağaçlarını seyretti.

Birkaç saat sonra soruşturma işine iyice gömülmüş olacak, tanıkların sorguya çekilmeleri de bitip tükenmeyecek; yeri inceleyecek, cesedin durumunu inceleyenlerle uzun uzun konuşacak, yanlış ve değersiz ipuçları hercümercüyle uğraşacaktı. Bu yüzden bir an önce harekete geçmeli; işe ne yönden başlayacağını, Anneli Hammar olayının ana sorunlarını nasıl aydınlatacağını saptamalıydı.

Olaylar, başlıca iki gruba ayrılıyordu: Bir cuma günü öğleden sonra Anneli'nin çiçekçi dükkânında kayboluşu ve bir pazar sabahı cesedinin Göl Evi çimenliğinde ortaya çıkışı. Kolayca açıklanamayan bu durumlara bir çözüm yolu getirmeli, aralarındaki ilişkiyi mantık açısından gösterebilmeliydi. Bazı ufak bilmeceler; ortada bulunmayan cinayet gereci ve daima ortaya çıkan gelin çiçekleri gibi şeyler de kendiliğinden çözümlenmiş olacaktı böylece.

Christer hafifçe içini çekti. Her bakımdan doyurucu bir çözüme ulaşana kadar uzun ve sıkıcı bir yolu geçmek gerekiyordu. Tabiî, sonuç elde edilebilirse... Yenilgiyi sineye çekmeyi öğrenmeliydi, fakat içinde bir kıpırdanma oldu; bu özel olayda, hele Skoga'da yenik mi düşecekti? Belki boş gurura kapılıyor, belki de annesinin dost çevresinde yer almış bir cinayetin sır olarak kalmasını tatsız buluyordu. Bu düşüncelerden güç aldı ve devlet polisini beklerken Göl Evi'nin en yakın komşularından bilgi edinmek istedi. 'Cinayete karışmış kişilerin kızın öldürüldüğü yerin bu kadar yakınında olmaları bir rastlantı mı?' diye düşündü. Dina Richardson leylak çitinin öbür tarafındaydı, Joakim Cruse birkaç metre ötedeydi, Sebastian Petren yolun karşı uçundaydı. Fanny Falkman aynı yolun üzerindeydi ve Len Larsson da aynı bölgedeki bir kulübedeydi.

Bahçe kapısının dışında annesiyle karşılaştı. Boş yere, gidip Joakim Cruse'un kapısını çalmaktan da kurtuldu. Kötü haberi vermek Helena'ya düşmüştü, fakat katı boş, kiracısını da çıkmış buldu.

«Bu kadar erken nereye gitti acaba?»

«Sanırım göle. Güneşli pazar sabahmt ben de öyle geçirmek istemiştim.»

«O şık yelekleriyle sandala binişi tuhafıma gidiyor. Kürek çekmesini becerebiliyor mu dersin?»

Kadın gülümsedi, Christer başını kaldırınca ağladığını gördü onun; tatlı bir şekilde yanağından öptü annesini.

«Ne iyi ettin de Gretel'e gittin. Ben Sebastian Petren'i uyandıracağım, sırlarını öğrenmenin sırası geldi.»

Helena kaşlarını çattı ama, üstelemedi. Genç adam yoluna devam etti, karşıya geçti; Petren'lerin büyük ve bakımlı bahçesinden içeriye daldı. Ağaç, fidan ve çiçekler geometrik bir düzende sıralanıyordu; hepsinin ortasında sevimsiz, çirkin ve taştan modern bir ev vardı. Sebastian'ın daha önce. ablalarıyla birlikte oturduğu süslü büyük yapıyı hatırlayınca gülümsedi Christer; bölgenin bu sözü geçer başarılı iş adamı ne demeye kendisine kılı kırk yararcasma düzenli olan bir ortam seçmişti acaba? Ukalâca bir düzenle, insan ne demir, ne de kereste ticaretinde para kazanabilirdi.

'Büyük adam' zil sesini hemen duymadı. Dış kapıyı açtığında yarı giyinikti ve öfkeden köpürüyordu.

«Ne var, ne oluyor? Saat daha sekiz! Delirdin mi, oğlum?»

Kan çanağına dönmüş gözlerine güneş ışıkları dolarken meşe kaplamalı çirkin hole doğru geri çekildi; Polis Şefi de onu izledi.

«Ne mi oluyor? Korkarım ki, pek içacı şeyler değil. Anneli Hammar'ı öldürülmüş olarak bulduk.»

Sudan çıkmış balığınki gibi açık kaldı ağzı.

«Öl... öldürülmüş mü? Yok, ha... yır, olamaz...»

Adamın gözleri yuvalarından uğramıştı:

«Nerede buldunuz onu?» diye kekeledi.

Christer az kalsın 'Fanny Falkman'ın dükkânında' diyecekti, bereket kendini tuttu ve gerçeği söyledi:

«Göl Evi'nin önünde, sahilde. Ve şimdi de geceleyin ne yaptığını öğrenmek istiyoruz.»

İlk darbeden sonra kendini toparlamıştı Sebastian:

«Cuma günü işlenen bir cinayetle benim dün geceki faaliyetimin ilgisi ne olabilir ki?»

«Cuma günü işlenen mi? Nerden geldi bu düşünce?»

«Şey... Şey...» diye şaşalayıp kekeledi. «Sandım ki...»

Christer sakin bir tavırla:

«Hayır,» dedi. «Önceki gün öldürülmedi, fakat olağanüstü şeyler oldu o gün ve bunlar da beni ilgilendiriyor. Sözgelişi sizin Falkman'dan çıkmak için kullandığınız gizli kapı.»

«Benim gizli kapım mı?» İş konuşmalarında takındığı tavrı aldı hemen. «Benim şeker oğlum, aklını kaçırmışsın sen. Konuştuklarının bir kelimesini bile anlamıyorum. Fakat dün gece yaptıklarım seve seve anlatırım yine de. Otelden eve onbir sıralarında dönmüştüm, yatıp iyi bir uyku çektim; sen zilimi çalıp da yeri yerinden oynatana kadar da kalkmadım.»

Bütün geceyi masumca ve pek güzel uyuyarak geçiren bu insanlardan nefret etmeye başladı Christer. 'Birşey duymuşlar mı, dikkatlerini çeken

olmuş mu?' şeklindeki sorularına olumsuz karşılıklar veriliyordu hep. Petren bir an işe yarar bir nokta üzerinde durur gibi oldu.

«'Göl kenarında' demiştin galiba? Gecenin üçünden sonra mıydı ki!.. Gene de önemsiz olmalı...» Sustu sonra aralıklı bir şekilde cümlesini tamamladı: «O saatta sesler nasıl çıkarsa çıksın, duyulur zaten.»

Polis şefi sabırlı bir tutumla:

«Evet,» dedi. «Komşuları bu konuda sorguya çekeceğim. Eklenecek birşey yoksa Bayan, Falkman'a gitmek niyetindeyim.»

Sebastian'ın gözkapaklarındaki seğirme, hoşnutsuz şaşkınlığını belirtiyordu. Fakat başka soruya ya da söze geçmeden 'güle güle' dedi.

Fanny Falkman'ın evi sarmaşıklarla kaplıydı, kasabadan pek uzak olmayan limonlukların arasındaydı. Çiçekçi ya erken kalkan bir tipti ya da kapıyı açmaması için kulağı bükülmüştü. Fidanlıkları dolaşmış bile olsa çoktan içeriye çekilmişti, Christer boş yere zili çaldı, kapıyı yumrukladı. Örtülü perdelerden içeriyi görebilme çabaları da boşa çıktı.

Fidanlıklardan ana yola uzanan patikaya saptı. Yarı yolda papatyalar, yoncalar, peygamberçiçekleri arasından, kendisine yaklaşmakta olan Dina'yla karşılaştı. Kloş bir etek, kolsuz dantel bir bluz vardı üzerinde; bakmakla doyulamayacak kadar güzeldi.

Genç adam hayranlıkla konuştu:

«Güzel kızımız, bu güneşli günde, nereye gidiyor acaba?»

Göz göze geldiklerinden Dina hafifçe kızardı.

«Şey... Kalkıp kalkmadığını anlamak için Len'e gidiyordum,» dedi. «Aşağıdaki şu küçük kulübede oturuyor da...»

Göl kıyısındaki ufak yapıyı işaret etti Cinayetin sebep olduğu kuşkularla zehirlenmiş Polis Şefi, 'Birine daha haber salmıyor', diye düşündü.

Dina'nın duygularını kestirememek canını sıkıyordu. Kızın, kendisi hakkında beslediği duyguları da bilmiyordu. Joakim Cruse'la, şu oyuncak kulübede yaşayan, öfkesi burnunda mühendisi nasıl buluyordu acaba?

«Oturmak için ilginç bir yer seçmiş.»

Christer, diz boyu yükselen yoncaların içinde çekici bir görünüşle dalgalanan eteğin ardına takıldı.

«Kulübeyi, yaşlı Falkman Anne'den yaz için kiralıyor. Kim'le Anneli yeni evlerine taşınınca, annenin küçük katma geçmeyi düşünüyordu bu kış.»

Anneli'nin nişanlısına 'Kim' denildiğini ilktir duyuyordu. Bu takma adı nedense ona yakıştırdı.

Genç kız cıvıltılı konuşmasına devam ediyordu:

«Burası ne güzel! Ev filan yok; kuzeye doğru gidilirse tarlalar, çayırlar, insansız topraklar ve gölün alt kısmı olacak sadece.»

Kulübe, kırmızı beyaz renkli ve iki pencereliydi. Damında beyaz bir bayrak direği vardı. Pencerelerin her ikisi de ardına kadar açıktı. Dina bunların birini yumruklayıp seslendi:

«Len, tembel adam! Kalk artık. Konuşmak istiyoruz seninle!»

Christer onun oteldeki halini düşündü; beklemeye ya da bir başka polis düşmanıyla yüz yüze gelmeye hazırlandı. Fakat iki ihtimal de yanlış çıktı. Len Larsson basık kapıdan hemen beliriverdi, en azından kendisi kadar giyimliydi: Beyaz gömlek, ince bir pantolon giymişti. Kısa sarı saçları her zamankinden karışıktı ama, onları sakin ve ayık bir şekilde karşıladı. Polis Şefi'nin gelişine kızmış gibi görünmüyordu.

«Saat o kadar oldu mu?» dedi. «Benimki durmuş herhalde.»

«Kaçta yattınız?» diye sordu Christer.

«Gece yarısıydı galiba!»

Açık sözlüye benziyordu.

«Ya sonra?»

«Sonra mı? Ne sonrası! Uykuya daldım elbet.»

Christer'in 'Hımm!' deyişi üzerine Mühendis, Dina'ya döndü:

«Bana inanmıyor musunuz?» diye sertleşti.

«Evet, ben inanıyorum,» dedi Dina. «Neye inanmayayım?»

«Evet, niçin inanmayalım?» diye konuyu değiştirdi Christer. «Cumartesi günü öğleden sonra berberdeydiniz, değil mi? Kaçta ayrıldınız

oradan?»

İşte o zaman genç Mühendis şaşkınlaştı;' bir gün öncesi gibi ne kızgındı, ne korkulu... Afallamıştı yalnızca.

«Vakti tam hatırlayamayacağım. İki-buçuk.; belki de üç sıraları.»

«Sonra nereye gittiniz? Fabrikaya mı döndünüz?»

«Hayır, Joakim düğün hazırlıklarıyla meşguldü. Törenin bir gün öncesinden imkânlar çalışmasına elverişli değildi. Bu yüzden cuma günü izin verdi bana, iyi çocuk! Bütün ikindiyi bir yerden ötekine koşmakla geçirdim: Berbere gittim, ayakkabıcıya, temizleyiciye, derken kiliseye. Oradaki süsleme işini denetleyecektim; gümüş huş ağacı dallarını çok zor bulduk.» Sustu ve sonra titrek bir sesle ekledi. «Günaydın! Siz de geldiniz demek? İyi insan sözü üstüne gelirmiş...»

Joakim Cruse onları yapmacık bir eğilişle selâmladı. Haziran sıcağında yoncalarla badem çiçekleri arasında şık giyimi, gri beyaz çizgili yeleği, siyah kravatı ve sağ gözündeki monokluyla acayip bir görünüşteydi. Bütün bunlar yetişmiyormuş gibi elinde gümüş saplı bir baston taşıyordu.

İnce yüzü yorgun ve ciddi, fakat sesi herzaman olduğu gibi alaycıydı.

«Toplantınıza katılabilir miyim? Böyle üstün zekâlı beyinler biraraya geldi mi, zavallı katilin mahkûmiyeti kesin demektir bence.»

Len'in gözleri büyüdü:

«Katil mi? Ne demek istiyorsunuz?»

Tam o sırada kulübe duvarı bitişiğindeki şey Joakim'in dikkatini çekti. Bastonunun demir ucuyla oraya dokunurken monoklünü iyice yerleştirip eğildi.

Doğrulduğunda ezilmiş ve biraz solmuş üç gelin çiçeği duruyordu avcunda.

Joakim. çiçeklerin zavallı kalıntısını burnuna dayayınca, kendisini suçluyor gibi Len Larsson korkuyla geri sıçradı.

«Bunlar da nereden gelmiş buraya? Sız getirmediniz herhalde?»

Sesini yükseltti ve sorunun son kelimelerini küstah ve merhametsiz bir açıklıkla tamamladı:

«Anneli'nin cesedinden mi yoksa?»

YEDİNCİ BÖLÜM

BU ACIKLI olaya adı karışmış üç kişiye teker teker bakarken, Christer'in gözleri daha da mavileşmişti. Dina'nın korku ve şaşkınlığı, Len'in anî yeşilimsi solukluğu ve Joakim'in kabaran düşmanlığı gözünden kaçmamış; sonunda hepsi konuşma yeteneğinden yoksun kaldığı için gergin sessizliği bozmak kendisine düşmüştü.

«Bay Cruse bilgi dağarcığım iyi doldurmuş görünüyor.» dedi. «Bütün bunları nerden öğrendiğinizi anlamak bizim için ilginç olacak.»

Genç adam bir irkildi; hem ellerini indirdi, hem de gözlerini.

«Ben mi? Ha, göl kıyısında yürüyordum da... Her taraf polis doluydu, bana engel olmadılar; görülecek şeyi gördüm ben de.»

«Ayağınızın dibindeki o kadar yonca ve ot arasında çiçekleri görebildiğinize göre, hayli zeki bir insansınız.»

Christer Wick bunu biraz alay, biraz da düşünceli bir tavırla söylemişti.

«Sizinle ayrıca konuşmak isterim. Gelin çiçekleri hakkında soracaklarım var.»

Joakim'in tasasız ve umursamaz hali bir anda kayboldu; bunu görmek, Polis Şefi'ne nedense hoşnutluk verdi. Damat geri dönüp uzun otların arasına girmeden önce, alnı pençe pençe kızarmış, saçları sanki bir ton daha koyulaşmıştı.

Dina atıldı:

«Nesi var? Ne oluyor ona? Gelin çiçekleri konusu da neymiş hem?»

Fakat Christer dikkatini Len'e yöneltmişti bile. Bayılmak, ya da kusmak üzereydi:

«Doğ... doğru mu?» diye kekeledi. «Öldü mü?»

«Buz gibi ölmüş işte!»

«Fakat... Fakat nasıl olur? Daha...»

Bacakları tutmaz olmuştu, otların üstüne çökmek zorunda kaldı. Christer de onun önündeki kütüğe oturdu.

«Peki, niye olamazmış?» diye sordu.

«Çünkü... çünkü.. Hey Tanrım!»

Parmaklarını karışık saçlarından geçirerek inledi. Dina kaygıya kapılarak, omuzlarından yakaladı.

«Len... Kendine gel! Cinayet suçuyla yakalanmak istemezsin herhalde!»

Kızın sesindeki gizli anlamı ikisi de sezinlemişti. Len yavaş yavaş başını kaldırdı.

«Nasıl oldu?»

Dina yine Polis Şefi'nden önce davrandı.

«Göl Evi'nin bahçesinde, su kenarında bıçaklandığı söyleniyor. Yer buraya yakın. Aradaki ağaçlar olmasaydı, toplanmış polisleri görürdük.»

Tasalı ve hızlı hızlı konuşuyordu, mühendise önemli birşeyler anlatıyor gibiydi. Öteki de başını sallıyordu.

«Ne zaman oldu? Dün gece mi?»

«Evet dün gece ya da bu sabaha karşı.»

Christer sesini çıkarmıyor, Dina'nın konuşmasını izliyordu. Bir cinayete adı karışan iki kişiyi dinlemek, onları tek tek sorguya çekmekten daha kârlıydı çoğu zaman. Fakat sırası gelince yine de karışmadan edemedi:

«Ne tuhaf,» dedi. «Soruların en tabiîsini hatırlayan olmadı?»

Kararsız ve meraklı iki çift göz kendisine çevrildi.

«Anneli cuma günü kayboldu; bugüne kadar da öldürülmedi. Bu süre boyunca neredeydi?»

Polis Şefi piposunu yakmak için durduktan sonra devam etti:

«Sorunun karşılığını Len verebilir belki.»

«Ben mi? Kim demiş? Sırlarını bana açıklamazdı ki! Hem onunla nişanlı olan da ben değildim.»

Gocunmuş, şaşırmış ve öfkelenmişti ama, davranışı birşey saklıyor gibiydi; —belki de pek önemli bırşeydi bu— bilgi vermeye yanaşmıyordu yalnız. 'Anneli Hammar ve esrarlı olayla ilgili hiçbir şey bilmiyorum' diye direniyordu. Cumartesi gecesi sabaha kadar uyumuş ve solan gelin çiçeklerinin bile farkına varmamıştı.

Christer derin bir soluk almak üzereyken yarıda kesip yoksul görünüşlü küçük yaz evini incelemek üzere içeri girdi. Daha önce içinde birinin yattığı yatak vardı Mutfakta kocaman birkaç bıçak bulunuyordu. Tekneye de bulaşık kaplan yığılmıştı ve mutfak masasında iki kirli kahve fincanı duruyordu Asık suratlı genç mühendis niye iki fincan olduğunu, bunların ne zaman kullanıldığım ve çekmecede genellikle kaç bıçak saklandığını ne hatırladı ne de hatırlamak istedi. Christer, onun kulübede kalmasını yasakladı, dilemediği halde Dina'yı zorla gönderip bir polis memuru getirtti. Adamı kulübede nöbetçi bıraktılar.

Göl kıyısında düzenli bir yol bulunmadığı halde, Polis Şefi cinayet yerine dönerken yine bu bozuk patikadan geçti. Bir yıkıntı durumundaki iskeleyi ve sazlıklar arasındaki sarı sandalı geride bırakıp yazlık bölgeyi Göl Evi'nden ayıran dar keçiyolunu aştı, görevlilerin üşüştüğü sahile girdi.

Devlet polisi, yanan pazar günü için yakınmaksızın gelmişti; ceset ve bulunduğu çevre inceleniyordu. Uzun bacaklı Stockholm Polis Şefi'ni tanıyamayan işgüzar bir fotoğrafçı sabırsızca bağırdı:

«Çekil oradan, sersem! Buranın çevrili olduğunu görmüyor musun?»

Başkomiser Lowe, her zaman olduğunca iyi giyimli ve derli topluydu; güneş yanığı teni güney iklimlerinde kazanılmışa benziyordu. Christer'e dostça güldü ve şöyle dedi:

«Skoga'da garip düğünleriniz var. Dış görünüşe bakılırsa güzel bir kızmış. Polislerin bile ağlayası geldi nerdeyse. Anladığıma göre işin başından beri buradaymışsm, öyle mi? Sakin bir köşeye çekilsek de bana olanları anlatsan. Nasıl bir hareket tarzı izleyeceğimizi tasarlasak...»

Sakin köşe, Wick'lerin mutfağı oldu. Christer kahve pişirirken, arkadaşı Lowe soğuk et yedi; nakledilenleri öyle büyük bir ilgiyle dinledi ki, arada bir yiyeceğini ağzına atmayı unuttu.

«Hay Allah!» dedi sonunda. «İçinden çıkılmaz durumlarda, cinayet ve suç işleme durumlarında kendimi uzman sanırdım ama, şu hale bak; apışıp kaldım! Bir gelin, düğünden bir gün önce kayboluyor ve iki gün sonra da taze bir ceset olarak ortaya çıkıyor. Solmuş gelin buketi, yeniden cesedin elinde beliriyor. Bir çiçekçi dükkânıyla, öfkeli bir çiçekçi... Gizli işler çeviren şişman bir kereste tüccarı; sır vermeyen bir mühendisle yazlık kulübesi içindeki iki kirli fincan... Sonra, dışardaki ezik gelin çiçekleri. Ve, ortalarda görünmeyen bir cinayet silahı...»

«... Bir de çizgili yelekli ve monokllu, deli bir nişanlı...»

Son cümle kapıda beliren, ter içindeki, asık suratlı Leo Berggren'den gelmişti. Christer güç veren kahveden ona da ikram edip gülümsedi.

«Ne o?» dedi. «Joakim Cruse'la ahbaplık mı ediyorsun?»

Polis Müdürü onun ağzını tıkarcasına karşılık verdi:

«Ne ahbaplığı? Kavga edebilsem ona da razıyım. İnsan olduğunu anlardım. Fakat tek kelime bile konuşulmuyor onunla.»

Kendisine koca bir sandviç hazırladıktan sonra, yatışmış bir sesle konuşmasını sürdürdü.

«Joakim önce Göl Evi'nde ortaya çıktı. Anneli'nın orada bulunuşundan sadece yarım saat sonraydı; giyimi kuşamı yerinde görünüyordu. Gri bir elbise giymiş, üstüne siyah bir kravat takmıştı. Zavallı çocuğun başına gidip uzun uzun seyrettikten sonra: 'Daha değişmemiş,' dedi. Erimek üzere olan dondurmadan söz eder gibi tavrı soğuktu. Yapacak başka şeyler olduğundan kendisini orada bıraktım, fakat az sonra damat beyi verandaya çağırarak sorguya çekmeye çalıştım. Edward Strom da yanımdaydı, günün o saatmda viskisini yudumluyordu. Joakim yılanbalığı gibi kaypaktı. Kaba değildi hiç, sorulara kaçamaklı karşılıklar veriyordu yalnız. Dün gece saat üçle yedi arasını yatakta mı, yoksa başka bir yerde mi geçirdiğini, herhangi birşey

görüp görmediğini, bir ses işitip işitmediğini bir türlü öğrenemedim. Mutlu mu, yoksa üzüntülü mü? Onu da anlayamadım... Bu sabah giyinirken cinayetten haberi olduğunu söylediğimde ne dese beğenirsiniz? 'Bugün canım siyah kravat takmak istedi!..» Bunu naklederken, Berggren kendini beğenmiş, züppenin sesini başarıyla taklit etti. 'Düğünden bir gün önce gelini kaybeden damada başka ne yakışır, Komiser bey?' dedi. 'Komiser bey!' miş, canı cehenneme !»

Christer'le Lowe, meslek hayatında ilerlemeyi özleyen çok kişiyle karşılaşmışlardı. Leo bunlardan biri değildi, fakat yine de rütbe indirilişine içerlemişti. Daha sonra, mevkice kimin ileri olduğu unutuldu ve konuşma, cinayet konusundan çıkmadı.

Kurmay heyeti Helena Wick'in mutfak masası çevresinde toplanmıştı. Cinayetle doğrudan doğruya ilişkili soruşturmaların Berggren ve Lowe tarafından yürütülmesi kararlaştırıldı. Christer başka yönden işe girişmek dileğindeydi.

Baştan başlayacak, o uğursuz cuma günü Anneli'nin başına gelenleri öğrenmek için kızın izinden adım adım yürüyecekti. Çiçekçi dükkânnında olanları, aradan geçen yirmidört saat süresince Anneli'nin nerede bulunduğunu anlayacak ve imkânlar elverirse bir sonuca ulaşacaktı. Kızın o gece niçin kendi evinin kapısında ölümle karşılaştığını öğrenmek istiyordu.

Ötekiler ayrılınca çarçabuk tıraş olup giyindi Christer. Zor ve karışık bir olaya el atarken olduğu gibi sinirli ve hevesliydi. Tazı gibi avının kokusunu almıştı. Belki de korkak ve umutsuzun biri Anneli'nin sıcak kalbine bıçak batırmıştı.

Holdeki kitap rafı üzerinde bulunan ölü kızın fotoğrafına bakmak için durdu bir an Boynunun kıvrımıyla gözlerindeki ifadede hafif bir hüzün vardı; acaba tümüyle mutlu olabilmiş miydi?.

■

SONRAKİ saatlarda Polis Şefi Wick'in çalışmasını seyreden olsaydı, incelemelerine düzensiz ve kayıtsız damgasını basardı. Aslında kasabayı başıboş dolaştı, annesinin bir iki arkadaşını ziyaret etti. Kilise dönüşü göl kenarındaki gazinoda kahve içip pazar sabahı bütün Skoga dedikodularını yutarcasına dinleyen, beyaz saçlı iki ihtiyar hanıma katıldı.

Onlardan öğrendikleri olmadı denemez.

Joakim nişanlısını öldürmüştü. Bu konuda bilgi veren kadın erkek iki üç kişi aynı fikir üzerinde birleşiyordu. Cinayetin hangi yolla işlendiği söz edilince ayrıntılar farklılaştı: Kimi Browning tabancasından atılan onüç kurşunu neden olarak gösterdi, kimi zehirli zümrüt yüzüğü; kimi de koca kılıcı.

Anneli, yapışkan annesi tarafından gelecekteki katiline nişanlanmıştı. Aslında sevdiği Len Larsson'du ama, iki yüzlü Dina Richardson sevgilisine onu kötülemiş ya da mühendisin kusurlarını Anneli'ye sayıp dökmüştü, böylece aralan açılmıştı.

Başka kasabadan evli, dört çocuklu bir ayakkabı fabrikatörünü seviyordu Anneli; sevgilisiyle olmadıktan sonra evliliğini kayıtsızca karşılamış ince eleyip sık dokumamıştı.

Joakim'in işleri fenaydı.

Edward Strom'un işleri fenaydı.

Sebastian Petren'in işleri fenaydı.

Joakim beş kere milyonerdi ve bu paraları nasıi kazanmıştı? Polis bu konuyu da kurcalan yamaz mıydı şimdi?

Şu yaşlı Petren, Falkman duluyla gizli birtakım işler karıştırıyordu. Bu gizli işler neydi? îşte, her bakımdan gizli şeylerdi. Beyaz saçlı hanımlardan biri telefoncu kızdan işitmişti ki..« Fakat sustu: Kimseye söylemeyeceğine dair telefoncu kıza ettiği yemini hatırlamıştı.

Fanny Falkman denilen kadının para için yapmayacağı şey yoktu. Ne olsa yapardı. Petren kız kardeşlerle konuşmalıydı. Onların bilmediği ne vardı ki!

Anneli Hammar uzun ve ateşli mektuplar yazdığı bir Fransızı seviyordu.

«Cuma günü berberdeyken çok dalgındı kendisi Berberin söylediğine bakılırsa, sorulan karşılıksız bırakıyormuş o gün; nitekim benim kurutucunun yanından geçerken de konuşmadı. Hiç böyle yapmazdı. Babasına çekmişti, annesi gibi kendini beğenmişin teki değildi.»

Cuma günü saat birde Petren'in bürosundan koşarak çıktığında ah al, moru mormuş yüzü. Renk işi bir yana, ağlamasıymış gerçek olan: Hem hıçkırıyor, hem de burnunu siliyormuş

Fakat kadın olsun, erkek olsun hiç bir Skoga'lı onun çiçekçiden çıktığım görmemişti; dükkâna girer girmez gözden silinmişti sanki.

Böylece Christer yine başladığı noktaya dönmüş oldu. Bütün bu bilgilerin kendisine ne kadar yararlı olacağı şimdilik belli değildi. O da Skoga'lıydı; anlatılanların bazısı yanlış, bazısı uydurmaydı, biliyordu bunu ama, parmak basılacak taraflar vardı içlerinde. Ayırımı yapabilecek miydi? Şartlar ne olursa olsun, bir kasabanın üçbin sakinini de teker teker sorguya çekmek vakit kaybıydı; kimse sorguda gerçek suçlamalara girişmeyecekti. Bol keseden atılan sözlerin sonu gelecekti.

Kahvenin parasını ödeyip kalktı; dik tepeye tırmanarak polis karakoluna çıktı. Dizi dizi gazetecilerle polis otomobillerinin gelmiş olduğu haberini aldı. 'Lowe onlarla başeder,' diye düşündü rahatça. Birkaç telefon konuşmasından sonra, merdivenlere çöreklenmiş bir muhabiri geçti ve Küçümen sokağının yolunu tuttu.

Falkman'ın kapısında kısa bir süre de olsa beklemek zorunluluğunu duydu; boş dükkânın vitrininden içeri düşmanca bakmak isteğine kapıldı. Sırlarını öğrenene kadar buradan ayrılmayacaktı.

Orta yaşlı, zayıf bir adam, oflayıp puflayarak bisikletten indi geride. Christer onun konuşmak istediği kişilerden biri olduğunu fark etti. Bay Lindstrom, Küçümen sokağıyla Irmak sokağının kesiştiği köşedeki yeni tütüncüydü; çiçekçinin de en yakın komşusu. Ortak avluya açılan bir penceresi vardı, bütün bunların anlamı bazı değerli bilgilerin edinileceğiydi.

Lindstrom yardıma hazırdı, kapısını açtı. Kendisini içeri buyur ederken heyecandan hoşlanan, fakat buna rağmen kılı kırk yaran bir kişi olduğunu hareketleriyle belli ediyordu. Christer beylik sorusunu sordu yine. Curna günü Anneli Hammar'ı görmüş müydü?

Beklediğinden daha ayrıntılı ve kesin bir karşılık aldı:

«Evet, evet, elbette! Birkaç aydır Skoga'dayım, kasabanın ünlü kişilerini henüz tanımıyorum ama, Bayan Hanımar gibi güzel bir kız tabiî insanın dikkatini çeker. Cuma günü sokaktan geçtiğini, özellikle, hatırlıyorum. Ben de dışarda, Irmak sokağında bulunuyordum; geniş etekli, beyaz bir elbise giymişti, esmer güzeli arkadaşıyla beraberdi. Adı Dina Richardson galiba. Genç kız berberdeki birisine el sallayıp, güldü, kim olabileceğini merak ettim; o sırada nişanlısı benim dükkânımdaydı çünkü ve ben...»

«Bay Cruse burada, içerdeydi mi demek istiyorsunuz? Siz de sokakta geziniyordunuz, öyle mi?»

Polis Şefi komik birşey söylemiş gibi, Lindstrom gıdaklamayı andırır bir sesle güldü.

«Evet, tam tamına öyle. Bay Cruse sigara ve puro satın almaya gelmişti; ödemeyi büyük para vererek yapmaya kalktı. O gün kimsenin bozuk parasının oimadığı günlerden biriydi. Yeteri kadar bozuğum çıkışmayınca, özür dileyip parayı bozdurmaya dışarı çıktım. Saatıma baktığımda, üçe oniki vardı ve o sıra, bu küçük yerdeki bankaların iki'de kapadıklarını hatırladım.»

«Saatınıza güvenebilir misiniz?»

«Tabiî, her sabah radyoyla ayarlarım,» derken, ciddiydi tütüncü. Christer ender rastlanan adamlardan biriyle karşı karşıya olduğunu anladı: Vakit bilincine sahip, saatla iş gören ve kaçta hangi hareketi yaptığını hatırlayan biriydi.

Bundan sonraki konuşma da Polis Şefi'nin baştaki umutlarını boşa çıkarmadı.

«Önce berbere girmek istedimse de, içerisi Çok kalabalık olduğundan mobilyacıya girdim. Bir müşteriyi beklemek zorunda kaldım, bu da yetişmiyormuş gibi, tam üçe yedi kala feci bir sağnak başladı; ancak üçe iki kala dönebildim. Fakat Bay Cruse acelesi olmadığını söyledi, çabuk dönmeyişim onun da işine yaramıştı, güzel elbisesi ne olurdu yoksa! Alış verişi bitirdiğimizde yağmur hemen hemen kesilmişti.»

'On dakika,' diye düşündü Christer 'Üçe oniki kaladan üçe iki kalaya kadar on dakika ediyordu tam Falkman'a giderken yürüyerek geçen nişanlısını görmüş olmalı...»

Çeşitli amaç ve niyetlerin başlangıcı olabilecekken ipucu burada kesiliyordu. Tütüncü'nün bir tek çıkışı vardı sadece, iç kısımda kapı değil, avluya açılan bir pencere bulunuyordu. Pencere alçaktı ama, iki dirhem bir çekirdek giyinmiş, monoklünü takmış Joakim'in, her şeyi gören Eriksson Nine'ıiin meraklı bakışları altında tırmanıp dışarı çıktığı düşünülemezdi. Köşedeki ana kapıdan mı fırlayivermişti kaşla göz arasında? O on dakika içinde yangın duvarının aralığından geçip, Irmak sokağına çıkmış ve karşıya gidip çiçekçi dükkânına girmiş miydi? Evetse, neden? Anneli'yle

konuşmak için mi? Yoksa kızı korkutmak için mi? Modası geçmiş, bu saçma usullerin gereği var mıydı hem?

Peki, Sebastian Petren hangi noktada olaya karışıyordu?

Tütün'cü, üçe çeyrek kala sıralarında Bay Petren'i görmüştü. Köşeyi dönerek, Küçümen sokağına sapmış ve gözden kaybolmuştu. Bay Lindstrom'un anlatacakları burada sona eriyordu. Christer yoluna devam edip bir sonraki kurbanı berber Jeppson'un dükkânına girdi.

Fakat eliboş çıktı oradan: Cuma öğleden sonraları müşteri fazlaydı. Geçen cuma her zamankinden hareketli geçmiş, berberin dışarıyı gözlemek ve saata bakmak dışında işleri de olmuştu.

Bay Len Larsson mu? Evet, gelmişti. Oturup, uzun bir süre bekledikten sonra tıraş olup saçım kestirmişti mühendis. Verilecek başka bir biigi yoktu. Berber dükkânının da avluya bakan bir penceresi ve ayrıca dar geçide açılan bir arka kapısı vardı. Len buradan çıkıp, o yöne doğru kaybolabilirdi ama, yaşlı kadını nasıl atlamıştı?

Berber Jeppson da durumu doğruladı:

«O cadı Paramount Film Şirketi'nin atmacası gibidir, hani haberlerde seyrederiz Avluyu gözaltında tutar. Ona görünmeden geçmek imkân dışıdır.»

Bu konuşmanın sonucu olarak Christer yaşlı kadını ikinci defa ziyaret etti. Sakin pazar sabahında geçmişi, şimdiki günleri, kadının ölmüş çocuklarını ve sağ olup da, meşguliyeti çok torunlarını, tutuk eklem yerlerini ısıtıp yumuşatan Tanrı nimeti güneş ışığını konuştular.

İşte o zaman dilemediği halde Christer sözü değiştirmek gereğini duydu; konudan fazla uzakla şmamışlardı nasılsa.

«Ne yazık hava her zaman böyle değil. Dört gündür yağmur yağmadı değil mi?»

«Kim demiş, yağdı. Önceki gün sağnak vardı ya! Neyse, çok sürmedi; ne yağdı ama!»

«Siz de burada, açıkta mı oturuyordunuz? İyice ıslanmıs olmalısınız.»

«A, hayır! İçeri kaçmak zorunda kaldım tabiî Ama hava hemen açtı. gök eskisi gibi mavileşti. iskemlevi silip verime oturdum vine.»

Sık sık sözü geçen bu kaprisli sağanak, cumanın olayları içinde önemli bir etkendi. Meraklı yaşlı kadını bile gözcü noktasından ayrılmaya zorlamıştı. O süre boyunca Falkman'ın arka kapısından çıkan biri rahatça avluyu geçebilirdi.

Şimdiye kadar sorun basitti, şimdiyse çapraşıklaşmıştı. Kapıdan girip içerde olan biteni anlamak gerekiyordu.

Christer Wick çiçekçi kadının yalan söylediğine ya da yanlış bilgi verdiğine emindi. Eriksson Nine gibi doğruyu söylemekten kaçınmıştı başta. Anlatılanları kontrol etmek ve olay yerine göz gezdirmek için genç bir Skoga polisinden dükkânın anahtarlarını istedi. Birlikte boş dükkâna girdiler. Kendini bir Anneli'nin, bir Falkman'ın yerme koyarak düşündü. Dükkândan kendini göstermeksizin Küçümen sokağını seyredebiliyordu insan; depo penceresi tütüncüye öylesine yakındı ki, Joakim dileseydi, nişanlısıyla fısıldayarak bile konuşabilirdi. Polise dış kapıyı açıp kapattırdı, zil sesi bodrumdan kesinlikle işitiliyordu. Tuvaletten, içerdeki küçük odadan ve aradaki kapılardan biri kapalı olursa daha zayıf bir şekilde mutfaktan da duyuluyordu. Şimdi adamakıllı solmuş depodaki gelin çiçeklerine son bir kere baktıktan sonra dükkândan ayrıldı.

Fanny Falkman karakolda bekliyordu, umduğu gibiydi; öfkesinden küplere biniyordu

«Böyie bir hakaretle ilk defa karşılaşıyorum hayatımda. Yaka paça polis karakoluna getirildim. Bakalım, daha neler olacak? Bütün kasabanın indinde küçük düşürüldüm; size soruyorum, bunu yapmaya ne hakkınız var? Suçum yok. Başkalarının dükkânına bakarsanız kirli yönler görebilirsiniz halbuki. Ama, bu kasabatun seçkin kişilerine dil uzatamazsmız elbet, onlara gücünüz yetmez .Olan bize olur »

Christer, Berggren'in masasına bir güzel yerleşmiş, piposunu doldurmaya koyulmuştu, adamlarından biri de teypi gizlice açmıştı. Fanny Falkman şimşek çakan gözlerle mikrofona baktı ama, yine de korkmuştu besbelli. Odaya giren öbür siyah saçlı ve iri yarı ziyaretçi, kadını görünce büsbütün ürktü.

Gösterilen davranıştan gocunmuş olarak gelen Sebastian Petren'in de yüzü kıpkırmızıydı. Polisin görev sınırını aşması ve vatandaş hakları üzerine verdiği söylev, Christer tarafından sabırla dinlendi; yalnız tartışmayı sınırlayan bir durum vardı ortada: Adamın önündeki görevli kasabadan

değil, devlet polisinden gelmeydi. Petren, kuşkulu bakışlarla Fanny'ye baktıktan sonra sustu; beceriksiz parmaklarla çıkardığı mendili alnında gezdirdi. Polis Şefi kuru bir sesle konuştu: «Bir cinayet soruşturması yapıyoruz!» Birden parlayıverdi Petren:

«Şu körolasıca şeyin bizimle ne ilgisi var?»

«Bu cuma saat bir'de Anneli'yi büronuzdan çıkarken görmüşler; ağlıyormuş.» Christer'in sesi daha sertti şimdi. «Kızın gözyaşlarının nedenini öğrenmek istiyorum.»

«Fa... fakat itiraz edeceğim...»

Sebastian afallamıştı. Zorlukla soluk aldı ve daha otoriter bir sesle devam etti:

«Geçtiğimiz cumartesi sekreterliğimden ayrılmıştı. O zamandan beri de büroma ayak basmadı. Beni buralara kadar sürüklemek küstahlığınızın amacı durumu öğrenmekse, söyledim işte!»

«Tek nedenin bu olmadığını pekâlâ da biliyorsunuz. Bir başka soruyu da cevaplandırmanızı bekliyorum. Ondan iki saat sonra niçin Falkman'ın çiçekçi dükkânına gittiniz? O kadar saklı olan neydi ki arka kapıdan gizlice çıkmak gereğini duydunuz?»

Bir çift keskin mavi gözle, altın çerçeveli gözlük arkasmdaki kan çanağına dönmüş gözler karşılaştı. Uzun süren bir çatışma oldu bu. Teyp makinesi hafiften vınladı. Fanny tedirginlikle kıpırdadı. Sessizlik birden bozuluverdi: İki heyecanlı bağrış Christer'in yardımına yetişti.

Olivia ve Livia Petren kızkardeşler fırtına gibi içeri girmiş, kendilerini engellemeye kalkan zavallı polis memurunu bir kenara itmişler, küçük odayı kaplayıvermişlerdi.

«Memur bey, üzülme. Çağrıldığımız için geldik biz.»

«Sevgili Christer, ne müthiş bir olay değil mi? Ama öylesine de heyecanlı, Agatha Christie romanlarındaki gibi tıpkı...»

İki kadın iskemlelerin birinde oturanı ayni anda görüp çığlığı bastılar.

«A! Sebastian! Ne arıyorsun burada? Yoksa sen...»

Sonra yanındaki kırmızı suratlı kadının kimliğini kavradılar. Olivia şişman ellerini havaya savurarak haykırdı:

«Oooo!...»

Livia Petren, Polis Şefi'ne dönmekle yetindi. Bir falcı kadın gibi konuşurken leylâkrengi baş örtüsü titredi.

«Kardeşimizi bu duruma getireceğini biliyordum zaten Ne yazık ki öyle, Christer. Bizim küçüğü ağına düşürdü. Yıllardır bırakmıyor onu...» Kızlara özgü bir pembelik yaşlı kadının yüzünü kapladı Sesi titreyerek sözünü tamamladı «Sebastiancık bu kadınla günahkâr bir hayat yaşamaktadır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

O GÜN Skoga karakolunda çıkan gürültü patırtı kolayca anlatılacak birşey değildi, sabah kahvelerine dedikodu çıktı yine de. Petren kardeşlerle Fanny Falkman'ın birbirlerine atıp tutmaları hayli uzun sürdü, sonunda polisler teypi durdurup kadınları ayırmak zorunda kaldılar. Petren'leri bitişik odaya alırlarken hakarete uğrayan çiçekçi, Livia'nın leylakrengi şapkasını kapmayı becermiş, Sebastian kalp krizi geçirerek hücrelerin birindeki kanepeye yatırılmıştı. Christer bu kadar deliyi bir araya topladığına bin kere pişman olmuştu; ama sonuç zahmetlere değmiş, bazı ipuçları elde edilmişti.

Fırtına dinip de Polis Şefi, Bayan Falkman'la yalnız kalınca kadın bilinmesi gereken şeyleri bir bir sıraladı:

Bir önceki yazdan beri Sebastian'la yaşıyordu, açık fikirliydi; bunu günah kabul etmiyordu.

«Yaşım elliüçü aştı,» dedi. «Yirmibeş yıllık bir evlilikten sonra dul kaldım. Günah var mı artık? Ne saçmalık! Üç yıl önce öldü kocam. Sebastian, kasımda altmışına basacak, normal bir insan olduğundan bir kadına ihtiyacı var, tabiî. Aynı duygunun bende de olması sakıncalı mı? Durum anlaşılırsa, çıkacak dedikoduları düşündük. Gerçek şu ki, koskoca adam, yırtıcı ablalarından korkuyor hâlâ. Bugün olanları gözden geçirirsek haksız da sayılmaz Bu yüzden ilişkimizi gizli tutmaya çalıştık, sadece geceleri ziyaretime geldi. Fidanlıklardan geçerek eve ulaşıyordu Durumu nerden haber aldılar, bilmiyorum; zaten dedikodu denince üstlerine yoktur.»

Genç adam sözünü kesti:

«Ama gündüz de geliyormuş baksanıza! Cuma günü sizi dükkânınızda ziyaret etmiş, öyle değil mi?»

— Evet, olağanüstü ve aptalca bir davranışta bulundu. İyi bir alışveriş dolayısıyle keyfi yerindeymiş o gün; geçerken beni içerde yalnız görünce, dayanamayıp girmiş. Onu hemen mutfağa soktum.»

«Sonra da katla dükkân arasındaki kapıyı kapattınız ve Anneli içeri girdiğinde zili duymadınız.»

Kadın tedirgin bir tavırla başını «evet» anlamında salladı.

«Niyetim birkaç saniye sonra kapıyı açmaktı ama. ortalama on dakika kapalı kaldı.»

Christer'in mavi gözleri alaycıydı şimdi:

«Bu sırada herhangi bir kimse içeri girer, kasayı soyup gidebilirdi ama.»

Fanny Falkman özür dilereesine güldü:

«Bazan telâşa kapılıyor insan, vaktin geçişini sezinlemiyor.»

«Bütün bunlar olurken saat kaçtı, bilmiyorsunuz şu halde?»

«Bütün hatırladığım, biz mutfaktayken bardaktan boşanırcasma yağmur yağışı. Pencereden dışarısı pek görülmüyordu .Sebastian ceketsiz gelmişti, sağnak geçene kadar öylece bekledi. Fakat ben onu yalnız bırakıp dükkâna bakmak zorunda kaldım. Bütün bu patırtının ortasında Bay Cruse çıkageldi, nişanlısını sordu; az sonra da Dina. Bayan Hammar'ı görmediğimi söyledim, çünkü gerçekten de görmemiştim onu. Ne yapmakta olduğumu kendilerine anlatmak için bir neden yoktu bence; Richardson'ların kızı inatçılığını artırdıkça yalana saptım. Soruları kesip, çekip gitmelerini istediğimden depoda oturmakta olduğumu söyledim ben de. «Ortalığı bu kadar karıştıran masum yalanını düşünüp içim çekti. «Genç kız katımı aramayı ileri sürünce ne yapacağımı şaşırdım. Küçük mutfağımda Bay Petren'i bulacak olursa işler çıkmaza girecekti. Neyse şansa bakın, bizimki sesleri duymuş, arkadaki çıkıştan sıvışıp gitmişti.»

«Anneli'nin gerçekten kaybolduğunu ve polisin duruma el attığını anladığınız zaman bile konuşma tarzınızı değiştirmeyi akıl etmediniz, öyle mi?»

Yüzünün kızarıklığı morumsu bir hal almıştı.

«Kızın kayboluşu yüzünden çıkan patırtı Sebastian'ı korkutmuştu, polis tarafından sorguya çekilme ya da özel hayatını tartışmak istemiyordu. Skoga'nın en eski ailelerinden birine aittir, belediye meclisinde görevlidir, kilise kurulunda da, Tabiî, ününe leke sürmeyi arzulamadı...»

Christer kuru bir karşılık verdi:

«Sizinle olan ilişkisini açıklamakla ününe nasıl leke sürülecekti, anlamadım.»

«Yok, yok, öyle demeyin. Onun mevkiinde bir adam, o ablalarla ve kilise büyükleriyle olunca hele... bizim yaşımızdakilerin daha dikkatli davranmaları gerekmez mi?»

«Kendinize özgü sudan nedenlerle polis soruşturmasını hem engellediniz, hem uzattınız; ben bunu bilirim.»

Sözüne güvenilmeyen ve yalan söyleyen bir tanıkla ilk defa karşılaşmıyordu Christer, nitekim kendi canı da sıkılmaya başlamıştı. Az sonra öfkesini, sinirleri yatışmış olan Sebastiaıı'dan çıkardı. Son günde ortaya çıkan ilişkisi, kadından çok onu utandırmıştı, kafa tutamadı. Ötekinin anlattıklarını kelimesi kelimesine doğruladı. Bu arada ilgiye değer başka birşey de söyledi: Cuma gününe ait değildi bu. O gün Anneli'yi ne çiçekçide, ne bürosunda görmemişti. Sözlerini yeminle pekiştirdi. Fakat bir gece önce, yani cinayet gecesi ipucuna rastlamıştı.

«O gün otelden doğruca eve gitmiş değilim. Şey... evi yakın olduğu için biraz Fanny'ye uğradım.» Müdürün yüzüne bakamayan suçlu bir okul çocuğu gibiydi.

Christer soğuk soğuk onu süzüyordu.

«Dışardayken biraz dolaştınız, göl kenarına yürüdünüz, öyle mi?»

«Evet evet, öyle oldu. Bu sabah size anlatmam gerekirdi ama, hem sonra, olanları Fanny'ye de açıklamam gerekirdi; vazgeçtim. Bizimkinin evinden çıktığımda güneş doğmuştu ve güzel bir sabahtı, su çevresinde bir tur atmak istedim. Kayığım Göl Evi'nin çok yakınında bağlı durur, bir bakayım dedim...»

«Saat kaç sıralarında?»

«Üçbuçuk. Evet. eminim; kilisenin saati buçuğu vurdu çünkü. Pazar sabahı olduğu için sevindim, geç vakte kadar uyuyabilecektim.»

«Üçbuçuk ha? Ve otlarda yatan biri de yoktu?»

«Hayır, hiç kimse yoktu; ne canlı, ne ölü! Fakat kıyıda, Göl Evi bahçesinin birkaç metre içersinde, yerde beyaz bir çanta vardı.»

«Anneli'ninki mi?»

«O zaman aklıma gelmemişti, Anneli'ninki mi diye! Bugünlerde her kadının elinde görülen, sepete benzer plastik çanta. Kim koydu diye merak ettim, gidip içine baktım.»

«Ya? Ne vardı içinde?»

«Beyaz bir yağmurluk. Üstünde de ıslak bir plastik parçasına sarılmış, koca bir demet gelin çiçeği...»

«Gelin çiçeği mi?» diye tekrarlarken, boğulacak gibi oldu Christer. Sebastian karakoldan ayrıldıktan hayli sonra da düşüncelerine gömülmüş bir halde masada oturmaya devam etti. Önündeki bloknota gelin çiçekleri çiziştirip durdu.

Polis memuru, Joakim Cruse'un geldiğini haber verdiğinde kâğıdı kenara itip geriye yaslandı tembelce. Joakim, sert ziyaretçi iskemlesinde, keskin ütülü açık gri pantolonlu bacağını ötekinin üstüne atarak rahat bir görünüş elde etmeyi başarmıştı. Alayla gülümsedi.

«Polisimiz şaşırtıcı bir faaliyet içinde. Şimdive kadar üç kere sorguya çekildim, her defasında da aynı bilgiyi verdim. Adım: Joakim Perceval Lancelot Cruse, doğum yerim: Edinburgh, uyruğum: İsveç ve hiç bir hükümlülük giymemiş bulunuyorum. Bir alay ad taşımak suç değilse, tabiî.»

«Ana ve baba tarafından Kral Arthur'un şövalyeleriyle akrabasınız herhalde?»

«Annem... Soyluluk annemden gelme hep. Babamın işi gücü paraydı. Adım iyi ki Lohengrin değil.»

«Kazanılan para İsveç parası o halde?»

«Evet. Bir bölümü yurt dışına yatırılmıştı ama, çoğu anavatandaki fabrikalarda. Bu soru da cinayetle ilgili mi, yoksa vergi kaçakçılığıyla mı suçlanıyorum?»

«Kasabada işlerinizin iyi gitmediği söyleniyor.» Bu kelimelerle birlikte, karşısındakinin grili beyazlı yeleğindeki elmas düğmeleri saymaya

koyuldu Christer. Tam sekiz tane vardı.

Joakim'in ince yüzüne bakılırsa durum onu iyiden iyiye eğlendiriyor olmalıydı.

«Aman, aman! Skoga halkının bana güveni yok galiba!.. Skoga'lılar dedikoduyu çok severler. Kendi yalanlarına bile kanarlar onlar. Vaktiyle bir tekerleme öğrenmiştim, tam buraya uygun:

'Bir gün bir söylentiyle, Korkudan rengim uçtu, Adam adama dedi

Zevkle anlattı şeyi. Derken başkası duydu Sevinerek anlattı Ötekinin dediğini Hepsi benden çıkmıştı.' Bu defa gülümseme sırası Christer'e gelmişti.

«Skoga'nın gizli haber alma servisini küçümsememelisiniz. Hepsi boş değildir, bazan da çok etkili olur.»

«Başka neler anlatmışlar?» Genç adam kelimeleri yavaş yavaş söyledi: «Anneli'nin sizi sevmediğini. Gretel Strom' un zoruyla nişanlanmış sizinle...»

Joakim mosmor kesildi, öfkeden mi, yoksa başka birşey yüzünden mi olduğunu kestirmek mümkün değildi

«Zorla mı? İşi büyütmüşler.» Bir an durup düşündü: «Teklifi kabul etmeden, yıllar önce başka birini çok sevmiş olduğunu açıkladı dürüstçe Onunla evlenemediğini ve bu aşkın bittiğini söyledi Beni çok sevdiğini iddia edecek değilim ama, durum bu.»

«Cuma günü ne oldu? Kavga mı ettiniz?» Berikinin kısa süren açık sözlülüğü yerini küçümseyen bir tutuma bırakmıştı.

«Çok değerli Bay Polis Şefi, iki sevgili kavga eder mi hiç? Hele karşı karşıya gelmeden nasıl kavga edilir, bilmiyorum! Perşembe akşamı ondan ayrıldığımda, Anneli'nin tasası düğüne gelemeyecek olan bir kız arkadaşıydı; nedimdik yapacakmış. Ondan sonra kendisim bir daha görmedim.»

«Bildirilerinize dikkat edin. Falkman'ın dükkânına giderken tütüncünün önünde onu görmüş olmalısınız.»

Gri renkli gözler ışıldadı:

«Esrarlı bir şekilde ortadan kaybolan nişanlımla aynı çatı altında bulunuşumu ne zaman fark edeceksiniz diye bekliyordum. îşin fena tarafı şu

ki, onun varlığından haberim yoktu benim. Kendisini geçerken de görmedim. Monoklsuz gözlerim bozuktur.»

Christer tatlılıkla konuştu:

«O. evet. Ve dün gece üçbuçukla yedi arasında yatağınızda mışıl mışıl uyuyordunuz, değil mi?»

«Yatağımda yatıyordum,» diyerek omuz silkti. «Mışıl mışıl uyumuyordum. İki sularında odanıza çıktığınızı duydum. Ben tam dalarken yedi sıralarında siz kalkıyordunuz.»

«Nerden biliyorsunuz?»

«Siyah kravat hikâyesine başlamayın, rica ederim; hiç olmazsa siz. Tabiat üstü nedenler arayacak yerde benim o günkü durumumu düşünün. Gelin çiçekleri konusu daha önemli bence.»

«Onları söz konusu edeceğimi biliyordunuz demek!»

«Elbette. Bu sabah benim merakımı siz kamçıladınız.»

«Merakı kamçılanacak olan biri varsa benim. Gelin buketi olarak niçin özellikle o çiçeği seçtiniz?»

«Özel bir seçim mi? Tam karşıtı. Bütün kızların hoşuna gider gelin çiçeği.»

«Anneli mi onları istediğini söylemişti?»

Joakim bir an durakladı.

«Hayır, söylememişti. Fakat en çok sevdiği çiçeğin o olduğunu öğrendim.»

«Nedenmiş acaba, biliyor musunuz?»

«Neden mi? însanm sevdikleri ve nefret ettikleri için mantıki bir açıklama yapılabileceğini mi sanıyorsunuz? Hayır, sadece seviyormuş, işte o kadar! Kendisi de gelin çiçeklerini andırıyor diye düşündüm bir ara. Gururlu ve utangaç, güzel ve biraz kederliydi, tıpkı çiçekler gibi.»

Monoklünü cebinden çıkardı, onun yardımıyla meraklı Polis Şefi'ni ilgiyle inceledi.

«Amacınız nedir? Nereye varmak niyetindesiniz?»

Christer bunu soru diye değil, karşılık diye kabullenmişti sanki:

«Sizin çiçek seçiminizi beğenmeyecek diye niçin titizleniyordunuz, peki? O kadar güvensizdiniz ki, düğünden bir gün önce ona buketi göstermek istediniz.»

Joakim oturduğu yerde rahatsız olmuş gibi kıpırdandı. Fakat sesi yine alaycı ve soğukkanlıydı.

«Kadın konusunda insan nasıl kesin konuşabilir? Bir gün bakarsınız sizi öpüyor, aklınızı başınızdan alıyordur; diğer bir gün ise düğüne gelmeyip kaçıyordur, işte böyle. Bu saçmalığın sonucunda cinayete kurban gidiyor bir de!»

Soruşturmanın bittiğini anlatmak üzere ayağa kalktı Christer.

«Durumu fevkalâde güzel özetlediniz,» dedi. «Bu saçmalıkların hangi yönde geliştiğini bilmiyor değilsiniz...»

Joakim nezaketle eğilip selâm verdi ve dışarı çıktı. Saata bir göz attıktan sonra Polis Şefi de ayağa kalktı. Merdivende basamaklara üşüşmüş hevesli bir gazeteci grupuyla karşılaştı. Günün geç saatlannda onlarla bir basın toplantısı yapmaya söz verdi.

«Güzel, fakat gece yarısından önce gazeteye yetişmeli ki basılabilsin,» diye rica ettiler. «Habere polis bildirisi renk katacaktır. 'Soruşturma sürüyor, elimizde ipuçları var' gibi bir şeyler söylemelisiniz. Halkın hoşuna gider bu tür sözler.»

Christer gülümseyerek halkın hoşuna gidecek şeyleri kendisinden iyi bildiklerini, durumu idare edebileceklerini söyledi.

Acaba şimdi belirli bir ipucu mu izliyordu? Kesin kuşkuları var mıydı? Doğru olan tek şey, soruşturmanın sürüşüydü. Aşağıda göl kenarında, Lowe ve adamlarıyla konuştu. Ustalıkla ve hızlı çalışıyorlardı. Anneli'nin cesedi kaldırılmış, gezici lâhoratuvar işe koyulmuştu. Hem elbisesindeki kan, hem de ayakkabılarındaki çamur analiz ediliyordu. Otlar ve göl kıyısı karış karış aranmış, akrabalar ve komşular sorguya çekilmişti. Merkezdeki doktorlar hazırlıklarını tamamlayarak otopsiye başlamak üzereydiler.

Christer karnının acıkmış olduğunu fark etti. Annesinden «Gel, yemeği bizimle Göl Evi'nde ye,» haberini alınca bayağı memnun oldu. Gretel Strom'la konuşmayı tasarladığından iki işi birarada görebilecekti böylece.

Gretel'i bir gün öncesine kıyasla hayli sakin görünce şaşırdı. Siyah bir elbise giymişti, onlarla birlikte sofraya oturdu; her zamanki gibi sözleri

anlamsız ve belirsizdi. Yumuşak çizgili yüzünde mavi gözleri daha kararsız ve şaşkındı, umutsuzluğu azalmıştı; üzerlerine çöken kötülüğün derecesini kavrayamamış gibiydi.

«Teyzemin ölümünden beri bu elbiseyi giymemiştim. Nerdeyse iki yıl olacak. Çok kilo aldığımdan içine sığmayacağıma emindim. Yok, Edward, kilo aldım ben, fakat o kadar da fena olmadı. İyi ki giyebildim, onun gibi bir terziyi nerden bulabilirdim şimdi?

Kocası yorgun ve canı sıkkın görünüyordu, konuşma heveslisi değildi; fakat Gretel'in çenesi açılmıştı.

«Hemen kayalara koştular. Boyuna soru soruyorlar, başım dönüyor artık. Anneli elbiselerini buruşturur muymuş, yok efendim, saçı dağınık mı gezermiş? Kızım ne elbiselerini buruşturur, ne de üstünü kirletir asla, dedim. Küçükken bile böyleydi durum: Onun gibi temiz, dikkatli çocuk yoktu. Son üç yıldır saçını topuz yapıyordu. Mutfak bıçağı kaybedip etmediğimizi öğrenmek istediler. Hepsini gözden geçirdim, eksik göremedim, artık kesmeyen kör bıçaklar bile yerindeydi. Fakat mutfak işlerine de yardım eden gündelikçi kadın yok mu? Berbat! Dikkatsiz birşey kendisi! Ne aldığını yerine koyuyor, ne de bardakları doğru dürüst kuruluyor. Dün gece de çamaşırhanedeki musluğu açık bırakmış, sabaha kadar akmış...»

Konuşmayı kısa kesmek için Edward söze karıştı:

«Ama yine de iyi bir aşçıdır.»

Kadını eleştiriye girişmiş olan karısını durdurma imkânı yoktu artık; yemeğin geri kalan bölümünde hep bu yakınmayı dinlediler. Kahvevi ileri sürerek onunla yalnız kalmayı başardı Christer. Mutfağa giderlerken Edward arkalarından kaygıyla ve şefkatle baktı, Genç adam kapıyı sıkıca çekerek bu konuşkan tanıktan yararlı bilgiyi almak için işe girişti:

«Gretelçiğim,» dedi. «Cuma günü olanları iyice hatırlayabilir misin? Anneli her zamanki gibi sakin ve mutlu muydu?»

Kadın birden durdu, O günü düşünürken harcadığı çabayla düzgün alnı kırış kırış oldu.

«Evet, öyleydi galiba. Banyoda o kadar bağırarak şarkı söylüyordu ki, bir ara kapıyı vurup sabahleyin şarkı söyleyenin akşam ağladığını

hatırlattım Sonra postacıyla gevezelik etti. Okuldan sınıf arkadaşıydı, o geldiğinde Anneli büroda bulunduğundan pek karşılaşmıyorlardı ve...»

Gretel konuşmasını kesiverdi Hatırlamaya çalışıyordu. Çok geçmeden devam etti:

«Sonra Anneli odasına kapandı. Bütün bunları unutmuştum, ne tuhaf değil mi? Seslendiğimde karşılık vermedi Sofrada uzun süre bekledik; patatesle, kıvmah yumurta yapmıştım. Ocaktan alınır alınmaz yenmesi gerekir, yoksa yumurtalar...»

Christer düşünceli bir tavırla mırıldandı: «Bir mektup? Belki de...» Anneli'nin ne çantasında, ne de odasındaki çekmecelerde olağanüstü bir mektup ya da yazılı kâğıt bulunmadığını biliyordu. Kızının mektuplaşmasıyla ilgili fazla bir bilgi veremedi kadın.

«Len Larsson'la mektuplaştı biraz sanırım; ondan başkasını bilmiyorum. Yurt dışından gelenini hatırlamıyorum. Zannetmiyorum ama, bir kere de Edward'a sor. Postacıyı karşılayan odur.»

Kızın daha önce ciddi bir gönül ilişkisi geçirip geçirmediğini sorduğunda aynı karşılığı alr dı yine:

«Edward'a sor.»

Anneli'nin, sırlarını kendisine açmadığını en ufak bir gocunma belirtisi göstermeksizin açıkladı.

«Fakat Edward'la aralarından su sızmazdı,» dedi. «Akşamları oturup konuşurlar. Zor uykuya daldığım için erkenden yatarım ben. Uyuyamamanın ne kötü şey olduğunu bilemezsin, Christer. Beynime ve mideme zararlı diye uyku hapı da alamıyorum; yapılacak tek şey yatmak işte.»

«Gürültüden rahatsızlık duyar mısın? Çeşitli sesleri nasıl karşılarsın?»

Uykusuz bir gecenin ne kadar gürültülü olduğunu kavrayıverdi. Gretel Strom'un uykusu iyi değildi; içerden ya da dışardan gelen en ufak bir sesle uyanıyordu. Önceki gece kendisini rahatsız eden birşeyin olmayışı garipti doğrusu. Mutfak bıçağıyla işlenen trajedi tam bir sessizlik içinde geçemezdi

Kadın sarı saçlı başını hayretle salladı.

«Çok da geç yattık. Gece yarısıyla bir arasında, uykum her zamankinden fenaydı.»

Edward Strom da anlatılanları doğruladı. Cinayetin başka yerde işlendiği ve cesedin göl yoluyla bahçeye sonradan getirildiği fikrini ortaya attı. Anneli'nin kendisine daha yakın olduğunu, fakat çekingenliği dolayısıyle büsbütün açılamadığını söyledi.

«Kötü bir sonla biten, etkili bir gönül ilişkisi geçirdiğini sanıyorum. Kötü son dedim, adam evliydi çünkü.»

«Kimliğini biliyor musunuz?»

«Hayır, buralı değildi hem.»

«Fransa'da mı yaşıyordu?»

«Fransa mı? Bu da nerden çıktı?»

Edward'ın yorgun yüzünde korku belirmişti.

«Göl Evi'ne Fransa'dan mektup geldiğini kuşlar söylemişti de!»

«Mektuplarını incelemedim ama, gelseydi görürdüm.»

«Joakim'i seviyor muydu acaba?»

«Sanırım. Onun parasıyla ilgilenmiyordu.»

Üvey baba ayağa kalktı ve tedirgin bir şekilde odada dolaşmaya koyuldu. Bu neşeli, güvenli ve güçlü adamın sinir krizi geçirecek kadar kötülediğini görmek insanı üzüyordu.

«Dayanılmaz birşey bu, Christer. Anneli'nin başına gelenler nedir? Kendisinden böyle nefret eden kimdi? Cumadan beri nerelerdeydi?»

Genç adam soğukkanlılıkla karşılık verdi: «Bilmiyorum. İsteyerek kaçtığına inanmaya başlıyorum günden güne. Falkman'ın dükkânına girdi, içerisini boş buldu; Joakim'in hazırlattığı gelin buketi vardı yalnızca. Bilmediğimiz bir nedenle arka kapıdan çıkmaya karar verdi. Daha sonrasını çözemedim ama, ikinci devre aydınlanana kadar peşini bırakmayacağım. Öylece izleyeceğim olayı. Birisi onu görmüş olmalı mutlaka.»

Karakolda başkalarını sorguya çekerken hep bu düşünce aklındaydı. Irmak ve Küçümen sokaklarında oturanları, dükkâncıları müşterileri ve yoldan geçmiş olanları karakola getirtti. Leo Berggren'in odası dumanla doldukça doldu, takat bu bulutların arasında yine de bir ışık gördü sonunda

Işığı getiren genç bir ev kadınıydı. Irmak sokağı, onbeş numarada, berber dükkânıyla, avluya açılan dar geçidin tam karşısında oturuyordu

Anneli'ye benzeyen ya da benzemeyen hiç bir kadın, kız görmediğini söylerken birden durdu ve bir hayret çığlığı attı: «Olamaz? Eğer öyleyse...» Christer ne kadar önemsiz görünürse görünsün bütün ayrıntıları işitmek istediğini belirtti.

«Peki,» dedi kadın. «Müthiş bir sağnak vardı o sıra. Yağmur pencereleri örttüğünden dışarısı pek görülmüyordu. Açık camı kapatmak üzereydim ki, sokağı koşarak geçen beyaz yağmurluklu, plastik eşarplı birini gördüm. Yan geçitten çıkmış olacaktı, Anneli'den şişman ve uzundu ama, yağmurluk yüzünden yanıldım belki de. Bu koşan kimse aklıma geliverdi şimdi...»

«Ne yöne doğru gitti?» diye soran Polis Şefrnin soluğu kesilmişti.

«Kaldırıma yanaşmış duran bir arabaya girdi. Direksiyonda biri vardı mutlaka; o biner binmez hareket etti çünkü. Mavi renkli bir araçtı, sanırım...»

Basit bir bilgiydi. Meraklı kasabalıları pencereden baktırmayan bir sağnak, bir yağmurluk, bir eşarp ve bir de araba...

Ondan sonra çözüme giden yollar daha da açıldı.

İşe mavi arabayla başlandı ve bulmak hiç de zor olmadı. Yaşlı Eriksson'un, 'Berber'in sıska çırağı' dediği Charlie karakola çoktan çağırılmıştı ve sırada oturuyordu. Beceriksiz ve çilli bir çocuktu, yakışıklı sayılmazdı. Ama öyle bir özelliği vardı ki dış güzellikten kat kat önemliydi; yani, otomobil markalan uzmanıydı Christer kendisine, cuma günü berber dükkânı önüne yanaşmış olan mavi arabadan söz açınca gerekli bilgiyi hemen verdi bizim delikanlı:

«Bay Larrson'un Saab markalı yeni otomobili. İyi bir fiyata düşürdü onu. Nasıl, emin miyim? Elbette Belki bir saat burnumun dibinde park etmiş halde durdu. Yüzünü sabunlarken, mühendisle çene çaldım hem. Ne zaman gittiğini bilemeyeceğim. Tıraştan sonra tuvalete uğradı; az sonra da sağnak başladı. Dışarı baktığımda araba hareket etmişti.»

Charlie'nin anlatacakları bu kadardı. Fakat Polis Şefi'ne göre yeterliydi sözleri. Hemen bir adam yollayıp mavi Saab'ın sahibini çağırttı. Geri planda dikkati çeken kadınlar olmaksızın, erkek erkeğe konuşacağız onunla diye bir esenlik duydu içinde Len Larsson'a sorulacak birkaç sorusu vardı şimdi.

Fakat genç mühendis yalnız gelmedi. Dina Richardson da yanına katılmıştı. Topuklu ayakkabılarıyla büroya girdi, koyu renkli omuzlarının kıvrımı, saçaklı etekleri, biçimli bacakları ve pudra, parfüm kokusu bir anda odayı kapladı. Christer'e bakarak yumuşatıcı tavrını takındı:

«Len'e fena davranmayasm diye ben de geldim Bakarsın kendisini savunmak gerekir.»

Polis Şefi gözlerini güçlükle ayırabildi ondan.

«Doğru,» diye mırıldandı. «Gerekebilir.»

Len birden parlayıverdı.

«Bana bakın siz! Ne demek istiyorsunuz?. Ben hiç bir...»

Christer derhal onun sözünü kesiverdi:

«Bu ağzı daha önceki konuşmalarımızda da kullandınız. Değiştirseniz iyi olur. İçi rahat biri sizin gibi dengesizce hareket etmez.»

«Ama Christer!»

Sözü söyleyen Dina'ydı. Yalvararak öne doğru eğilmişti. Genç adam kaba bir davranışla kendisine dönünce geri çekildi.

«Geçen cuma Küçümen sokağında Anneli'yi bekleyip dururken neler oldu, biliyor musun? Hayır, değil mi? Fakat şu arkadaşına sorarsan, sana anlatabilir. Daha önce kararlaştırdıkları gibi genç kızın arka kapıdan sıvışıp onunla buluşmaya koştuğunu, Anneli'yi arabasına nasıl aldığını söyleyecektir sana.»

Dina «Hıh» diye soluğunu içine çekti, yanında oturan adama ağzı bir karış açılmış olarak baka kaldı.

Len'in yüzü solmuştu, kızın tepkisini görünce bağırdı:

«Hayır, hayır! Öyle olmadı! Kararlaştırılmış birşey yoktu ortada Sadece rastlantıydı. O sokağın karşı kaldırımına geçerken, ben de arabayı çalıştırıyordum. Bardaktan boşanırcasına yağmur yağdığından kapıyı açıp 'buyur' dedim.

Nerden geldiğini bilmiyordum ve gideceği yere kadar götürür müyüm, diye düşünürken bana: «Nereye gidiyorsun?» diye sordu. Kilise için gümüş huş ağacı dalları alacağımı, Göl'ün kuzey yakasına gideceğimi söyledim

'Ben de geleyim seninle,' dedi. Sesi tuhaftı, yüzüne baktım. Sonra konuşmadı. Kasabayı geçtik, ana yola saptık ve...»

Susuşu öyle anî oldu ki, kendisini heyecanla dinleyen iki kişinin meraklı bakışlarıyla karşılaştı

«Ne olur, devam et,» diye yalvardı Dina. «Haydi, lütfen!»

Christer baş döndürücü bir hızla bilmecenin çözümüne eriştiğini sandı. Fakat Len on parmağını birden saçma daldırdı ve bitik olduğunu belirten bir hareket yaptı:

«Bana kimse inanmayacak! Biliyordum zaten...»

«Neye inanmayacak kimse? Araba yolculuğu nasıl sona erdi?»

«Yani yolculuk nasıl bitti?»

Mühendisin gülüşü bir sinir kriziyle sonuçlandı Şimdiye kadar defalarca duydukları cümlenin üzerine Christer'le Dina da az kaldı akıllarını kaçıracaklardı

«Anneli kayboldu. Yolun ortasından ormana saptı ve gözden siliniverdi.»

DOKUZUNCU BÖLÜM

KENDISINE kimsenin inanmayacağını söylediğinde onları hazırlamıştı. Fakat kuşkulu bakışlarını görür, görmez yine de kırıldı, kızdı.

«Evet, alık alık bakın, bakalım! Fakat arabaya döndüğümde böyle yapmadım ben. Dalları sürükleyerek döndüm, bir de baktımki; araba boş ve terkedilmiş. Aptallık etmeyip de, o kâğıdı saklasaydım, burnunuza sokardım şimdi.»

Dina'nın kırmızı tırnakları sabırsızca masaya vurdu.

«Tanrım, yardım et de şunun dediklerini anlayabildim. Ne kâğıdı ve niçin? O sıvıştığında nereye kadar gitmiştin sen? Yolun ucuna kadar mı?»

«Len, bunları teker teker anlatsa olmaz mı?» dedi Christer. «Irmak sokağından ayrılıp, kuzeye doğru gitmişsiniz, sonra ana yola mi saptınız? Neler konuştunuz?»

«Hiç birşey!» Mühendis'in yüzü yine asılmıştı. «Yani, havadan ve cam sileceklerinden söz ettik. Dışarısını görmek zordu, dikkatle sürüyordum aracı. Tekrar ana yoldan ayrılana kadar konuşmadı. Sonra 'Küçükken sırlarımızı paylaşırdık ve kimseye anlatmamak için and içerdik. Sana yine güvenebilir miyim?' dedi birden. Bunun üzerine çok şaşırdım tabiî. Joakim'le nişanlanalı beri böylesine bir yakınlık görmemiştim ondan. Yine de 'evet' anlamında başımı salladım Bunun üzerine dedi ki: 'Bu araba yolculuğumuzdan kimseye söz etme. Ne bugün, ne de ilerde.' Yüzü ciddiydi, fakat az sonra güldü. Çocukken yaptığımız gibi yapmacık bir tonla konuştu, 'Yemin et bana!' dedi. Parmaklarımı kenetledim ve yemin ettim...» Bir an kendi düşüncelerine daldı. Derken meydan okurcasına ekledi. «Anneli'ye verdiğim sözü tutmak isterim. Hattâ şimdi bile...»

Polis Şefi, inatçı bağlılığı yüzünden soruşturmanın geri kalacağını bile bile genç mühendise yakınlık duymadan edemedi.

«Ya sonra?» diye sordu.

«Gölün kuzey kıyısı yoluna girdik. Çeşitli yerlerden huş ağacı yapraklan toplayacaktım. Önce korucunun evi yakınlarında durdum. Anneli'yi bahçe kapısı önündeki arabanın içinde bırakıp yapıya gittim. Adam evde yoktu ama, karısı odun yığınlarının durduğu yere götüıdu beni; yeni kesilmiş gümüş huş ağacı dallarını gösterdi Onları yola taşıdım. Bütün bunlar on dakika kadar sürdü. Yağmur durmuştu, Anneli'yi arabada göremeyince şaşmadım Gezintiye çıktığını düşündüm. Fakat direksiyonun üstündeki camda bulunan kâğıt parçasına gözüm ilişince fikrim değişti. Torpido gözündeki defterden kopardığı bir sayfaya şunları yazmıştı: 'Sakın beni arama. Kendim dönerim. Yemini unutma !'»

Dina Richardson'un gözleri yuvalarında büyümüştü.

«Bu, düpedüz çılgınlık! Düğününden bir gün önce ormanın ortasında Anneli'nin işi ne?»

«Gelin çiçeği toplayacaktı,» derken, Christer uydurmuştu.

«Gelin çiçeği mi? Onun için böylesine orman içlerine girmek gereksiz. Niyeti sırf çiçek toplamaksa niçin bizlerden ve herkeslerden böylesine kaçtı? Hayır, bu işte bir bit yeniği var. Anaeli'yi iyi tammasaydım bir başka erkek parmağı var, derdim.»

Len Dina'ya bakıyordu:

«Gerçekte kendisini iyice tanıyor muyuz bakalım?» diye sordum. «Düşünüp durdum, sonunda Mona Lisa gibi anlaşılmaz bir insan olduğu kanısına vardım. Bazan beni sevdiğini sandığım olmuştur, yalnız çoğu zaman varlığımdan bile habersizdi. Bana güveni yoktu, sırlarını açmıyordu. Bir Fransız'la mektuplaştığı kasabada konuşuluyordu hep.»

Dina başını geriye attı.

«Bir ay kadar önce kendisine sormuştum. Gerçek bir şaşkınlık göstermişti. Hem benim haberim bile yokken Fransız'ı nerden buluyordu ki? Tatillerini burada, göl kenarında geçirmediği zamanlar başka yerlere her zaman benimle giderdi.»

«Gölün kuzey kıyısında hiç ev var mı?» diye sordu Christer. Konuyu yol üzerindeki boş arabaya çevirmişti yine.

Başını geriye atma sırası Len'indi.

«Az ötedeki köyde birkaç aile oturuyor. Bir de korucunun evi var. İşte o kadar.»

«Yazlık kulübe yok mu?»

«Kıyı elverişli değil. Yolun üzerindeki orman geçit vermez durumdadır Hangi akla uyup gittiğini anlayamıyorum bir türlü.»

Polis Şefi piposundan çıkan dumanlar arasından ona baktı.

«Bu kadar mı? Eklenecek başka şey yok mu?»

«Benim mi? Yo, hayır. Ne ekleyebilirim ki?»

«Anneli cuma günü öldürülmedi. Kendisiyle birkaç kere daha karşılaşmış olabilirsin.

Len yumruklarını sıktı; sözlerindeki gizli anlam yüzünden üzerine atılacak gibiydi, Dina hemen öne eğilip, araya girdi:

«Christer, bu iyi çocuktan boşuna kuşkulanıyo sun. Anlattıkları için kendisine teşekkür borçlusun. İşini bugünlük tatil et ve bize katıl. Birşey içip sandviç yiyelim.»

Kız çok güzeldi, davetse ayartıcı. Yalnız Christer'in başka tasarıları vardı. Feci sona Radar Anneli Hammar'ın yaptıklarını ve hareketlerini adım adım izleyecekti. Orman yolunda iz kesildi diye araştırmasını yarıda bırakacak değildi.

Len Larsson'un yalan söylüyor olması imkân dışı sayılmazdı elbet. Bazı noktalardan bakılırsa, kesindi. Yine de bütün bunlar kendisini engellemedi. Yanına Leo Berggren'i alıp, Mercedes'ine atladı ve kuzeye yollandı, dönerek ana yoldan ayrıldı. Gölün kuzey yönünde kıvrıla kıvrıla ilerlerken kasaba Polis Müdürü homurdanarak dinliyordu onu. Soldaki toprakların dağlık ve ormanlık olduğunu görüyorlardı. Korucunun evine kadar başka yapıya rastlamadılar.

Burada arabadan indiler, haziran akşamının tatlı çam ve yosun kokularını ciğerlerine doldurdular. Beyaz tahta bahçe kapısını iten Christer:

«Tam yaşanacak yer,» dedi.

Fakat Berggren aynı fikirde değildi.

«Çok çabuk bıkarsınız. Güzel kızlar kilometrelerce uzaktadır,» dedi.

«Ya! Buranın kasabayla arası ne kadar?»

«Üç beş kilometre. Göl üzerinden kestirme gidilebilir, kendinize bir motor satın alırsanız, tabiî. Ve kışın kayarak ulaşabilirsiniz...»

Christer, mestektaşının alaylarını sakin bir şekilde karşıladı. Korucunun kasabada bulunuşu ve karısının söyleyecek birşeyi olmayışı haberinde de aynı tepkiyi gösterdi.

Cuma günü Anneli Hammar'ı görmüş müydü?

Hayır, o gün Bay Larsson'dan başkasını görmemişti.

Anneli'nin hangi yoldan gitmiş olduğu hakkında bir fikri var mıydı?

Hayır, burası hep ormanlıktı, ormanlık. Başka şey yoktu, araziye alışık olmayan biri yolunu kaybediverirdi hemen. Kendi başına da geldiğinden durumu iyi biliyordu. Hayır, burada yaşamak hoş değildi; insanlardan uzak ve yalnızdı kişi. Bereket telefon ve telsize sahiptiler.

Gelin çiçeklerinin yetiştiği bir bölge var mıydı?

Hayır, bu mevsimde burada çiçeklerden çok mantarlara raslanırdı. Skoga'da yaşayanların durumu bilmemesi tuhaftı ama, böyle dik yamaçlara tırmanamayacak kadar rahatlarına düşkün olmalıydılar.

Kadın, kocasını pazartesi sabahı polise yollamayı isteksizce kabullendi. İki adam köye doğru yollarına devam ettiler. Bu denemeden de elleri boş döndüler Christer düşünceli ve sessizdi.

Göl Evi'nin arazisinde Anneli'yi öldürülmüş olarak bulmasının üstünden tam onüç saat geçmişti. Bu süre içinde polisin ve Cinayet Masası'nın çalışmalarından düşüncesizce ayrı kalmış, kendi özel çözüm yolunu izlemişti Çiçekçi dükkanındaki kayboluştan, cesedin pazar günü bulunuşuna kadar Bir ara işler umut verici görünmüştü Şimdiyse tam karşıt bir durum vardı ortada; bütün başarısı bir sorunu daha zor bir sorunla takas etmekti sanki. Yanılmış mıydı? Cinayet olayındaki alışılagelmiş formaliteyi izlemek ve günlük soruşturmalarını tek yere. niyetli ve ilgili kişilerin yaptıklarına ayırmak daha mı iyiydi ki?

Neşesi kaçmıştı, daha sonra otelde yapılan basın toplantısında dalgındı Fakat meslektaşı Lowe, her zaman olduğu gibi kusursuzdu, toplantıyı ustalıkla yönetti. O anda tutuklama diye birsey düşünülmüyordu. Otopsi, kumaş parçaları ve bıçakların tahlili sonuçlarını bekliyorlardı.

Hangi kumaş parçalarının?

Hangi bıçakların?

«Baylar, sorularınızı belki yarın daha kesin cevaplandırabileceğim. Şimdiden bir ad vermek, suçsuz olabilecek kişileri lekelemek olurdu.»

Resmî toplantıyı, karakolda resmî olmayanı izledi. Polislerin raporlarını dinleyen Christer'in morali biraz yükseldi. Kendisi olmadığı halde berikiler çok güzel çalışmışlardı.

Göl Evi çimenlerini adım adım taramış, ölçmüşler ve hemen her köşenin fotoğrafını çekmişlerdi. Anneli'nin bulunduğu yerin bütün çevresindekileri ve daha birçoklarını sorguya çekmişlerdi. Listede adı yazılı olanlardan terlik, pijama, ayakkabı ve elbise toplamışlardı.

Christer de gazetecilerin kelimesini kullandı: «Acaba hangisi?»

Leo Berrgren. üzerinde kuşkulu kişilerin adı yazılı listeyi uzattı ona: Sebastian Petren, Fanny Falkman, Leonard Larsson, Gretel Strom, Edward Strom, Dina Richardson, Helena Wick, Joakim Cruse. Lowe, Polis Şefi'ne takıldı: «Senin adını da listeye geçirmeliydik Gerçeği söylemek gerekirse, analizlerden fazla bir şey beklemiyorum ben Katilin giyimi hakkında en ufak bir bilgi edinemedik: Pijamalı mıydı, fraklı mıydı, yoksa mayolu muydu, bilemiyoruz. Telefonda doktorla konuştum, bıçaklama sırasında kesinlikle kan akmış olacağını bildiriyor. Onun üzerine harekete geçip giyim eşyaları topladım Üstelik katile gözdağı olur diye de düşündüm.

Doktorun cinayet gereci tanımlamasına uyan kitap açacaklarının kama biçimlilerini ve mutfak bıçaklarını da incelemek için aldırttım.»

«Nasıl karşıladılar?»

«Sebastian Petren önce patırtı çıkardı. Bay Larsson küfrü bastı; öbürlerinden iyi kabul gördük. Joakim, pijamaları o gün temiz değil diye özür diledi nezaketle. Gretel Strom bıçakları ödünç alacağımızı görünce onları yıkamak istedi hemen! Daha iyi bir gecelik olmaz mı diye sordu, çamaşır dolabında varmış, birkaç gün önce temizleyiciden gelmişmiş. Öyle aptal mıdır kendisi hep, yoksa numara mı yapıyor?»

«Her ikisi de. Zeki değildir ama, gereğinde kurnazlaşmasını biliyormuş, bizim kadınlardan duydum.»

Lowe içini çekti:

«Bu kadar fazla konuşmasa keşke. Önemsiz şeylerle kafa şişiriyor. İnsanda dinleyecek hal bırakmıyor.»

«Önemsiz şeyler mi? Cinayetin nerede işlenmiş olduğunu biliyor musunuz?»

«Hayır, bilmiyoruz. Cesedin çevresindeki toprak kansız olduğuna göre, kız başka yerde öldürülerek göl kıyısına taşınmış. Fakat cinayet yerini bulmaktan hiç umudum yok. Bıçaklama belki buralarda oldu. belki de kilometrelerce ötede, yapı içinde, ya da yapı dışında; onu anlayamıyoruz...»

«Ama nerede olursa olsun kan izi bırakır, öyle değil mi?»

«Evet ama, orayı yıkayıp temizlemedilerse...»

«Tamam,» diye atıldı, Christer. «Gretel gündelikçi kadından yakmıyordu sanırım! Dün gece çamaşırhanedeki musluğu sabaha kadar açık bırakmış. Yanlış hatırlamıyorsam. Göl Evi'nin çamaşırhanesi asıl yapıdan uzakta, ayrı bir bölme içinde. Gretel'in ses, ya da gürültü duyup uyanmamasmın nedeni anlaşılıyor şimdi.»

Lowe da arkadaşının heyecanına katılmıştı.

«Çamaşırhane kilitli değildi,» dedi. «Baktığımız için biliyorum, yer ıslaktı. Fakat iyi incelemedik, adam gönderirim.»

Polis Müdürü Berggren hayretle başını kaşıdı.

«Çamaşırhane mi? Ne işi var kızın orada?»

Christer karşılık veremedi, çözümlemeye gidecek yerde yeni bir sorun ortaya attığını gördü. Piposundan derin bir soiuk aldı.

«Dikkati çekecek başka birşeye rastladınız mı?»

«Len Larsson'un mutfağının sağında, solunda Anneli'nin parmak izlerini bulduk. Yeni ize benzemiyordu bunlar. Bir hayli eskiydiler. Aynı şeyleri Joakim Cruse'un katında ve Dina Richardson'un evinde de gördük.»

«Ya?»

«Anneli'nin kullandığı cinsten tokalara nişanlısının holünde rastladık. Bir kavga sırasında düşürmüş olamaz mı? Cinayetten önceki bir dalaşma. Saçında iki toka vardı. Zorla topuzunu çözmüş olamazlar mı? Fakat anladığıma göre, gittiği yerlerde toka, firkete düşürme alışkanlığı da varmış ayrıca! Kendi odasında, Göl Evi mutfağında buldum onları; biri de Larsson'un mutfağının köşesine sıkışmıştı.

Genç adam düşünceli bir halde 'Hıram!' dedi. Bir yandan da Anneli'nin beyaz renkli alışveriş çantasını açmış bakıyordu İçindekiler yine beyaz bir plastik yağmurluk, bir tarak, bir güneş gözlüğü, bozuk para bulunan bir ufak çanta, boş bir anahtarlık, ve burulup, dertop olmuş bir mendildi.

«Ağlıyormuş,» diye fikrini söyledi Christer.

Çantada bulunmayanlar onu daha çok ilgilendirmişti: Küçük madenî halkadan alınmış anahtar ya da anahtarlar neredeydi? Ya plastik eşarp? Şimdi Berggren'in su bardağında yerini bulmuş olan gelin çiçeklerine öfkeyle baktı. «Ölünün Buketi» diye polislerin ad taktıkları çiçekler, güneşin ısısına, fotoğrafçıların flaşlarına rağmen tazeydiler, hayret! Arkadaşlarına 'Allahaısmarladık' deyip dışarı, akşamın temiz havasına çıkarken hafif, fakat belirli bir koku da peşinden geliyordu.

Kızarak homurdandı:

«Yere batasıca şu gelin çiçekleri Olayla ilgili olan durumlarda hep karşıma çıkıyorlar. Bir rastlantı mı, yoksa insanı şaşırtmak için hazırlanan birşey mi bilmem!»

O an üçüncü yolu kabullenmiyordu bir türlü. Çiçeklerin kendisi ipucu olabilirdi pekâlâ hem de önemli bir ipucu...

Saat henüz onbir olduğu halde gidip annesini almaya karar vererek Göl Evi'ne doğru yürüdü. Gretel Strom gibi bencil bir insanın basma felâket

geldi diye Helene Wick'in fazla yorulması gereksizdi.

Eski oturma odasında bir sürü insanı yangelmiş kahve içerken bulunca şaşırakaldı. Gretel siyahlar giymiş, divana kurulmuştu; heyecanlı bir şekilde konuşarak evsahibeliği yapıyordu. Onun iki yanmdaysa biraz soluk yüzlü Helena ve normalden daha kızarmış, görünen Petren bulunuyordu. Dina'yla Len gibi, işadamı da başsağlığı dilemek için uğramıştı ama, onun asıl niyeti merakını yenmekti. Joakim Cruse' sa, yüzünde esrarlı bir ifadeyle şezlonga uzanmıştı.

Christer'in gelişiyle Gretel konuşmasını artırdı:

«Şeker oğlum, işlerin nasıl? O korkunç katili yakalamadın mı henüz? Len'in bana anlattıkları nedir? Anneli'yi arabasına alıp ormana götürmüş, öyle mi? O murdar ormana kendi arzusuyla girmiş olamaz; meydana çıkarmalısın bunu. Hele düğününden bir glin öncesi! Yapılacak ne kadar işi olduğunu biliyordu. Ütülenecek çamaşırlar ve değiştirilecek konuk yerleri listeleri vardı.»

Edward Strom kaba bir hareketle onun sözünü kesti. 'Son iki gün içinde çamaşır ve liste hikâyesini kim bilir kaç kere dinledi, diye düşündü Polis Şefi.

«Berggren'le birlikte oraya gittiğini söylüyorlar kasabada. Bari bir ipucu bulabildiniz mi?»

Christer, Len'in meydan okuyan bakışıyla karşılaştı ve onun yalancılığını söz konusu etmemek için zor tuttu kendini.

«Hayır,» dedi açık açık. «Bu akşam fazla vaktimiz olmadı. Orman ancak gün ışığında taranabilir.»

«Anneli böyle hareket etmezdi,» dedi Helena «Ne kadar uğraşsam, yine de akla yakın bir açıklama bulamıyorum.»

Joakim alaylı bir şekilde, «A evet!» dedi. «Ben bir açıklama biliyorum.»

«Neymiş?»

Herkes birden konuşuyordu. Damat omuz silkti.

«Gizli âşığıyla romantik bir buluşma.» Sonra ekledi. «Gölgeli koruluğun Gelin Çiçeği Kralı...»

Dina yargıya varıverdi:

«Delisiniz siz! Parmağında sizin nişan yüzüğünüz olduğu halde Anneli başkasına bakar mıydı? Issız ormanın ta ortasında buluşmaya kalkar mıydı onunla?»

«Ya,» dedi Sebastian Petren. «Bu ormanların ne kadar ıssız olduğunu ben bilirim. Kuzeydeki ne idüğü belirsiz bir firmaya ait bunlar. Ne kerestesini, ne de toprağını satıyorlar.»

Helena Wick kaşlarını çattı, oğluyla aralarındaki benzerlik büsbütün beliriverdi.

«Birisi bir yerde söylemişti; bayırın öteki yanında, ormanın içinde bir kulübe varmış. Aşağıdaki yoldan oraya geçilmiyor ama, öteki taraftan gidilebilir belki Sahibi şimdi aklıma gelmiyor.»

«Yarın bütün araziyi elden geçirmemiz gerekecek» derken Christer'in yüzü asıktı.

Öbür iki ayrıntı hakkında bilgi istedi: Anneii'nın eşarbı ve boş anahtarlık. Herkes birşey söylemeye koyuldu. Önemli olanı Gretel'den geldi:

«Dışarı çıktığında evin anahtarını almazdı Anneli. Kapı her zaman açık bırakılırdı, öndeki kilitli olsa bile, verandada saklı bir anahtar bulunurdu.»

Oturanların yüzlerine bakılırsa anahtarın yerini anlamışlardı bile.

«Peki anahtarlık ne oluyordu?»

«Ah!» dedi Edward. «Petren'in bürosununkilerdi. Yalnız onları geçen cumartesi geri verdi. Öyle değil mi, Sebastian?»

«Evet, doğrudur. İşten ayrılırken anahtarları da teslim etti.»

Eşarp bütün konuklar tarafından beyaz plastikten bir üçgen olarak tanımlandı. Göl kıyısına bırakılmış çantasında, nemli gelin çiçeklerine sarılmış olarak onu en son gören Petren'di. Sonra iz bırakmadan kayboluvermişti.

Niçin?

Bu sorun üzerinde düşünmelerine vakit kalmadan Doktor Severin, paldır küldür içeri girdi ve Gretel Strom'un derhal yatmasını emretti.

«Bu akşam hapları alıyorsun, lâmı cimi bilmem.» Adamın kalın sesi, kadının direnişlerini bastırdı. «Anladım. Başın dönüyor, miden ağrıyor diye

onları yutamıyorsun, yarın nasılsa başm da ağrıyacak, miden de kalkacak; ziyan yok, Önemli olan, bu gece uyumandır. Edward sana arkadaşlık eder, ikiniz de yutun. Zavallının da ihtiyacı var gibi. Başka uyku hapı isteyen var mı? Nasılsa dağıtıyorum.»

Kısa bir duraklama anı oldu. Önce çekinerek el uzatan Len'di. Sonra gri gözleri ciddi ve umutsuz görünen Joakim'e sıra geldi.

«Teşekkürler,» dedi. «Son zamanlarda uyku tutmuyor beni.»

ÜÇ SAAT sonra uyku hapı yutmadığına pişman oldu Christer. Yorgundu, fakat yine de gözleri açıktı. Konuşma, düşünce ve ipuçları beyninin içinde uğulduyordu. Larsson'un peşini bırakmakla iyi mi etmişti? Ya Joakim Cruse? İşe karışanlara karşı hoşgörü mü göstermişti? Belki de katili dikkatli davranmaya zorlamıştı? Korkutmuş muydu onu? Bununla beraber Skoga gibi bir yerde ister kapı arkasında sorguya çekmişsiniz, ister damdan dama bağırmışsınız hepsi birdi; sonuç aynıydı. Fısıldanan, tasarlanan, ya da başarılan hemen her şeyi yirmi dakika içinde bütün kasabalı duyardı. Evet her bir sakin işitirdi bunu. O halde katil de...

Bu her şeyi bilen, kulağı delik ve kurnaz kasabayı katilin nasıl kandırdığını merak ederek uykuya daldı. Pazartesi sabahını haber veren çalar saatin sesine kadar rüyasız, deliksiz bir uyku uyudu. Yine zorlu bir. iş günü daha vardı önünde.

Polis karakoluna çıktığında, cinayet gecesi çamaşırhanenin ziyaret edilmiş olabileceği haberini aldı. Yerde su bulunuyordu ve pazar akşamı havlularla, bez parçaları hâlâ ıslaktı,

«Onları tahlile yolladık,» dedi, Berggren. «İlginç birşey söyleyeyim, Gretel'in gündelikçisi bir haftadır çamaşırhaneye ayak basmadığına yemin ediyor Cuma, cumartesi günleri temizlik, cilâ ve düğünden sonra Göl Evi'nde yenecek şeylerin pişirimiyle uğraşmış. Dikkatsiz oluşu bir yana, sözüne güvenilebilir bir kişidir, sanırım.»

Christer 'evet' anlamında başını salladı. Bilmecenin küçük ipuçları onu minnet duygusuyla doldurmuştu. Böyle ufak ayrıntılar toplanmadan bağlantılı bir tasarı kurulamayacaktı. Kendisi de bazı karanlık noktaları aydınlığa kavuşturabilecek iki tanıkla konuştu.

Birincisi açık mavi gözlü, çilli bir gençti.

Evet, postacıydı bu Göl Evi bölgesinde çalışıyordu. yakında üçüncü yılını dolduracaktı görevinde Kaçamağa sapmaksızm anlattı: Anneli'yle aynı sınıfta okuduklarını ve onu beğendiğini, mektuplarıyla özellikle ilgilendiğini söyledi.

«Tabiî, dilediği kadar çok erkekle mektuplaşabilirdi. Fakat kızıl saçlı, monokllu adamla nişanlanana kadar bunu yapmadı. Sonra Fransız pullu şişkin mektuplar gelmeye başlayınca da ben gözümü açtım.»

İlkini ne zaman aldı?»

«Martta sanırım. Ötekini Paskalya'dan az sonra, yani nisan içinde getirdim.»

«Başka yok muydu?»

«Ha...yır!» diye durakladı. «Cuma günü kızı altüst eden mektup aynı yerden miydi acaba? Emin değilim, arkasında ne ad, ne de adres vardı. Fakat yazıyı tanımıştım galiba. Bastırarak yazılmış ve okunaklıydı...»

«Demek ki öteki zarflarda ad ve adres vardı? Yollayanın adı neydi peki?»

Postacı hafifçe kızardı, fakat soruyu atlatmaya yönelmedi.

«Matthew Norrgard.»

Christer kaşlarını kaldırdı.

«Ada bakılırsa Fransız değil gibi.»

«Hayır. Cuma günü Anneli'nin eline verdiğim son mektup yurt dışından bile değildi. Olsaydı aklımda kalırdı.»

«Yüzü bozulmuştu dediniz, öyle mi? Peki, nereden anladınız bunu?»

«Ah! Benimle konuşur, güler, şakalaşırken, gözü zarfa ilişince, cümlesini yarıda kesiverdi.

Alı al, moru mor kesildi, mutsuzlaşıverdi birden...»

Anneli'nin bir Fransızla mektuplaştığı haberinin kasabaya nasıl yayılmış olduğu sorulduğu zaman bu hoş tavırlı genç adamın da suratı asıldı Meslek sırlarını nişanlısına bile açmadığını söyledi; ayrılırken, Skoga'nın boşboğaz yaşlı kadınlarıyla hesaplaşmak niyetindeydi.

Tanık sandalyesindeki ikinci kurban, korucu olduğunu ve karısı tarafından gönderildiğini söyleyen, kısa boylu tıknaz adamdı Önce ağzından

söz alınamadı pek. Anneli Hammar'ın, mühendisin arabasından esrarengiz bir şekilde kaybolduğu gün o evde yoktu Kızın nereye gitmiş olabileceğini soran Christer'e sadece hayal gücünü kullanarak karşılık veremedi. Buna rağmen üzerinde çalıştığı toprakları tanıyordu; Christer ona. dağdaki kulübenin varlığını sorunca. karşılık verdi hemen:

«Evet, öyle bir kulübe var.» dedi. «Bize pek yakın değil yalnız. Yoldan birkaç kilometre aşağıya inip. tepeye tırmanıp, öteki yana inmiş olmalı. Öbür doğrultudan giderseniz çok daha kolaydır Dünyanın bir ucu orası; ıssız bir yer; prefabrika parçaları taşıyarak yaptıkları halde inşaat hayli paraya çıktı...»

Nedense korucunun çenesi açılıvermişti birden.

«Benim haddim değil ama, şunu bilir, şunu söylerim: Balta girmemiş binlerce hektarlık ormanı bulunan bıı şirket sahibinin damadı olsaydınız, yani dilediğiniz yere ev çıkmak şansınız olsaydı; tutup da bu kuş uçmaz, kervan geçmez yeri seçer miydiniz?»

«Kulübe kimindir?»

«Orebro'lu bir ayakkabı fabrikatörüne ait. Paranın asıl sahibi karısı ama. Tuhaf bir kadın. Arada bir geldiğinde manzaranın şahaneliğinden, romantik güzelliğinden söz eder durur karşılaştıkça Aman ne manzara! Seçilen yer, tepepenin en kötü tarafında, görülen yer de ağaçların üstleri sadece. Yılın birkaç haftası dışında güzelliği filân yok öyle. İnci çiçekleri mevsiminde biraz sevimli olur, işte hepsi o kadar! Çiçekler de açtı mı, doğrusu bakmaya doyum olmaz...»

Ayakkabı fabrikatörünün sözünü duvar Polis Şefi heyecanlanmıştı. Skoga dedikodularına (şimdi bunları daha saygıyla karşılamaya başlamıştı) bakılırsa, Anneli böyle bir işi olan dört çocuklu bir adamla ilişki kurmuştu. Hoş aynı kaynaklara göre. kızın Len ve Fransızla da ilgisi vardı Bütün bunların ipucuyla bağlantısı olduğunu sanmıyordu. Korucu, inci çiçeklerinden söz açınca, izlediği yolun doğruluğunu düşünür oldu. Ve bardaktaki çiçekleri adamın burnuna dayadı.

«Bu türden olanlar da yetişir mi orada?»

Korucu 'evet' anlamında başını salladı hemen.

«Ormanın çoğu yerinde vardır bunlar. Yalnız oradaki çiçekler yaz ortasına doğru açarlar.»

Christer, korucu ve iki polisle birlikte vakit geçirmeden yola çıktı. Nedenini bilemiyordu ama, kalbi çarpıyordu. Yüzde doksan ihtimalle kulübe boş ve ıssız olacaktı. Kilometrelerce ötede bir 'beyazlı kadın' cinayetinin ipuçlarını çiçeklerde bulabileceği de kuşkuluydu. Buna rağmen sabırsızlığı gittikçe arttı. Korucu orman kenarındaki dar patikayı işaret edince rahat bir soluk aldı ve direksiyonu kırıp, yolun eğilimine bıraktı kendini.

Uzun çam ağaçları altındaki taşlı kaba yol karanlık ve serindi. Başka patika görülmediğinden çıkışa giden doğrultu tamamdı.

Arabayı bırakıp yola koyuldular. Soluk soluğa tepeye vardıklarında, göl ve kasaba manzarasının büyük ağaçlar tarafından örtüldüğünü görüp, hayal kırıklığına uğradılar. Korucu ne düşünürse düşünsün, fabrikatörün hanımı gibi Christer de manzarayı beğenmişti. Açıklı koyulu tonlarda dalga dalga ufka kadar, bitip tükenmemecesine uzanan yeşilliğe hayranlıkla baktı.

Sonra aradıkları açıklığı gördüler. Bu çamlık arazide ağaçlar genellikle sıktı, halbuki aşağıdaki bölümde, yamaçtaki geniş çukurda, hiç umulmadık bir şekilde düz huş ağaçları şahane bir şekilde yükseliyordu. Güneşin ışınları yapraklar arasında oynaşıyordu; yine aynı hayale kapıldı: Birkaç ay, ormanın ortasındaki bu sessizlikte kalmayı ne kadar da isterdi.

Çok geçmeden alttaki basık kahverengi kulübenin yanına inmişlerdi. Kapısı açıktı; bir. iki vuruştan sonra korucu içeriye girdi. Fakat Cinayet Masası Şefi manzaraya bakıyordu sadece: Kulübenin solunda bulunan huş ağaçları korusu ve onların altındaki güneşte de ısınmış gölgeliğin gelin çiçekleri bolluğu. Pırıldayan küçük beyaz çanakçıkları ezmemeye çalışarak, dikkatle ilerledi. Gizli haberler koparmaya çalışıyordu onlardan sanki

Düğününden bir gün önce buraya gelen, elinde gelin çiçekleri olduğu halde ölen kızı tanıyorlar mıydı? Burada ne aramaya gelmişti? Bilmecesinin karşılığı neydi?

Devrilmiş bir bahçe iskemlesine çarparak düşüyordu az kalsın. Şaşırarak çevresine bakındı ve huş ağacı dallarından birinin sarkıttığı hareketsiz şekli gördü Darbe yemiş gibi oldu

Cesedin çıplak bacakları eklemsiz gibi havada sallanıyodu. Şişmiş, morarmış yüzü, çakmak çakmak gözleriyle bu asılmış adam; güneş ışığı, ağaçların iniltisi ve çiçeklerin kokusuyla tam bir zıtlık meydana getiriyordu...

Christer ilk defa görmekteydi onu. Ama sorularını cevaplandıracak olan yabancıyla karşı karşıya bulunduğunu içseziyle anlayıverdi. Dün gelebilseydi, ya da geceleyin... Ama, şimdi olamazdı artık. Geri dönülemeyecek kadar geçti şimdi.

Gelin Çiçeği, Gelin Çiçeği,
Gölgelik koruların çiçeği,
Gelin Çiçeği, Gelin Çiçeği,
Karlar gibi beyazsın,
Genç kral kederler içinde,
O kız için hep,
Gelin Çiçeği Prensesi.»

ONUNCU BÖLÜM

CHRISTER, korucuyla polislerden birini Skoga'ya yeni cinayetin haberini vermek için yolladıktan sonra, kulübeyle ölü adamın eşyalarının ilk incelemesini yaptı. Cesedin üzerinde yalnızca keten şort vardı; fakat, küçük yatak odalarının birinde özenle askıya asılmış bir takım yazlık ince elbise buldu. Ceket cebinden de bir cüzdanla pasaport çıktı. Pasaport resmî bir fotoğrafçılık şaheseri değildi ama, fikir veriyordu ne de olsa. Adam siyah saçlı ve yüz hatları düzgün biriydi sempati uyandıran erkeksi bir yönü vardı. Bu romantik yakışıklılık Anneli Hammar'ı çekmiş olacak diye düşündü. Pasaport pullarına bakılırsa, sahibi son dört yılı yurt dışında, özellikle Fransa'da geçirmişti. Adı Matthew Norrgard'dı. Meslek bölümüne ressam olarak yazılmıştı. Yatağın yapılmamış oluşu ve bavulun ufaklığı dikkatini çekti. Norrgard adını nerede duyduğunu ve ne tür bir ressam olduğunu merak etti. Büyük odadaki divanın üzerine asılmış, renkli modern bir tablo, bu sorunu da çözümlemiş oldu. Yeni resimle ilgilenmediği halde, Norrgard'ın çeşitli sergilerde gerek orijinalliği, gerek yeteneğiyle kendinden hayli söz ettirdiğini hatırladı.

Anladığına göre adam bu kulübeye şahane manzaranın tablosunu yapmaya gelmemişti. Malmeze olarak iki kurşun kalem, bir adî bloknot almıştı sadece; bunun üstüne de aynı şeklin birkaç görünüşünü dikkatsizce, fakat ustalıkla çizmişti. Şekil, çeşitli ruh hali ve durumlarda Anneli'yi

gösteriyordu: Kız ya gülümsüyordu ya da kederliydi, yürüyor, oturuyor, ayakta duruyordu; saçı bir dağınıktı, bir özenle taranmış ve topuzluydu. Haziran tarihli son eskizdeyse, inci çiçeği yığınları arasında mutlu ve gülen Anneli'ydi...

Bloknotun başka bir yardımı daha oldu: Kullanılmamış sayfaları arasında bir mektup buldu Polis Şefi Cuma sabahı çilli postacı tarafından Anneli'ye getirilen, sonra da kızın çantasında bulunamayan mektuptu bu ve her nedense gönderene geri verilmişti.

«Anneli,

Daha önceki mektuplarımı cevaplandırmadığm halde, üçüncü defa denemek budalalığım gösteriyorum. Fakat aradan geçen yıllarda öyle acı çektim ve seni öylesine özledim ki... Şimdi serbestim artık. Daha önce hakkım olmayan birşeyi söyleyeceğim. SENİ SEVİYORUM. Tıpkı eskisi kadar. Hatta eskisinden de çok. Gün ve gecelerimi dolduran rüyaya uyarak, İsveç'teki ilk haftam için kulübeye gidiyorum. Bizim yuvamıza. Cumadan sonra boşum. Bu mektubumun karşılığı da susmak olursa ne yapmam gerektiğini biliyorum.

Matthew.»

Christer, pencereden inci çiçekleri tarlasını görebiliyordu. Orada, dışarda, Anneli Hammar trajedisinin en önemli tanığı gözleri cansız, dili tutulmuş olarak sallanıyordu. Düğünden önceki gün kız ona gitmişti, o gün burada kalmış, son yılların en güzel düğününden Skoga'yı yoksun bırakarak, skandal yaratmıştı. Fakat bu iki gün arasında neler geçmiş, erkeğe ne söylemişti? Ne gibi bir yargıya varmış, neler yapmıştı ki, o kötü sona sürüklenmişti ikisi de?

Hangi şeytan dürtüklemişti Polis Şefi'ni? Ne demeye kalkıp buralara gelmişti? Her şeye rağmen tanıkla karşılaşmakta yarım gün gecikmişti yine de. Bu şaşırtıcı dramın son sahnesine erişemeyecek miydi?

Lowe başta olduğu halde, Cinayet Masası memurları küçük avluya girdiklerinde düşüncelerine gömülmüş, piposunu tüttüren Christer Wick'le karşılaştılar. Şansa inanmadığını, her işin arkasında bir amaç saklı olduğunu söyledi birdenbire onlara.

Lowe, felsefeyle ilgili konulan dinleyecek durumda değildi Ona kalırsa Norrgard kendi canına kıymıştı işte Bu da. Anneli cinayetinin suçunu

kabullenmek gibi birşeydi.

Doktor Severin de aynı fikirde olduğunu açıkladı.

«İlmiği boynuna geçirmiş ve sonra bastığı iskemleyi tekmelemiş. Yoksa bayıltmadan, kim onu oraya kadar çekebilirdi?

«Demek ki adama saldıran ya da bir vuran Olmamış?»

«Gördüğüm kadarıyla hayır. Yüzü çok morarmış, gözlerine kan oturma var biraz, göz zan da öyle; asılma nedeniyle ortaya çıkmış bir durum sadece Fakat bu tür konularda uzman değilim, çok şükür...

Cesedi yere yatırmışlardı; inci çiçeklerinin saflığı ve güzelliği, olanların dehşetim ve anormalliğini büsbütün belirtiyordu. Doktora göre ölüm, gece birle sabah dört arasındaydı Daha kesin bilgi için uzman biri tarafından iyi bir inceleme vapılmasmı öğütledi.

Skoga'dan yola çıkmadan önce Lowe, ayakkabı fabrikatörüne telefon etmiş, son hızla araba süren karısı da kısa zamanda kulübeye gelivermişti.

Uzun Amerikan sigaralarının birini yakıp, ötekini söndüren Bayan Carlmark orta yaşlı, zayıf bir kadındı. Çok üzüldü olanlara Buna rağmen huş ağacı koruluğundaki cesedi teşhis etti ve kendi fikirlerini ileri sürecek yerde, adamla ilgili gerekli bilgiyi verdi Değerli şeyler söyledi:

«Onu onbeş yıldır tanırız. Çok büyük bir ressamdı, insanlık tarafı daha da Ueriydi. Evli olduğu sinir hastası kadına yıllarca nasıl iyi, nazik ve sadık olabildiğini hiç anlayamadım, ölülerin arkasından konuşulmaz, bilirim ama, dürüst davranmak gerek. İnsan içindekileri olduğu gibi anlatmalı. O kötü bir kadındı.»

«Nesi vardı yani?»

«Gördüğüme göre önemli bir hastalığı yoktu, çok şımarık ve bencildi yalnızca Durmadan sinirlerinin zayıflığından yakınırdı Bana kalırsa, hislerini adamın hayatını zehirlemek için kullanırdı. Dilediğini elde edemeyince de, yani erkek biraz kendi hayatını yaşamaya kalksa, hemen yataklara düşer, kurban pozuna girer ve cana kıyma numaralarına sapardı Tabiî ki bunların hiç biri de başarıyla sonuçlanmazdı Tersine, yaptıkları Matthew'un üzerinde sürekli bir manevi baskı olur. onu eli kolu bağlı bırakırdı. Son yıllar daha da kötüleşmişti durumları.

Adam bir kadına âşık olmuştu ve onu umutsuz, mantık dışı, ciddî bir tutkuyla seviyordu. Duyguları karşılık da buluyordu sanıyorum. Bununı la beraber karısını boşamaya cesaret edemiyor, du, ama...»

«Öteki kadının kim olduğunu biliyor musunuz, Bayan Carlmark?»

«Hayır. Pakat Skoga'lı bir kız diyebilirim. Yine bu sıralarda, dört yıl önce kulübeyi kiralamıştı. Birkaç haftalık sürelerle rahatsız edilmeden resim yapmak istiyordu. Gerçekten de öyleydi. Aşağıda göl kıyısında botumuz vardır; ona binip açılıyordu sık sık... Şey... tatilden sonraydı sanırım... bana sırrını anlatıp, çok mutsuz olduğunu, Fransa'ya yerleşmeye karar verdiğini söyledi...»

«Karısı da beraber mi gitmişti?»

«Elbette. Sonra pek haber alamadık onlardan. Sadece geçen temmuzda kadının kanser olduğunu yazmıştı; martta da ölmüş ve orada gömmüşler. Matthew dönene kadar birkaç ay geçti... Sonra kulübeyi kiralayıp kiralayamayacağını sordu; memnuniyetle kabul ettik, umuyordum ki... kasabalı kızla anlaşacak ve eninde sonunda biraz mutluluğa kavuşabilecek...»

Christer haşince bir tavırla konuştu:

«Bu kız başkasıyla evlenmek üzereydi. Kendisi cinayete kurban gitti ve şimdi de erkek...»

«Öldürüldü mü?» diye kadın onun sözünü kesti. Yani, ressamın sevdiği Anneli Hammar mıydı demek istiyorsunuz? Düğünden kaçan ve sonra ölü olarak bulunan kız, öyle mi? Feci birşey bu!»

«Bayan Carlmark, size soracağım var. Matthew Norrgard cinayet işleyebilecek karakterde bir insan mıydı? Kıskançlık, umutsuzluk, öfke ve yıllar boyu uzayan bir özlemin etkisiyle yaü pabilir miydi bunu?»

Ev sahibesi düşündükten sonra dürüstçe karşılık verdi:

«Hayır. Yalnız... canına kıyma olabilir ama, cinayet asla.»

Kadın ayrıldıktan sonra Başkomiser Lowe şu fikri ileri sürdü:

«Eğer Anneli'yi bıçaklamamış olsaydı, daha sonra kendini öldürmeye kalkışmazdı...»

Cinayet Masası Şefi kuşkulu bir şekilde başını salladı.

«Birbirini seven kişilerin beraberce intihar ettiklerini duymadın mı hiç?»

Lowe soğuk bir karşılık yapıştırdı: «Belki Verona'da olur ama, burada değil. Romeo Jülyet devri çoktan geçti.» Sonra gülümseyerek ekledi. «Ne demek istiyorsun yani? Güzel Anneli'yi bilinmeyen bir haydut öldürdü ve centilmen Matthew da canına mı kıydı? Yoksa her ikisi de esrarengiz bir bey tarafından mı katledildi? Benimki daha olağan ve açık bir varsayım. Genç kız, düğünden bir gün önce erkeğin kulübede olduğunu bildiren mektubu alıyor. Aralarındaki ilişkinin kesinlikle bittiğini söylemek için onu ziyaret ediyor. Adam kıskançlıktan deliye dönüyor ve Anneli'nin düğün için geri dönüşünü engelliyor. Sonunda kız kaçınca arkasından gidip onu öldürüyor. Korku ve vicdan azabının altında ezilerek, hepsine bir son vermek istiyor.»

Christer düşünceli bir tavırla ölü ressamın tablolarını inceliyordu o ara. İnci çiçekleri yığını içindeki gülümseyen, mutlu kadın orada zorla kalmamıştı, kendi arzusuyla gelmişti...»

Ya sonrası? Evet, hep bu sonra hikâyesi vardı. Ama artık son, yaklaşıyordu. Çantasında yeni kopmuş gelin çi çekleriyle Göl Evi'nde yeniden ortaya çıkan kızın alaylı gölgesi belirir gibiydi.

Buraya dileğiyle mi gelmişti? Yalnız mıydı, yoksa yanında biri mi vardı? Canlı mı, ölü müydü?

Çevresinde ayak sesleri duyuldu, fotoğraf makinelerinin düğmeleri fıkırdadı. Öğrenilen şeyler not edileli.

Adamın boynundaki ip yeniceydi; keskin olmayan bir bıçakla iki ucundan kesilmişti. İpin geri kalan kısmı o çevrede bulunamadı bir türlü.

Anneli'nin parmak izlerine kulübenin her yanında rastlandi; Norrgard'ınkilere de tabiî. Öteki izler eskiydi.

Kendini beğenmiş bir polis memuru, elinde beyaz bir cisim olduğu halde göründü. Plastikten, üçgen şeklindeki eşarptı bu. Kulübeden dört, beş metre ötede, çalıların altına tıkılmıştı. Ama neden alışveriş çantasından çıkarılıp, buraya saklanmıştı peki?

Niçin, neden?... Bir türlü bitmiyordu sorular!

Polis Şefi, 'sırlar çözümlendi' diyen Lowe'in fikrini kabul edemiyordu bir türlü. Birkaç saat sonra otelde yapılan basın toplantısında da görüşlerini

söylemekten çekindi. Gazetelerin başlıkları önünde belirir gibi oluyordu:

«Katil intihar etti

Gelin cinayeti ve kıskançlık»

Belki de haklıydılar...

Yanılma varsa, bunu açıklamak gerekecekti ama, başka bir çözümü kim ve nasıl yapacaktı? O zamana kadar susmalıydılar. Bilmecenin parçalarını tek tek elden geçirecekti kendidi...

Günün geri kalan kısmında rahatça düşünülecek zaman olmadı pek. Yakın kasabaların birinden kundakçılıkla yangın çıkarma haberi gelince, Lowe alelacele oraya gitti. Anneli Hammar olayının son soruşturmalari da Christer Wiek'ie Berggren'e kaldı.

Polis Şefi, buram buram terleyen meslektaşına dönerek:

«Karşıt bir ipucu elde edene kadar Matthew Norrgand'ın da öldürüldüğü fikrinden yürüyeceğim. Dostlarımızın bazıları dün akşam ne yapmış; bunu öğrenmekle işe başlayalım.»

Kahve ve sandviçlerle karnını şişirdikten sonra Polis Şefi, Skoga'nın en büyük sanayi kuruluşuna gitmek üzere yola çıktı. Cruse'un palto fabrikasıydı bu. Joakim'i müdür odasında buldu Şahane yazı masasında yerini dolduran, yetkili kişilere özgü bir oturuşu vardı. Siyah elbisesiyle her zamankinden şıktı: Siyah kravat bağlamış, göze çarpmayan siyah beyaz çizgili bir yelek giymişti; elmaslar gitmiş, yeleğe uygun akik düğmeler almıştı yerini. Monoklundan Christer'e bakarak merakla sordu:

«Sizi buraya hangi rüzgârlar attı? Yoksa tutuklanma belgem mi var cebinizde? Belki hayat hakkında gizli bir konuşma yapmak için geldiniz, öyle mi?»

Genç adam piposunu çıkararak: «Sonuncu yol daha uygun,» diye mırıldandı «Aslında iyi uyuyup uyumadığınızı sormaya geldim.»

Joakim'in kaşları kalktı.

«Ne de düşüncelisiniz, doğrusu şaşılacak şey t Suçlu zanlılarıyla hep böyle ilgilenir misiniz? Evet, iyi uyudum, teşekkür ederim. Doktorun zehirli haplarım alınca deliksiz bir uyku çektim.»

«Kaçta yattınız?»

«Yarımdan önceydi sanırım. Dikkati çekecek birşey mi oldu?»

Polis Şefi hemen karşılık vermedi.

«Dün,» diye, ağır ağır konuşmaya başladı sonra. «'İnci Çiçeği Kralı' diye birşeyler mırıldanıyordunuz Ne demek istediğinizi açıklar mısınız?»

Bu sözüyle taşı gediğine koyduğunu fark ederek şaşırdı, önündeki genç adam kızarıp bozarmaya başlayarak, o çalımlı tavrını az da olsa kaybetmişti.

«Bil... bilmem... Birşey demek istemedim galiba. Aklıma gelen bir cümleydi sadece...»

«Onu bulduğumuzu söylersek, daha açık konuşur musunuz?»

«Anneli'nin âşığını mı?» derken, Joakim'in gri gözleri kaygıyla kararmıştı. «Sevgilisi desem daha mı doğru olacak?» Kızın işi hiç belli değildi ki. Saman altından su yürütüyordu.»

«Kendisini kıskanıyordunuz, öyle mi? O konunun kapandığını söylediğinde kendisine inanmamıştınız değil mi?»

Cilâlı masa üzerindeki ince parmaklar kıvrılıp kasıldı. Alçak tonla konuşan terbiyeli ses, hep örtbas edildiği için şimdi tam gücüyle beliren bir iç çatışmayı açığa vurdu.

«Bana o erkekten söz etmesini istiyordum,» diye irkilerek cümlesine başladı. «Fakat içine kapanıktı, hiçbir şey söylemiyordu. Kimdi, adı neydi, ona ne kadar değer veriyordu; birini bile anlatmadı bana. Buna rağmen beni değil, onu sevdiğini biliyordum. Tek şey öğrenebildim sadece: İnci çiçekleriyle sevgilisini hatırlıyordu. Buketini gelin çiçeklerinden hazırlatmak böylece aklıma geldi. Önceleri Anneli'yi arzulamıştım, ne pahasına olursa olsun kendisini elde etmek istedim. Ama sonra benimle gözü kapalı değil, dileyerek evlenmesi söz konusu oldu. Buket. Şey yani ... Bir semboldü sadece... İnci Çiçeği Kralı'yla benim aramda bir seçim yapmasını diliyordum. Böyle olacağı... böylesine şiddetli bir tepkide bulunacağı nerden aklıma gelebilirdi?»

«Şansınız yokmuş,» dedi Christer yavaşça. «Matthew Norrgard ona bir mektup yazmıştı; buketi gördüğü gün aldı bunu; bir yargıya varması isteniyordu Anneli'den. Çiçekleriniz ve yaratılan çağrışımlar, kızı ressamın kollarına itti ve son dakikada ona kaçmaya karar verdi.»

Joakim Cruse ayağa kalkmıştı; pencereye yaklaştı. Koyu renkli sırtı tamamen hareketsizdi Fakat mırıldandığında sesi boğuk ve sinirli çıktı:

«Kusura bakmayın. Biraz yalnız kalmak istiyorum, lütfen.»

Polis Şefi karşılık vermeksizin dışarı çıktı. Geri kalan sorular şimdilik bekleyebilirdi...

Robotumsu bir ilerleyişle oradan ayrıldı; Len'i aradığında düşünceli ve şaşkındı Mühendise gece ne yaptığını sordu

«Hapları aldım, hemen uykuya daldım,» diyen genç adamın çocuksu yüzü hâlâ mahmurdu. «Saat ona kadar kendime gelemedim. Fabrikaya çok, çok geç kaldım. Yine de uyumak fena birşey değil hani.»

Petren'in bürosunun bulunduğu yapının tam önünde Christer, Berggren'le karşılaştı. Polis Müdürü son durumu kısaca özetledi.

«Gretel'le Edward Strom hapları karşılıklı almışlar; oniki'ye çeyrek kaladan sabah dokuza kadar horul horul uyumuşlar. Dina Richardson evde yalnızdı; uyumuş olduğunu doğruladı Fakat bana kalırsa yalan söylüyor. Siz de kendisini sorguya çekseniz iyi edersiniz. Sebastian Petren onbir buçukla sabah altı arası Fanny Falkman'a konuk olmuş. Yaşlı adam kırkından sonra azmışa benzer.»

Sevdalı iş adamının bürosuna baktılar. Christer:

«Haydi,» dedi. «Yukarı çıkalım. Paylaşılacak kozumuz var onunla. Polislerin şanına yakışmaz, gidip hesabımızı görelim bakalım.»

Dış kapıyı Petren'in kendisi açtı. Yeni sekreter bulmanın zorluklarından söz ederken karanlık holde yol gösterdi. Buradan meşe ağacı bir yazı masası ve maroken koltuklarla döşenmiş asıl odaya geçtiler. Bir dolaptan konyak, viski ve soda çıkardı, iki adamın istememesine rağmen bardakları içkiyle doldurup dağıttı. Sonra eskisine göre daha serinkanlı olarak, geceyi Fanny'yle geçirdiğini doğruladı. Bu tür konuları tartışmak polis karakolundan çok. büroda içkiyle beraber kolaylaşıyordu. Altın çerçeveli gözlüğünün ardındaki kurnaz gözleri kısılmış olup keyifli keyifli gülüyordu.

«İşte böyle. Kanun adamları karşısında bütün günahlarımı açıklamış, vicdanımı rahatlatmış bulunuyorum; nasıl inandınız mı bari?»

Christer'in sesi keyifsizdi:

«Büsbütün inanmış değiliz tabiî. Yine de bize söylemedikleriniz var! Sözgelişi, geçen cuma Anneli Hammar'ın bu büroda işi neydi?»

«Hiç gelmedi buraya, dedim ya!» diye direndi, Petren

«Çıkarken kendisini görenlere göre ağlıyormuş ama.»

Yaşlı adam umutsuzluğa kapılmaya başlamıştı.

«Sakalım yok ki inandırayım! Gerçeği söylüyorum ben Buraya adımını atmadı! Sadece benim bir iş konuşmam vardı o gün.»

«İş konuşması mı? Kiminle?»

«Kiminle mi? O!... Edward Strom'la. Kendisine de sorabilirsiniz.,.»

Durum gittikçe ilginçleşiyor. Üvey babasıyla eski işverenin yaptığı konuşma, kızı iki gözü iki çeşme ağlatıyor. Anneli bir koşu merdivenlerden iniyor ve...»

«Hayır, hayır!» diye haykırdı Petren. Yüzü kıpkırmızı kesilmişti. «Biz kendisini hiç görmedik! Tek kelime bile konuşmadık onunla. İçeri girmişse, gizlice olmuştur bu.»

«Dış kapı kilitli değil miydi?»

«Evet ama, bak... Christer. Anahtarlar konusunda sana yalan söyledim ben. Onları geri vermeyi unutmuştu, ya salıydı, ya çarşamba; ikinci uğrayışmda getireceğini söyledi. Düne kadar unutmuştum anahtarları; sonra hol masasının üzerindeki vazonun içinde onları buldum. Anneli'ninkiler olmalı. Anahtarları getirdiğinde, odadaysam niçin başını uzatıp, 'merhaba' demedi, anlayamıyorum bir türlü.»

Leo Berggren bunun nedenlerini gözden geçirmeye başlamıştı bile.

«Holde dururken içerdeki konuşmanızı duymuş olacak. Neden söz ediyordunuz peki?»

«Onu incitecek ya da üzecek birşey değildi. Bundan kuşkunuz olmasın. Kereste işiyle ilgili ortak bir anlaşma tasarısını tartışıyorduk. Bilirsiniz ki, Edward da aynı konuyla meşgul...»

Sebastian yine o küçümseyen tavrına dönmüş, suratı değişmişti. Ağzından başka söz alamayacaklarını artık anladı Christer. Formalite gereği yine de sordu:

«Bu arada üçüncü bir kişiden de söz ettiniz, galiba?»

«Ya! Sözgelişi kimden?»

«Anneli'nin nişanlısı Joakim Cruse'dan olamaz mı?»

«Hatırlamıyorum.»

Bu ipucu üzerinde yürümek kendisine ne getirecekti? Durumu kestiremediği halde bir de öteki tarafın söyleceklerini dinlemek için, Polis Şefi doğruca Göl Evi'ne gitti.

Norrgard'ın intihar haberi eve çoktan ulaşmıştı. Bilinen nedenler yüzünden üvey baba olayla ilgileniyordu tabiî!

«Büyük aşkını bana şöyle üstünkörü anlatmış, fakat erkeğin adını vermemişti. Bazi özel nedenlerle karısını boşayamadığmdan, aralarındaki ilişkinin büsbütün kesildiğini sanıyordum.»

«Doğrudur,» diye mırıldandı Christer. «Bu ilkbaharda karısının ölümüne kadar kızı aramamışa benziyor. Geçen süre içinde Anneli'nin başkasıyla nişanlanmış olduğunu herhalde bilmiyordu. Mektupları karşılıksız kaldığına göre nişanından habersizdi ve cuma günü bölgeye ayak bastığında yaklaşan düğünü de duymamıştı hâlâ.»

Edward'in yüz ifadesinden, çeşitli duygular içinde bocalayışı belli oluyordu.

«Korkunç bir dram bu, pek de anlamsız hem. Fakat katilin bulunuşu ve onun, kişisel yakınlık duyduğumuz biri olmayışı içimizi ferahlattı.»

Genç adam derin bir soluk almak üzereyken vazgeçip, konuyu değiştirdi:

Durum neydi? Edward geçen cuma Petren'in bürosuna gitmiş miydi? Bu soru üzerine üvey baba şaşırıverdi:

«Geçen cuma mı? Bilmem! Cuma mıydı o gün? Evet, olabilir. Oniki'yle bir arasıydı galiba.»

«Anneli'yle karşılaştın mı?»

«Anneli'yle mi? Elbette hayır. Onu son defa burada evde, öğle yemeğinde gördüm. Niçin soruyorsun?»

Soruş nedenlerini açıkladı Christer: Genç kızm gözyaşları ve Sebastian'ın anahtarlarla ilgili itirafı... Edward kuşkuyla yüzüne baktı.

«Biz konuşurken Anneli holde durup, kulak misafiri mi oluyordu diyorsun? İmkânsız Christerciğim, Anneli o yaradılışta bir insan değildir.»

Bu karşılık Polis Şefi'ni biraz üzdü, fakat duygularını gizleyerek birşey olmamışçasına devam etti:

«Ne konuştunuz?»

«Çoğunlukla iş konularını. Zaten onun için gitmiştim.»

«Ne çeşit iş?»

«Bir an Edward'in yüzü geniş bir gülümsemeyle aydınlandı.

«Dalavereli iş anlaşmalarımıza polisi karıştırmamı mı istiyorsun? Orman arazisinin alım satımıyla ilgiliydi .Konuştuklarımızı Anneli'nin duyduğunu sanmıyorum; işitseydi bile anlamazdı hem!»

«Bu arada tartışılan değişik bir konu oldu mu? Başka birisi sözgelişi?»

Mavi gözlerde anî bir parıltı belirdi.

«Joakim'in adı geçti kesinlikle. Giriştiğimiz işe para yatırmaktan hoşnuttu kendisi. Ama onun hakkında da kırıcı bir söz etmedik ki!»

Christer'in kafası işliyordu.

«Anneli'nin kendi parası var mıdır?»

«Fazla değil, birkaç bin kadar.»

«Bu para kime kalıyor şimdi? Gretel'e mi?»

«Evet, ben kızı evlât edinmiş değilim zaten. Fakat şunu belirtmek isterim ki, karımın paraya ihtiyacı yoktur.»

Yersiz bir alaydı bu, Anneli çocuğu olacak yaşta değildi zaten. Christer sorusundan dolayı özür diledi yine de.

Tara o sırada telâşla odaya giren Gretel tarafından konuşma kesildi neyse.

«Birisi telefon edip, feci otopsinin bittiğini bildirdi; zavallı Anneli'mizi ne zaman dilersek gömebilirmişiz. Bunu bir an önce yapsak, iyi olmaz mı, ne dersin, Edward? Nasılsa olacak, geçmiş gitmiş olur. Bu haftaki işlerin araşma karışır gider. Hem daha ev temizlenecek, alınmış yiyecekler pişirilecek ve... Evet, evet şimdi geliyorum...» Son cümleyi mutfağa doğru bağırmıştı.

Kadın çıktıktan sonra oda sessizleşti; iki erkek gözgöze geldi.

«Onu seviyorsun değil mi?»

«Evet,» dedi, Edward kısaca. «Anneli de severdi. Göründüğünden de iyi bir kadındır. Yalnız kendisini yönetecek birine gereksinme duyar hep...»

Christer ayağa kalktı ve kıskanarak konuştu:

«Hiç de doktorun uyku haplarının etkisinde kalmış görünmüyor. Keşke ben de onun kadar enerjik olabilseydim.»

«Geceyi uyuyarak geçirmesi iyi geldi. Fakat kuvvetli haplarmış doğrusu; başım hâlâ sersem.»

Polis Şefi'yle birlikte merdivene çıktı. Orada tasalı bir sesle mırıldandı.

«Christer... O... Cinayetti değil mi?»

Genç adam ne yazık ki onu kuşkularından kurtaracak ruh hali içinde değildi. Norrgard'ın aradıkları adam olmayıp, bir başkasının hunharlığına kurban gittiğine büsbütün inanmıştı. Ölümü çok uygun bir durum yaratıyordu; plastik eşarp, kesik ip ve bloknottaki mutlu kadın krokisi ise yersiz ayrıntılardı hep.

Ayaküstü birşeyler atıştırdıktan sonra karakola gittiğinde Polis Şefi'nin sabırsızlığı son dereceyi bulmuştu. Dayanamayıp, otopsiyi yapan doktoru telefonla aradı. Kendisini bulup buluşturdular ve görüşmeye çağırdılar; adam binbir ricayla, telefon başına geldi Birinci raporu hazırlar hazırlamaz ikinci otopsiye başlamak üzere olduğu için konuşurken isteksizdi. Homurdanarak söze başladı:

«Bu akşam Stockholm'a dönmeyi tasarlıyorum. Sizin emirleriniz de, bir türlü bitip tükenmiyor. Yine ne var? Burada rahat iş görülemez mi?»

«Kusura bakmayın,» diye mırıldandı, Christer. öğrenmek istediğim bir iki nokta sadece...»

«Söyleyecek fazla birşey yok,» diye tersledi onu doktor. «Kızın kalbine bıçak saplanmış. Sol yandaki üçüncü ve dördüncü kaburga arasından, ciğerlere dokunmaksızm doğruca girmiş. Kalp boşluğu kanla dolduğu için birkaç dakika içinde ölmüş; sabaha karşı dört sıralarında olacak. Midesinde kahverengi bir sıvı ve ekmeğe benzer yarı sindirilmiş katı lokmalar bulunuyordu.»

«Günlük dile çevirirsek ne demek olur bu?»

«Kahveyle çörek, ölümünden iki saat önce alınmış. Başka bir dileğiniz?»

«Evet, var.»

«Nedir?»

«Norrgard'a da baktınız, değil mi?»

«Evet, sadece baktım ama. Yani hemen söyleyemem...»

«Biliyorum. Tıbbı verilerin, varsayımlardan değişik olduğunu biliyorum Yalnız bir noktayı soracağım. Olayı intihar olarak kabullenip, işi burada kapatmakla hata mı ediyorum acaba? Çifte cinayet kuşkusu saçmalık mı? Ne dersiniz siz?»

Öteki adam bir süre karşılık vermedi; Christer de fazla ileri gidip gitmediğini düşünmeye başladı.

«Pekâlâ söyleyeyim,» dedi, doktor sonunda!... «Adamın boynundaki kırmızı iz, kendini asanlarda görülen olağan belirtilerdendir; çizeri yanlarda yataydır ve ensede de düğüme doğru çıkar Yalnız dikkatle bakılınca, boynun alt kısmında daha yatav ikinci bir iz daha uzanıyor... Alo... Dinliyor musunuz?»

«Ben mi?» diyen Polis Şefi heyecanla bağırdı. «Elbette dinliyorum.» derken, kelimeleri bastırarak konuşuyordu.

«Bence bu ikinci iz, asılma değil, bir boğulma belirtisi. Birkaç faktör daha durumu doğruluyor. Asılmada yalnız kara damarlarda değil, kanı beyne götüren atardamarlarda da sıkışmaolur. Dolayısıyla ölünün yüzü soluktur... Boğulmadaysa sıkışanlar, sadece karadamarlardır, bununla beraber kanın atardamarlara akışı devam eder. Bu olayda ölüm nedeni boğulmadır. Gözlerdeki kan ve yüzün siyanoz morluğu bu tür ölümlerde görülür çoğu zaman. Anlıyor musunuz?»

«Hem de nasıl!» derken, Christer'in sesi haşindi.

«Demek ki, birisi onu iple boğup aynı iple ağaca astı! Siz, daha zeki olup, durumu anlamasaydınız, çok kurnaz ve soğukkanlı bir katil diyebilirdim kendisine. Öyle bir adamı boğmak için hayli güç harcamak gerekmez mi?»

«Pek gerekmez. Bilinmeyen dostunuz arkadan gizlice yaklaşıp, kurbanı uykusunda ya; kalamış olabilir; ilmik bir kere boyuna geçti mi: kurtulmak

kolay olmaz.»

«Saat kaçta oldu dersiniz?»

«Dün gece iki sularında. Ve...»

Christer gerisini dinlemeden dalgın bir tutumla telefonu kapadı, yüzü düşünceliydi. Piposunu doldurup, geriye yaslandı. Çözüme yaklaştığını hissedivordu Fakat üzerinde durulacak ayrıntılar vardı yine de...

Kapı dışındaki birinin yüksek topuklu ayakkabı sesleri sessizliği bozdu. Dina Richardson koyu renkli saçlı başını kapıdan uzattı ve neşeli bir şekilde:

«Girebilir miyim?» diye sordu. Bir itirafta bulunmaya geldim.»

«İtiraf mı?» Genç adam hâlâ dalgındı. «İlginç doğrusu!»

Dina ona gülümseyerek baktı:

«Evet,» dedi. «Sana herşeyi olduğu gibi anlatmamıştım. Tutumum hoş değildi tabiî. Polislere yapılır mı bu? Hele sana? Herhalde yutmadın?» Yumuşak sesi tatlı ve pohpohlayıcıydı.

Fakat Christer sertleşti.

«Buna ne sebep gördün peki?»

«Çünkü korkuyordum, bir tek söz, onu tehlikeye atabilirdi.» Parmakları arasındaki mendili çekiştirip duruyordu .«Biraz aptalca bir iş ama, Anneli'yi gerçekten onun öldürdüğünü sanıyordum. Ne olursa olsun acıyordum ona. Cinayet gecesi Anneli'nin, mutfağına geldiğini duymuştum, fakat boş dedikoduları nakledip, durumu zorlaştırmak istemedim Yalnız şimdi... Şimdi herkes katili bulduğunu söylüyor... Ve bu da başka birisi olduğuna göre. sakınca yok...»

«Dinacığım,» dedi. Christer. «Neden söz ediyorsun sen?» O gece Anneli kimin mutfağındaymış?»

«Len'in tabiî. Geceleyin yaptığı tuhaf işlerle, garip ve kaçamaklı davranışlarıyla kuşku topladığını biliyorsun sen de.»

Önceki kaygılarını hatırlayarak, hafifçe güldü.

«Sözgelişi, dün gece doktorun hapları yüzünden horul horul uyuduğunu söylerken ne yapıyordu beğenirsin?»

Sonra mühendisin hareketlerini eleştirircesine ekledi:

«Arabasına binip, gece vakti yola çıkmıştı. Burada, Skoga'da dolaşıyordu. Yani, gecenin biriyle ikisi arasında!»

ON BİRİNCİ BÖLÜM

TİNA RICHARDSON, olayı kapanmış, katili de bulunmuş sandığından, Len'le ilgili tanıklığının tehlikesini kavramamıştı. Durumu Christer de açıklamadı. Kızın koluna girdi ve sokağa çıkardı. Dina'nın ayak uyduramadığı bir hızla ilerleyip yazlık evlerin bulunduğu çevreye geldiler.

Len Lârsson bahçe hortumu ve çeşitli ıvır zıvırm arasında kaybolmuştu, mavi Saab'ını yıkamakla meşguldü. Geceleyin yapmış olduğu araba gezintisinin hesabı sorulunca öfkesinden küplere bindi .

«Dün gece kesinlikle dışarı adımımı atmaöım. Onbir buçukta o hapları yuttum ve...»

Dina, soluk soluğa onun sözünü kesti:

«Len, şekerim, yalan söyleme artık. Anneliyi öldüren adamı bulmuşlar; yine de böyle konuşmaya zorunlu musun?,..»

Mühendis hortumu elinden bırakıverdi ve büyümüş gözlerle onlara bakakaldı.

«Aklınızı mı kaçırdınız, yoksa şaka mı ediyorsunuz benimle?»

«Vallahi doğru.» diyen genç kız heyecanlıydı, Polis Şefi'ne döndü. «Ben uyku hapı almamıştım, yani uyanıktım, balkon kapısından dışarı baktığımda bu arabayı geçerken gördüm. Merak ettim, tuhafıma gitmişti. Uzanıp, dönüşünü bekledim. Nitekim iki saat sonra döndü; şartlar düşünülürse, davranışımı hoş görürsünüz herhalde.»

«Bir dakika,» dedi Christer. «Kullananı görebildin mi?»

Dina şaşaladı.

«Ha... hayır. Yukardaydım, otomobilin tavaniyla, gerisini görebildim sadece. Yani, başkası mı diyorsun?...»

Len'in güneş yanığı yüzü hayret ve kuşkuyla çizgilenmişti.

«Ben arabayi kilitledim ama... Anahtar daima pantolon cebimde bulunur.»

«Pantolonunuz nerde durur?»

«Kulübede. Pencere altındaki iskemlenin üzerinde.»

Göstermek için kolunu uzattığında durumu Kavradı. Bu bakla kadar ufak odada uzunluklar kısaydı, dışarıdan uzanmakla içerdeki herhangi bir eşyaya erişmek mümkündü. Durdu ve kararsız bir tavırla ekledi:

«Pencere açıktı tabiî. Havasızlıktan boğulmamak için hep açık bırakıyorum.»

«Dün gece de horul horul uyumuştunuz, değil mi?»

«Evet, iyice kendimden geçmiştim. Fakat arabanın anahtarlarını çalarak aracı alıp gitmek... Biraz fazla değil mi?»

Polis Şefi onun düşüncesini doğruladı hemen. Yüreklilik isteyen bir hareketti doğrusu. Fakat dağdaki kulübeye gidilmek isteniyorsa he saplanmış bir işti bu; bakan da yanılabilirdi böylece. Beri yandan Len Larsson'un uydurabileceği akla en yakın hikâye de buydu. Yalnız, yolculuk sırasında görülmeyeceğinden nasıl emin olabilirdi?... Başarısızlığı göze alabilecek miydi bakalım?

Christer Wick uzun otların arasına çöktü, kendisi gibi yapmalarını ötekilerine işaret etti. Skoga gölü altlarında olduğu halde, oracıkta, yonca ve papatyaların içinde bu inatçı ve serkeş tanıktan söz almaya çalıştı bir kere daha .

«Anneli'nin öldürüldüğü gece, burada kulübede olanları bizden niçin sakladınız?» diye sordu. «Yok, eski şeyleri tekrarlamayın lütfen. Yalanlarınızı meydana çıkaracak ufak ve önemli ayrıntılarım var: Duvarınızdaki inci çiçekleri, mutfak döşemesindeki toka, Anneli'nin midesindeki kahve ve çörekleriniz, üstelik Dina'nın gördükleri...»

Genç kız pırıldayan kahverengi başını eğdi.

«Evet.» diye mırıldandı. «Gecelerimi Len'i gözetlemekle geçiriyorum sanılacak, fakat işin içyüzü şöyle: Bir kere evlerimiz çok yakın, sonra uzun bir süre, kendisini sevdiğimi hayal ettim.»

Genç Mühendis'in üzüntülü yüzü kızardı. Fakat Dina konuşmasını sürdürdü:

«Merak etme, Len. O devreyi çoktan atlattım. Bu bir Anneli kompleksiydi galiba Arkadaşım benden kat kat güzeldi çünkü Senin de gözün ondan başkasını görmüyordu; ben bir kenara itilmiştim ve kıskanıyordum sizleri Derken o. Kim'le nişanlandı; kızı unutursun sandım. Geçen cumartesi onu hâlâ delicesine sevdiğini ve kayboluşunda parmağın bulunduğunu öğrenişim büyük bir darbe oldu bana.»

İki erkeğin de yüzüne bakmıyor, sinirli bir hareketle papatyanın birini yoluyordu.

«O gece otelde seni sarhoş gördüğüm zaman çok kızdım, soğudum senden; düşüncelerin ve hareketlerin beni ilgilendirmez oldu. İlk defa başka bir erkeğe yakınlık duymamın da önemi var elbet Gerçek bu.»

Christer, kızın sarı eteğine düşen beyaz papatyanın taç tapraklarını büyülenmişçesine seyja rediyordu.

Seviyor... Sevmiyor... Seviyor...

«Yalnız kaldığımda o gece gözümü uyku tutmadı. Göl kenarında seslenen biri vardı sanki. Rahatsızlanıp, yardıma ihtiyacın olduğunu düşündüm ve gidip bakmaya karar verdim. Saat üçtü, dışarısı güzeldi, güneş doğmuştu ve kuşlar avaz avaz ötüyordu. İşte buraya geldim, mutfakta biriyle konuştuğunu duydum. Karşılık veren öbür ses, Anneli'nindi! Bütün vücudumdan soğuk bir ter boşandı, mutsuz ve kızgındım; donakaldım oracıkta. Benim en yakm arkadaşlarım olan ikiniz, başbaşa vermiş birşeyler tasarlıyor ve beni de bir kenarda bırakıyordunuz. İhanet gibiydi bu.»

«Şu gizli kapaklı işleri bıraksak nasıl olur?» dedi Polis Şefi tatlılıkla. «O hareketli günde olanları Dina'yla bana anlatamaz mısınız? Sizi ilgilendiren ufak ayrıntıları değil de, bütün herşeyi bir öğrensek!»

«Hemen herşeyi size anlattım.» diyerek, Len içini çekti. «Anneli'nin gece ziyareti dışında bütün olanları anlattım. Benden kuşkulanıp, cinayet suçuyla tutuklayacağınızdan emin olduğum için o geceden söz etmeye cesaret edemedim.» Suçlarcasma Dina'ya döndü. Ve ekledi:

«Öyle değil mi? Öldürülüşünden bir saat. önce onu kulübemde gördün işte. Sonra ne oldu?

Katili ben sandın; o kanıya vardın. Sabah uyarmak için hemen bana koşmadın mıydı? 'Dikkat et, Anneli'yi buraya yakın bir yerde buldular; uyanık ol!' demedin miydi?»

Genç kız ağzını açmadı ve Mühendis Len, daha sakin bir şekilde konuşmasını sürdürdü:

«Bu kirli işe sırf bir rastlantı yüzünden karıştım. Anneli yağmurda sokağa fırladığı zaman arabam orada park etmiş bulunuyordu. Huş ağacı dalı almak için gölün öteki kıyısına gitmem de bir rastlantıydı. Cumartesi gecesi uyanık olup, merdivene çıkmam ve kendisim görmem de öyle. Yalnız belki... Beni uyandıran bir ses olmuştur. Sanırım göl kenarında biriyle konuşuyordu. Fena bir baş ağrısıyla paldır küldür dışarı çıktığımda, çok susamıştım ve keyfim de yoktu Anneli'yi büyük iskele üzerinde durmuş, açıklardaki bir kimseye el sallarken gördüm...»

Christer yavaşça:

«Matthew Norrgard,» dedi.

«Bilemeyeceğim, güneş gözüme giriyordu çünkü, sadece bir bot görebiliyordum uzaktan. Her neyse, benim ilgimi çeken Anneli'ydi. Seslendim, sıçrayarak döndü ve buraya geldi.»

«O sıra saat kaçtı?»

«Üç diyebilirim.»

«Nasıl görünüyordu?»

«Üzerinde güzel bir beyaz elbise vardı ama, biraz buruşmuştu. Kemerine de birkaç inci çiceği iliştirilmişti sonradan burada düşürdüğü o belâlı çiçekler olmalıüzerinde ne paltosu vardı, ne de çantası.»

«Ya saçı? Dağınık mı, yoksa toplu muydu?»

«Topluydu. Kendisi de her zamanki gibi. Yalnız biraz daha olgunlaşmış, âdeta yaşlanmış bir hali vardı.»

«Peki, sonra ne oldu?»

«Kendisine çıkıştım hemen. 'Nerelerdesin, başımı derde sokuyorsun!' dedim. Güldü ve kulübeye girip giremeyeceğimizi sordu 'Dışarda böyle kavga edersek, annemi uyandırırız,' dedi. Beni hâlâ başı dumanlı görünce de kahve pişirdi; bir yandan da geri kalan düğün yüzünden söylenilenleri dinliyordu benden. Arada bir gülümseyerek 'Zavallı annem', Zavallı Kim!' dedi. Sonunda sabrımı tükettiğinden durumu açıklamasını istedim. İri mavi gözlerini açarak baktı bana. O gözlere hiç dayanamadığını halde şu karşılığı verdi...»

Düşünürken kendi gözlerini yumup, kelimeleri hatırlamaya çalıştı. Sonra bir süsleme, ekleme yapmaksızın onları olduğu gibi nakletti:

«'Sana ihanet eden oldu mu hiç, Len? Herhangi biri değil, çok sevdiğin bir kimse? Başka şeyler de oldu ama, asıl belimi büken buydu. Böyle olsun istemezdim tabü, iş işten geçti artık.'»

«İhanet mi?» diye, merakla sordu, Dina «Kim olabilir ki bu? Söylemedi mi?»

«Anneli dilediğinden fazlasını söylemez ki!» Len'in sesi yorgun ve acımtıraktı. «Hayır, bu şaşırtıcı açıklamadan sonra Mona Lisa gibi gülümsedi; kahve için teşekkür edip ayrıldı. Öyle bir durumdaydım ki gitmesine âdeta sevindim. Saat nerdeyse dörde geliyordu, küfürü basıp yattım; hemen dalmışım.»

«Sizden ayrıldığında hangi yöne gitti?»

«Göl Evi'ne doğru.» Genç adam sözünün burasında hemen ayağa kalktı; bir yaprak gibi titriyordu. «Haydi durmayın, düşündüğünüzü söyleyin. Gerçek öyle çünkü: Ben içkinin etkisiyle uyurken, o kendisini katilin kucağına atıyor du.» değil mi?

Pişmanlık içinde söylenen bu sözlere eklenecek pek az şey vardı. Len'e güvenilebilirse, geceki olaylar anlattığı gibiydi ve kendisini katiller listesinden silmek gerekecekti .

Fakat ne dereceye kadar güvenilebilirdi ona? Christer o geceyi bütün bu durumu ve öteki sorunları düşünmekle geçirdi. Helena Wick koyu bir kahve pişirip, telefona baktı; sonra da oğlunu düşünceleriyle başbaşa bıraktı. Ara sıra sorulan psikolojik bir soruyu cevaplandırdı sadece ve yargısını söyledi.

«Len'in kaçamaklı konuşması ve yalanlan seni epeyce kızdırdı biliyorum,» dedi. «Gerekeni söyleyip, kalanı sakladığı belli. Fakat kendisi de güç bir durumda. Anneli'ye söz vermiş bulunuyor. Ölen kızı sevdiğini de unutma.»

«Unutmuyorum,» diye karşılık verdi oğlu. «Kızı o kadar seyiyor ki, aşkı öldürme içgüdüsüne dönüşebilir. Kendini başka bir adama vermek için düğünden kaçışı, Mühendisi deliye çevirmiştir mutlaka. Üstelik istemediği halde buna yardım ediyor biraz da. O gece mutfak masasında sevgili Matthew'una karşı olan duygularım Len'e açmıştır belki de. Kavga da etmiş

olabilirler. Genç adam da çörekleri keserken kullandığı bıçağa sarılıvermiştir...»

«Christer, neler düşünüyorsun, oğlum? Kötü şeyler bunlar!»

«Cinayet zaten kötü birşey, anne. Fakat başka varsayımları da kabul edebilirim... Diyelim ki Len'in sözüne güvenebilir insan... O zaman Anneli'nin dedikleri önemli. Çok sevdiği birisi ona ihanet etmiş. Bu kişi ille de katildir diyemeyiz. fakat kim olduğunu bulmamız şart.»

Helena Wick'in koyu renkli gözleri mutsuzlaşmıştı.

«Anneli tatlı bir kızdı,» derken, duraklayarak konuşuyordu. «Yalnız içine kapanık ve çekingendi. 'Çok sevdiği kişilerse parmakla sayılacak kadar azdı. Gretel ve Edward Strom... Joakim Cruss ve belki de Dina'yla ben.»

«Bugünden sonra listeye Matthew Norrgard'ın adını da eklemek gerekiyor. Onun ihaneti yüzünden düğün ve damattan nasıl kaçar, anlamıyorum...»

Polis Şefi düşündükçe, anlamadığı şeylerin arttığını görüyordu, Gerekli bütün bilgilere sahipti ve yine de bunların bağlantısını bir türlü kuramıyordu. Böyle sinir bozucu durum az çıkardı karşısına.

Salı günü, herhangi bir değişiklik getirmedi, Raporları gözden geçirdi, Leo Berggren'le konuştu ve yeni ayrıntıları karışık olaya eklemeye çalıştı.

Pazar gecesi sabaha karşı göl üzerinde güneşin doğuşunu bekleyen bir gençler grubu, kulübede olanları gazetede okuyunca, içinde iki kişiyle kuzey kıyısında bulunan bir botu saat ikibuçukta gördüklerini hatırladılar Bot kasabaya doğru yollanmaktaydı Aradan bir saat geçmeden tekne, içinde sadece bir kişi olduğu halde geri dönmüştü.

Katiliyle karşı karşıya gelene kadar, Anneli'nin hareketleri izlenmiş oluyordu böylece Cuma öğleden sonra Len'in arabasından inip. gözden kaybolmuş. Matthew Norrgard'ın ormandaki kulübesine kadar uzanmıştı Bütün cumartesiyi orada geçirmiş, ancak düğünden sonraki gece, ressam tarafından Göl Evi'ne geri getirilmişti. Taze taze kopmuş inci çiçeklerinin bulunduğu çantasını otların üzerine bırakmış, botla uzaklaşmakta olan erkeğe iskeleden el sallamıştı. Bu, .sabahın üçünde oluyordu. Üçbuçuk'ta Sebastian, sevgilisi Fanny'nin gece ziyaretinden dönerken göl kıyısına inmişti. Bir çantayla bir demet çiçek görmüş, fakat o sırada Len Larsson'un

mutfağında kahve içmekte olan eşyaların sahibine rastlamamıştı! Plastik eşarba da gözü ilişmişti. Demek ki eşarbı alıp, kulübe yakınındaki çalılıkların altına bile bile saklayan Norrgard değildi. Kesilmiş ip parçasını getiren de sonraki konuk tarafından oraya konulmuştu...

Bu kimse kulübeye belli bir mavi otomobille gelmişti. Pazar gecesi bir'de motosikletle danstan dönerken, Saab'ın yanından geçen bir genç de bunu doğrulamıştı. Olaya karışanların sürücülük yetenekleri hızla incelendi. Fanny Falkman ömründe bir kere bile araba kullanmamıştı, Gretel Strom bazı pazarlar otomobili aldığı halde ehliyetini uzattırmak gereğini duymamıştı. Dina çoğu zaman babasının arabasından yararlanmıştı; Petren, Joakim ve Edward'in kendi otomobili vardı. Joakim güçlü ve usta bir sürücüydü. arada bir yarışlara katılıp, birkaç birincilik ödülü almıştı.

Laboratuvarlardan gelen habere göre, gönderilen bıçak ve elbiselerde kan izi yoktu. Öte yandan çamaşırhanenin ıslak bezleri kanlı çıkmıştı. Fakat çok iyi çalkalandıkları için kan analizi yapılamamıştı.

Kasaba polisi yeni birşey daha buldu: Katilin kesinlikle uğramış olduğu çamaşırhanede bir kaç kangal kalın ipe rastlandı. Fakat bunlara dokunulmamış, Norrgard'ın boynundaki ip, çiçekçi dükkânının dışından çalınmıştı.

Christer, Falkman'ı görmeye gitti. Kadın:

«Evet, tamam,» dedi. Bahçede iyi bir çamaşır ipim dururdu. Önceki hafta bir yığın çamaşır yıkamış, o karışıklıkta ipi içeri almayı unutmuştum. Beş metre kadardı ve yeniydi de. Fakat insanlar hiç dikkatli değiller artık. Senin benim diye ayırdıkları da yok. Başkasının bahçesine girip, bütün bir kangal kaldırılır mıymış? Ne küstahlıktır bilmem! «İzin almak gerekmez mi?...»

Onunla aynı fikirde olduğunu belirtmek için başını eğdi genç adam. Polis karakolundaki kavgadan sonra Petren kızkardeşlerle başının derde girip girmediğini sordu kendisine.

«Hıh! O cadılara kim kulak asar ki? Asıl Sebastian'ın durumu kötü. Ablalarıyla kavga edip duruyor, tansiyonuna iyi gelmeyecek bu durum. İşinde de bazı sıkıntıları var Bugünlerde bütün dertler başında zavallının.»

Polis Şefi. kadının kendisini sırdaş diye kabullenip, çekinmeden derdini döktüğünü fark etti.

«Benim bildiğim Sebastian Petren'in iş derdi olmamalı. Çok varlıklı bir kişi olarak tanınıyor mu?»

Fanny karışık saçlı başını 'hayır' anlamında. geriye attı.

«Söz aramızda kalsın ama, durumu pek parlak değil.»

Keyfi yerinde sayılmaz yani, bunu iyi biliyorum. Edward Strom ve Bay Cruse'la bir anlaşma yapacaktı; o da suya düştü. Böyle küçük bir kasabada Petren ailesi iflâs edecek olursa ne kadar dedikodu çıkar kimbilir?»

Christer merakla sordu:

«Edward Strom'un o kadar parası var mi ki, başkalarını iflâstan kurtarabilsin? Duyduklarıma göre onun da çok parası yokmuş...»

Fanny Falkman bu yönden bilgili değildi, fakat Petren'in bürosunda önemli birşeylerin döndüğü kesindi. Bu yüzden doğruca Edward'a gitti Polis Şefi, iş konusunu bir kere daha kurcalamak istiyordu.

Orta yaşlı adam kırçıl başını kaşıyarak, gözlerini hayretle açtı.

«Dostum Petren'in işleri bozuk muymuş ki? Haberim yoktu doğrusu Bazı alanlarda iş ilişkimiz var ama. benimkisi onunkiler yanında ufak çapta kalır. Gretel'e bakılırsa çok öngörülü hareket edivormusum: viiksek yatırımın iniş çıkışları yerine az kazançlar yetiyor bana, güven içinde yaşamayı dilerim. Petren'le daha önceleri fazla bir işbirliğim olmadı. Bu kere hep birlikte çalışmak fikri Joakim'den geldi. Para kazanmasını pek iyi bilen Cruse, kereste ticaretinde yatırım yapacak, benim ve özellikle Petren'in bilgimiz ve bölgeyi tanımamızdan yararlanacaktı. Ama kesin bir yargıya varamadık, zaten Joakim de bu anlaşmayı bozacak gibi. Anneli'nin ölümü üzerine takındığı bu tavır hoş görülebilir tabiî. Yalnız, dediğin gibi Petren'le ilgili söylentileri kendisi de duymuşsa, çekilme nedeni bu demektir.»

«Fazla ısrar ediyorum ama, mümkünse bürodaki konuşmayı hatırlamaya çalışır mısın? Ne söylediniz ki. Anneli darbe yemiş gibi oldu?»

«Şey... Joakim'den söz ettik tabii. Onun iş adamlığı yeteneklerinden hayranlıkla söz açtık; bununla beraber tuttuğu yolun doğruluğunu kuşkuyla karşıladık. Kendisinin zorlu bir kişi olduğunu, düşmanlığından sakınmak gerektiğini söyledik ama, aleyhinde de bulunmadık. Sebastian onun ortaklığından pek hoşnuttu; milyoner bir damada sahip olmanın yararından sözedip, benimle alay etti.»

Bu konuda da fazla bir ilerleme olmadı. Joakim Cruse, nazik fakat kesin bir şekilde malî durumunu ve işlerini polisle tartışmayı reddetti. Christer'in öfkesi de arttıkça arttı, halen sahip olduğu bilgilerin ışığı altında gerçeğin gizli bulunduğundan emin değildi; belki de boş ye. re önemsiz şeylerle vaktini kaybediyordu.

Leo Berggren'le birlikte hikâyeyi en ince noktalarına kadar gözden geçirdiler. Kaç günlük çalışmaya rağmen cinayet olayının klasik noktalarını bile aydınlatamamışlardı.

'Fırsat' mı? Evet, kızı öldürmek için hepsinin eline fırsat geçmişti. Bir tek Edward Strom'un durumu farklıydı; yanıbaşında kolayca uyanan Gretel yatıyordu çünkü Silah mı?" Koca bir mutfak bıçağını, listedekilerin hepsi de bulabilirdi, fakat bunlardan birinin elinde bıçakla göl kıyısında koşuşu, yahut çamaşırhanede dolaşışı mantık dışıydı biraz. Ya cinayet nerede olmuştu? Bunu bilene aşkolsun doğrusu!

Kasabanın Polis Müdürü homurdanarak:

«Cinayet nedeni kıskançlıksa,» dedi, «nişanlıyla genç hayranına dönebiliriz. Kızın tutumu yüzünden annesi darbe yemiş gibiydi, öfkeliydi. Arkadaşı da Anneli'yi kıskanıyordu belki. Üvey babayla işverenin durumlarını belirleyemeyeceğim hemen, yalnız genç kız işin kuşkulu bir yönüne burnunu sokmadıysa tabiî... Çiçekçiyi çoktan liste dışı ettim. Sebastian Petren gibi bir adamı seven kadının iki cinayet işleyecek zekâsı yoktur,» derim.

Yattıktan sonra bile Berggren'in alaylı sakin sesi, Christer'in kulaklarında çınladı durdu. Uykusuz geçen gece boyunca durumu soğukkanlılıkla karşılamaya çalıştıysa da olmadı. Takılıp kaldıklarını sezinliyordu. Kendini kapıp koyvermeyecekti elbet. Kalktı, piposunu yakıp oturdu; derin düşüncelere daldı.

■

«SABIRSIZ Gretel, kızının cenazesini çarşamba günü öğleden sonra yapılacak şekilde düzenlemişti. Günün ilk yarısı geçmek bilmedi bir türlü; herkes sinirli ve tedirgindi. Havanın anî değişikliği, yağmur ve yaz ortası serinliğini getirmişti; Christer kendi davranışına uygun buluyordu bunu.

Otopsi raporu da içini açmamıştı pek.

Bildiklerine yenileri eklenmişti: Norrgard'ın cesedinde asılarak ölmediğini gösteren bazı belirtiler vardı; boğularak katledilmişti Beynine kan hücum etmiş, gırtlak zarına kan oturmuş, göğüs boşluğu ve öbür iç organlarında az yollu da olsa kan birikmesi vardı.

Başka amaçla getirmiş olduğu resmî elbiselerine bürünürken. Christer'in yüzü asıktı. Giyinme tamamlanınca annesiyle birlikte kilisenin yolunu tuttu Yağmura rağmen sokaklar insanla doluydu, kilisenin içi de hınca hınçtı Fakat meraklı bir insan yığını değildi bu. Skoga'lılar öngörülü ve onurlu kişilerdi, içten gelen ve dedikodusuz bir acımanın ifadesiydi gelişleri. Bu öyle saf bir duyguydu ki, kibirli Gretel'le el adamı Joakim'i bile kapsıyordu.

Faciada hayatlarını kaybeden çiftten söz eden papaz, içten ve yalın kelimelerle konuştu. Tek bir inci çiçeği demetiyle süslenmiş beyaz tabuta bakan Christer'in kararı kesindi. Anneli'yle Matthew'un katili cezasız kalmayacaktı artık. İpuçları az, kendisi kuşkulu olsa bile saldırıya geçecek, şu anda yapmacık bir üzüntü içinde olan, kara giyimli kişilerden birini saf dişi edecekti.

Yoksa katilinki yapmacık değil miydi?

Dina'yla Gretel'in gözyaşları, Edward'la Len'in açık seçik üzüntüleri, Fanny'yle Sebastian'ın heyecanı ve Joakim'in insanı ürküten solukluğu... belki de gerçekti bütün bunlar?

Hiç bir cenaze töreni böyle görünmemişti ona. Kilisedeki dualar, mezarlığa kadar süren araba yolculuğu, bardaktan boşanırcasına yağan soğuk yağmur altındaki gömme işi ve sonra otelin ziyafet salonundaki yemek, hepsi de bir kâ bustu sanki, Christer kafasındaki tek fikirle: Acaba yanılıyor muyum?' diye kura kura katıldı onlara. Çok zayıf ipuçlarına mı bağlıyordu olayı? Masum bir insanı mı gözetleyip suçluyordu?

Yemek sona erince, aile yakınlarını Göl Evi'nde kahve içmeye çağırdı Gretel. Genç adam korkuyla baktı, kendisiyle annesi bir yana. ötekiier hep cinayet olayına karışmış kişilerdi. Leo Berggren'i de ustalıkla davet ettiriverdi; kendisini geride bırakmanın kabalık olduğunu sezinleyerek becerdi bu işi.

Köşkün yeşil oturma odasındaki hava, daha toplantının başında çok gergindi. Siyah beyazlı elbiselere bürünmüş kuklalar, kahveyi yutabilmek

ve üç beş anlamsız sözü söyleyebilmek çabasmdaydılar sanki. Pencerelere çarpan yağmur ve elektrik ışığı, hepsini soluklaştırıp, çökük gözlü yapmıştı.

Dina Richardson bile formunda değildi. Çok ağlamıştı, siyah da kendisine hiç mi hiç yakışmamıştı. Gretel'in elbisesi baştan aşağı farbalayla piliydi. Yanında oturan Fanny Falkman'sa her zamanki pasaklılık ve kılıksızlığına rağmen, keten tayyörüyle iç açıcı bir görünüşe sahipti bu sefer. Resmî elbiseler içindeki erkekler tabiîlikten uzak ve rahatsızdılar. Şıklık ve tabiîlik yalnızca Christer ve Joakim'deydi.

Polis Şefi sakin oturamayacak kadar sinirliydi. Yaldızlı küçük kahve fincanını sobanın üstündeki mermer rafa yerleştirdi ve önündeki sessiz grubu düşünceli bir yüzle inceledi.

Yarın cenaze töreninin etkisi azalmca; evet, yarın sabah erkenden gelip, toplantıda bulunanlardan birini son defa sorguya çekecekti. Hem kendine, hem de düşmanına yarım günlük bir dinlenme süresi tanımak istiyordu, işte o kadar!

Bulunanlardan birinin sinirleri boşalınca sessizlik birden bozuluverdi. Tiz bir kadın sesi, işe karışmasını Christer'e belirtiyor gibiydi Ne o, ne de başkası bunun ne olduğunu anlayamadan, son uzlaşmanın ortasında buluverdi kendini... Maskeleri gerçekten indirme töreniydi bu. Tabanca patlamış gibi şaşırtıcı bir çabuklukla olan olmuştu. Dina Richardson ayağa kalkıp bağırdığında, Polis Şefi kendisinde umutsuz ve çılgın soruyu cevaplandırma gücünü bulunca hayretler içinde kaldı.

«Dayanamıyorum artık! İşitiyor musunuz, dayanamıyorum artık! Anneli'yi öldürenin Matthew Norrgard olmadığını hepimiz biliyoruz. Katil hayatta hâlâ! O... o bu adadadır şimdi. Fakat Kim? Christer, Tanrı aşkına gerçeği söyle bize... İçimizden kimin peşindesin sen?»

ON İKİNCİ BÖLÜM

KUKLALAR tiyatrosu görünümü birkaç saniyelik zaman içinde büsbütün belirlendi. Divan ve koltuklarda oturan siyah şekiller katıldı, ağızlara giden kahve fincanları yarı yolda kaldı; hiç bir kol kalkmıyor, hiç bir dil

oynatılamıyordu, birisi beklenmedik bir anda bu marifetli mekanizmayı bozuvermişti çünkü.

Konuşma ve hareket etme yeteneğini ilk kazanan Gretel Strom oldu. Yumuşak bebek yüzü şaşkındı ama, konuklardan birinin garip davranışını kavramış, elinden geldiği kadar evsahibelik rolüne bürünmüştü.

"Ah Dina, şekerim, tir tir titriyorsun, mezarlıktaki dondurucu soğuktan sonra şaşmamak gerek buna. Bütün gençler gibi çok ince ayakkabılar giymişsin. Dantel şallarımdan birini örtünürsen kendini daha iyi hissedersin gibime geliyor, nasıl? Edward! Edward canım, bir şal getirir misin, lütfen? Burası biraz soğukça galiba.»

Dina titreyerek koltuğunda büzüldü ve parlak kırmızı renkli kumaşa sıkı sıkı sarındı; yalnız gözlerini, sobanın yanındaki pipo içen uzun boylu adamdan ayıramadı. Erkeğin çok kaygılı, dikkatli ve güvensiz bakışları odadaki öbür bakışlara çevriliverdi.

Helena Wick, sakin bir şekilde konuştu:

«Kız haklı, çocuğum.» dedi. «Sırtımızdan bu yük kalkmazsa yakında hepimiz aklımızı oynatacağız.»

Christer'in yüzünden birşey anlaşılmıyordu.

«O bilgiye sahip olmak daha da ağır bir yüktür, bu hiç aklına geldi mi ki?» diye karşılık verdi.

«Sanırım ki,» dedi annesi. «Böyle bir durumda gerçek, bilmeyerek düşünmenin verdiği kokmuş huzursuzluktan daha iyidir.»

«Gerçek!» Polis Şefi'nin sesi acılaşıverdi birden. «Evet, hepiniz bekliyorsunuz ki, yarım pürçük hikâyelerinizden ve kuyruklu yalanlarınızdan gerçeği bulup çıkarıverelim, değil mi? Anneciğim bu işe karışmayan senden başka, baştan beri dürüst ve sözüne güvenilir bir tutum izleyen tek kişi yok içinizde. Sözgelişi Dina, Len'i korumak için hep kaçamaklıydı, önemli verileri gizledi; Fanny Falkman, Sebastian Petren'i ve özel hayatım korumak için yalana saptı. Len'se, Anneli'ye söz vermişti, öte yandan da polisten korkuyordu; inatçı ve huysuzdu üstelik.»

Dina'yla Fanny suçlu suçlu kızardılar. Len Larsson, kolalı yakasını çok sert buluyormuşçasma kıvrandı.

«Ve buna rağmen,» diye ekledi Christer. «Sizin üçünüze de inanmaya karar verdim. Len'in durumunda yapılacak şey yok. Anneli'nin hareketleriyle ilgili en ilginç, en aydınlatıcı bilgiyi veren odur; kızın düşündüklerini bile nakletti bize. Anlattıklarını ya olduğu gibi kabulleneceğim ya da hayalinde canlandırdıklarını söyledi diyeceğim. Kendisine inanmak eğilimindeyim, Anneli'nin keşfettiklerinin minik bir parçasını sezinledim galiba Len bunun farkında değil sanırım.»

Koyu renk saçlı başını hafifçe geriye atıp, gözlerim tavandaki parıltılı şamdana dikip sevdiği tavrı takman Christer, eski dürüstlüğüne bürünürken, sade benliğine dönen Mühendis'i fark etmedi bile. Buna karşılık öbür dinleyicilerin fazlasıyla uyanı klaş tığını sezini emişti. Yavruağzı, pembemsi şalına sarılmış oturan Gretel bile tamamiyle hareketsizdi; odada duyulan tek ses oencereleri monoton bir şekilde kamçılayan yağmurdu..

Sessizliği Polis Şefi'nin konuşması bozdu:

«Zihinlerde kalan ve kalacak olan asıl soran şu soruya dayanıyor:

Anneli niçin kayboldu?»

«Birkaç yıl önce ateşli aşklarına sahne olan kulübede, kendisini beklediğini bildiren Norrgard'ın bir mektubunun, cuma sabahı Anneli tarafından alındığını biliyoruz. Ben kişisel olarak şuna inanıyorum: Joakim'in gelin buketi denemesi kıza bir darbe oldu ve onu, birdenbire beliren şeye, iki erkeğe beslediği duyguları ele alıp, kıyaslamaya itiverdi.»

«Buna rağmen ne mektup, ne de gelin çiçekleri davranışını kesinlikle açıklayabiliyor. Bunlar yine de kızın otomobile binip, kulübeye son ziyareti yapmak için bir anda yola çıkmasına neden olmuş olabilir... Matthew Norrgard'a karşı duyduğu büyük aşk bile Anneli'yi orada iki güne yakın bir süre tutamazdı; ana babasıyla, nişanlısını ve düğünü kutlamaya hazırlanan bütün kasaba halkını yüzüstü bıraktıramazdı. Hepiniz tarafından portresi çizilen o kız yapamazdı bunu. İdeal sahibi, onurlu ve iradeli bir insanmış anladığıma göre. Dengeli, serinkanlı ve kendine hâkimmiş, geleneklere karşı çıkan, düşüncesiz biri değilmiş. Böyle bir Anneli kalkıyor, herkesin ortak fikri olan 'o böyle yapmaz' diye tanımlanan bir tutuma sapıveriyor. Üstelik kendisi de davranışının farkında, Len'den özür diliyor, bunun için 'elinden başka şey gelmediğini' söylüyor. Aklına estiği gibi, kararsızca hareket eden birinin sözleri değil bunlar. Peki, hayatının yirmibeş'inci baharını yaşarken, birden tutumunu değiştirişi, benliğini tehlikeye atışı

neden? Mühendis Bey'in anlattıklarına göre kızın dünyasını altüst eden korkunç birşey olmuş, paniğe kapılarak Matthew'un kollarına atılmasını gerektiren bazı ipuçları keşfetmiş olacak. Çok sevdiği bir kimse kendisine ihanet etmiş.»

Genç adam fikirlerini düzene koymak için durdu bir ara. Kibrit kutusuna sürülen çöpün çıkardığı ses odayı doldurdu.

«Bunun ne tür bir ihanet olduğu, kiminle ilgili bulunabileceği sorununu ele almadan önce durup, ona bağlı başka bir problemi ele almak isterim Bu ihaneti ne zaman ve nasıl anladı Anneli? Gündüz bir olayla karşılaştığını kabul etmek daha akla yakm bir çözüm. Matthew'un mektubuna rağmen öğle yemeğinde hiç değilse mutlu ve konuşkandı. Ondan sonra gelinliğin provasını yapacak ve berbere gidecekti... Sahi, Leo. terziyle konuştunuz mu?»

«Evet,» karşılığını verdi Berggren. «Anneli oniki'den bire yirmi kalaya kadar oradaymış. Dostça ve hoş bir görünüme sahipmiş, elbiseyi beğenmiş; kendisinin kiliseye davetli olup olmadığını sormuş.»

Christer kelimelere basarak konuştu:

«Sonraki onbeş dakikayı Petren'in bürosunda geçirdiği bir gerçek. Oradan ayrıldığında ağlıyordu, saat bir'de vardığı berber dükkânındaysa dalgın ve nezaketsizdi... İşte böyle beyler, hemen öğrenmek istediğim birşey var: O büronun holünde kızın işittikleri neydi?»

Genç adamın bakışları teker teker üç erkeğin üzerinde dolaşırken, ilik dondurucu soğukluktaydı:

Sebastian Petren.

Edward Strom.

Joakim Cruse.

Hemencecik yöneltilmiş sert ve kesin bir soruydu bu. Sebastian yeşil koltukta rahatsız bir şekilde kıpırdandı. Edward'in alnı terle parladı. Alaycı haliyle kılını bile kıpırdatmadan bekleyen bir Joakim'di.

«Sevgili Memur Bey! Şimdiye kadar zekânıza ve yargınıza büyük bir saygı besledim. Fakat yanlış yol tutturmuşa benziyorsunuz Sözünü ettiğiniz saatlarda eski nişanlımın eski bürosunda değildim ben.»

«Değildiniz.» karşılığını verdi Christer. tok bir sesle «Kereste anlaşmaları gibi maddeci bir konuyla ruhsallık kavramı ne kadar bağdaşır bilmiyorum ama, sizin manevi varlığınız bulunuyordu orada.»

Joakim, siyah elbiseli omzunu silkti.

«Sadece kazanmak tutkusuyla ve iyi düşünülmeden verilmiş bir işbirliği sözüydü o, ama zamanında çekildim aradan. Bütün kereste tüccarlarının Anneli'yle ilişkisi nedir, kuzum?»

«İşte ben de onu öğrenmek dileğindeyim. Bir tahminde bulunacağım. Kuşkulu girişmelere para yatıracak tipte bir adam değilsiniz siz. Bu defa işin bedeli Anneli mi olacaktı acaba?»

Joakim'in kulakları hafifçe pembeleşti.

«Korkunç bir suçlamada bulunuyorsunuz. Demek ki gelini satın almaya yeltendim, öyle mi? Bozulan malî durumunu düzeltmek için kızı satacak mıydı Edward? Tıpkı ondokuzuncu yüzyılın kötü romanlarında olduğu gibi.»

Sebastian Petren boğulacak gibi olmuştu. Fakat Edward, soğuk da olsa gülümseyebildi.

«Anneli üzerinde çok etkim var sanıyorsun,» diye mırıldandı. Kendini sattıracaklardan değildi o.»

«Ya?» diye kabullendi Christer. «Deyim benim değil, oldukça ağır bir söyleniş. Benim fikrim şu: Gerek, sen, gerek Gretel, Anneli'yi çok etkileyebilecek kişilerdiniz. O berbat aşk hikâyesini itiraf için size başvurdu; ailenin de dostu olan bir başka aday ufukta belirince elbette ki size danıştı. Kızı isteyen bu erkek, seninle Sebastian'ın parlak bir malî duruma sahip olmadığınızı güçlü iş içgüdüsüyle sezip, kendisini övgülü bir dille tanıtmanızı mı istedi desem? Aile bağlarının günün birinde getireceği göz kamaştıran olanaklardan mı söz etti? Nasıl, manzara gözünüzün önünde canlanıyor mu? Şunu da eklemeliyim: Damat bey Anneli'yi arzulamış olduğunu ve ne pahasına olursa olsun onu elde etmek yargısına vardığını; sonra da fikir değiştirip, kızın bile bile ve dileyerek gelmesini istediğini bana söylemişti. Kasabadakiler Anneli'nin onu sevmediğini, fakat Gretel'in zoruyla nişanlandığını kesin bir şekilde naklediyorlar İyi niyetle hareket ettiğinizi biliyorum, çocukları zengin biriyle evlenince, anababa talih kuşunun başlarına konduğunu sanır nedense. Senle Sebastian'ın konuyla

ilgili alaylı sözlerinizi duymuşsa, idealist ve romantik Anneli yüreğinden yaralanmıştır mutlaka. Bürodaki o konuşmaya gelince, her ikiniz de vicdanen suçlu sayıyorsunuz kendinizi; anahtarlar işini ve öbür ayrıntıları anlatmakta, bu yüzden gereğinden fazla hevessiz göründünüz sanırım. Şimdi bana orada geçenleri bir bir tekrarlayın bakalım.»

Şaşmaz bir seziyle en zayıf noktayı yine bulmuştu Christer; kırmızı yüzlü Petren'e eliyle işaret ederek, acımasız konuştu:

«Seçim hakkını size bırakıyorum. Sebastian,» dedi. «Olanları ya şimdi burada bize anlatirsiniz, ya da sizi tutuklar ve iş durumunuz hakkında resmî bir soruşturma açarız.»

Petren üzüntülü bakışlarını Edward Strom'a çevirdi ama, itirafı da seçti.

«Evet... hıh... şey... iki erkek başbaşa oturup içerde ve çevrede kadın da bulunmazsa neler olur bilirsiniz. İnsan her şeyden önce kelimelerini tartmaz. Az önce Joakim'in tepki gösterdiği bir deyimi yeniden kullandım galiba. Bu, varlıklı damatlar konusunu tartışırken oldu sanırım. Evet, 'Kızı ona sattın mı?' diye bir daha sordum Edward sırıttı ve şu karşılığı verdi:

'Anneli'nin bundan yakındığı yoktu. Joakim zengin, hoş ve aranan bir insandır. Kendisine bir hayat arkadaşı bulacağıma söz vermiştim, sözümü de tuttum, işte o kadar!'» Gretel susamadı artık. «Ah Edward, şekerim!» diye bağırdı. «Böyle bir aptallığı nasıl yaparsın?» «Sen karışma!»

Orada bulunanlar ilk olarak Edward'in karısına çıkıştığını görüyorlardı. Adam bunu sezinlemiş gibi ekledi hemen:

«Kusura bakma canım, fikir yürütmenin sırası değil şimdi. Christer'in tutumuyla hepimizin sinirleri gerilmiş bulunuyor.»

Sonra Polis Şyfi'ne dönerek sinirli sinirli haykırdı:

«Az önce Dina'nın söylemiş olduğu şeyi tekrarlıyorum. İçimizden kimin peşindesin sen?»

Soru bir daha sorulmuştu, buna kesin bir karşılık vermek için şöyle bir toparlandı Christer. Fakat anlatımının metodik özenini de elden bırakmadı.

«Bilgimiz ne kadar? Büroyu ziyaretinde Anneli'mizin erkeklerin idealist olmayan dünyasına hunharca ve anî bir giriş yaptığını gördük. Üvey babasının aracılığını ve nişanlısının parayla vücudunu satın almaya hazırlandığını anlamıştı. Genç kızın görüşüne göre her ikisi de ihanet

sayılabilirdi Buna rağmen Len'e söylediklerinde aynı şeye değindiğini bilmiyorum. Başka şeyler de olabilir pekâlâ.»

Sonun yakın olduğunu sezinlemiş ve olayın esas noktasına erişmiş gibi daha hızlı konuşmaya başlamıştı şimdi.

«Soruna başka bir yönden bakmak istiyorum, daha açık seçik, daha sunî ve daha az ruhsal bir açıdan. O gün Anneli'nin hareketlerini, çiçekçiden kulübeye kadar izledik; cumartesi gecesi kulübeden kasabaya döndü ve oradan da Len'in mutfağına geldi Son anma kadar peşinden gitmek gerekiyor artık. Mühendis'in kulübesinden ayrıldığında saat hemen hemen dörttü. Otopsi raporuna göre o sıralarda yani beşten önce ölmüş olacaktı Göl Evi'ne kadar giden yolun başlangıcına kadar Len onu geçirdi. İlk iş olarak Göl kenarında bırakmış olduğu çantayı almaya gitmişti. Oradan sonra nereye? Aşağıda veya çamaşırhanenin önünde kimseyle karşılaştı mı? Bu da mümkün ama, uzmanlara bakılırsa büyük bir bıçakla, yani mutfakta kullanılan türden birşeyle öldürülmüş kendisi. Dışarda kimseyle karşılaşmadığını ve katiline yapı içinde rastladığım söyleyeceğim. Kozunu paylaşmak istediği bir tek kişi vardı. Kendisine çok kötü davranan ve genç kıza sahiden ihanet eden birisi. Kesinlikle gidip onu aramış olacaktır.»

Salonun iki kapısı arasındaki köşede oturan Leo Berggren koltuğunu kımıldattı. Onunla çaprazlama doğrultuda tam karşısına düşen Joakim Cruse monokluyla oynuyordu, ama sakindi. Christer yüz kaslarını oynatmaksızın bu kırmızı başı, düzenli ve sinirli görünen yüz hatlarını, duygulu elleri inceledi.

«Anneli'nin parmak izleri ve tokaları sizin katta bulundu,» dedi.

Joakim alaylı bir tavırla gülümsedi.

«Belirli bir ziyaretçi yüzünden katın haftalık temizliği cuma yerine perşembe günü yapıldı. Kaldığım bu küçük yerde perşembe akşamı nişanlım benimle çay içti ve gelin basma giden saç şeklini bulmak için çeşitli biçimleri denedik.»

«Pazar sabahı saat yedide kapınızdan biri geçmişti. O zaman neredeydiniz?»

«Yürüyüşe çıkmıştım »

«Ya siyah renkli kravat?»

«Aynı soruya ancak bir kere karşılık veririm.»

«O halde İnci Çiçeği Kralı'nı da tartışmak niyetinde değilsiniz?»

«Bildiğime göre bu konu kapanmış bulunuyor. Fakat yeniden ortaya çıkacağını bilmiyordum. Benimki bir fikir yürütmeydi sadece Anneli'nin elinde inci çiçeklerini görmüştüm.»

«Çiçekler oraya nasıl konmuştu?»

Yeniden omzunu silkti. Bu çekilmez adama nasıl kızmıyor diye düşündü, Leo Berggren. Polis Şefi öfkelenecek yerde ilgisiz ve küçük gören bir tutum takınmayı başardı.

«Ben de sizin gibi hareket edeceğim ve fikir yürüteceğim Bir zararı yok bunun. Katınız tam benim yatak odamın altında bulunuyor. Eski, küçük ahşap evimizin öyle bir yapısı var ki. içerde başkaları bulunurken kimseyi tedirgin etmeksizin bıçak kullanmaya kalkışılamaz. O korkunç gecede Anneli'nin döndüğü yer sizin ininiz değildi, bunu bilivorum.»

«O halde nereye gitti?»

«Bu sorunun karşılığı çok basit ve açık; tıpkı ona bağlı öteki iki sorunun karşılığında olduğu gibi »

«Ceset niçin Göl Evi arazisinde yatmaktaydı?

«Göl Evi'nin çamaşırhanesi bezleri çalkalama ve kan izlerini ortadan kaldırmada niçin kullanılmıştı?

«Çünkü cinayet Göl Evi'nde işlenmişti. Anneli, Len'in kulübesinden çıkar çıkmaz evine gitmişti doğruca; mümkün olduğu kadar çabuk yatmak gibi masum bir niyetle. Ve orada, Göl Evi'ndeki eksiksiz mutfakta kolay bir yerdeydi cinayet gereci. îşte o sırada genç kız saçlarının karıştığı, elbisesinin yırtıldığı o zorlu kavgayı yaptığı biricik kişiyle karşılaştı. Ona ihanet eden insandı bu. Öylesine sevdiği bir kimseydi ki, suçunu ne aklı alıyor, ne de affedebiliyordu.»

Christer Wick, salonda bulunanlara bu darbeden sonra toparlanabilme fırsatını tanımadı. İşini mümkün olduğu kadar çabuk bitirmek dileğindeydi sanki.

«Bir sürü ayrıntıyla sizi üzmeyeceğim,» dedi soğukça. «Yalnız iki üç şey sormak istiyorum. Cuma, cumartesi günleri mutfak temizlendi mi?»

Gretel'in tombul yanakları, sırtındaki şalla aynı renkte oldu. Sarı bukleleri ve çini mavisi gözleriyle haksız yere azarlanan mutsuz çocuklara

benziyordu. Üzerinden bir yük kalkmışçasına uysal uysal başını salladı. Karşılığını bildiği bir soru sorulmuştu.

«Cuma günü kadın evine gitmeden önce, son iş olarak mutfak taşlarını fırçaladı. Dikkatsiz ve tuhaf bir insan olduğundan ben de başında duruyordum.»

«İyi ama muşamba üzerinde Anneli'nin birkaç tokasını bulduk. Temizlenirken gözden kaçmış olmasın?...»

«Allah aşkına Gretel, neler saçmalıyorsun?» Edward Strom'un titreyen sesi umutsuzdu. «Christer, karımın safdilliğini böylesine kullanamazsın, men ederim seni! Ağzından neler kaçırdığının farkında bile değil.»

Fakat Polis Şefi acımaksızm devam etti:

«Ya şu mutfak bıçakları? Pazar günü onları yerli yerinde bulduğunu söylemiştin sanırım?»

«Ya, elbette; keskin yeni et bıçağının yeri değişmişti sadece. Ev işinde düzeni sevdiğimden onu dikkatle yıkamış ve masanın üzerindeki kesim tahtasıylâ birlikte bir kenara koymuştum. Fakat polis gelip de bıçağı ödünç almak isteyince, bunun da ötekilerle birlikte bıçak çekmecesinin en arkasına atılmış olduğunu gördüm.»

«Memur senden gecelik ve pijama da istedi galiba,» diye tane tane konuştu Christer. «Ona hangi giyecekleri verdin?»

«Çiçekli geceliğimle, Edward'in mavi çizgili pijamasını. İkimize de bir örnek dikerim daima. Sonra benim kuğu tüylü terliklerimle Edward'ınkiler... hoş, çoğu zaman çıplak ayak dolaşır ya. Bu yüzden de eskitmez...»

«Demek ki evde kirli giyecek yoktu?»

«Hayır, pazar günü yoktu. Temizleyicidekiler yeni gelmişti ve...»

«Öbür geceliklerin çamaşır dolabında mı durur?»

«Tabiî, o memur temizlerini aLsaydı, daha iyi olurdu hem...»

«Teşekkür ederim. Kusura bakma ama, onlara bir göz atmak istiyoruz.»

Gretel Strom'un neşesi yerindeydi, Edward' ïnsa beti benzi atmıştı. Yaşlı kadın Christer'e dostça gülümsedikten sonra sordu:

«Neler anlatıyordun kuzum? Anneli'yle Göl Evi hakkında birşeyler konuşuyordun galiba? Ama iyice işitmedim ve tam anlayamadım olanları.»

Edward'in geniş ağzı garip bir gülümseyişle çarpıldı.

«Hayır,» dedi. Sesi yine de hem acı, hem yumuşaktı. Anlamak istemediğini anlamazsın sen, üstelik dinlemezsin de. İkimizi öyle bir çıkmaza atıyorsun ki!»

«Ama Edward...» kadının sesinden şaşkınlığı belliydi. «Gerçekten anlamıyorum seni. Ben Christer'e nazik ve düşünceli davranmak istiyorum Buna da engel olamazsın ya?»

İğneli konuşma sırası Polis Şefi'nindi:

«Engel olmak istiyorsa konuşmayı kendisi yapsın. Bize önce uyku durumunuzla uyku haplarından söz et öyleyse.»

Edward güçlü bedenini doğrulttu, iki erkeğin iradesi karşılaştı ve başlayacak olan çatışmaya hazırlandılar.

«Anneli'nin burada, Göl Evi'nde öldürüldüğünü inkâr etmen gereksiz. Saç tokaları, temizlenen mutfak ve et bıçağı hikâyeleri bir sürü tanık tarafından duyulmuş bulunuyor. Olayların akışını kurmak pek zor olmasa gerek. Bir kavga ve kızın kalbine saplanan bir bıçak var. Sonra da paniğe kapılan biri... Katil, kızı göl kenarına kadar taşıyor. Orada ya gücü yetmiyor, ya güneş ışığından korkuyor. Kayıkla açılıp cesedi suya atmak da çok sakıncalı. Belki o sırada Dina penceresini kapıyordu. Katil, belki böyle bir nedenle korkuya kapılıp kaçıyor. Fakat bıçak mutfak gereçlerinden alınmadır. Ya tanınacak, ya da aranacaktır; Bu yüzden cesetten çıkarılıp temizlenmelidir. Katilin elleri ve giyecekleri de kanlanmıştır; bu yüzden önce çamaşırhanede bir duş alıyor. Ha, pijama problemi var ayrıca, onun şimdi dolapta, temiz çamaşırların arasında olduğunu kestiriyorum; polis nasılsa cinayetten sonra giyilmiş olanlarla ilgilidir.

Bu sırrın esas faktörüne gelelim: Gretel'in uyku durumu. Uykusu hafif olan Gretel, yakinında geçen şeyler yüzünden mutlaka uyanacaktı; bu gerçeği işin başından beri biliyordum tabiî. Senin yatak odan göle karşıdır, Len'in Anneli'yi çağrısını Dina da duymuş ki, kendisi sizden epeyce ötededir. Mutfak da yatak odasından uzakça ve evin duvarları da sağlamdır. Yalnız, insan uykusuz olursa ve uykusu hemen kaçarsa, hemen hemen gözü açık yatıyor ve en ufak sesi işitiyor demektir.»

«Gretel niçin uyanmadı?»

«Belki evin dışından gelen sesleri duyduğu için uyandı sahiden, fakat pek önemli nedenler yüzünden durumu saklamak dileğindedir.»

Ya da o gece kendisine uyku hapları verilmiştir.

Edward çirkin bir gülüşle sırıttı.

«Birincide suçlu Gretel'dir, öyle mi? İkincideyse?...»

Bu konuşmanın ardındaki gizli gerçeği sonunda Gretel bile kavramıştı.

«Ah! Edward!» diye haykırdı. «Sen, sakın...»

«Ne oldu, Gretel?» diye sordu, Christer. «Yapılamayan düğünden sonra o gece yorgun ve keyifsizdin... İçilecek birşey verdi mi Edward sana? Ya da...»

Gretel büyümüş gözlerle baka kaldı genç adama.

«Yo, hayır, sadece ben...»

«Gretel. sus!»

Kocasının öfkeli bağrışı, kadını tokatlanmış gibi etkiledi ve cümlesini bitiremedi.

«Yanında bir avukat bulunmaksızın bundan böyle tek kelime bile söylemeyecek karım.»

«Gerek yok buna.» Christer'in sesi sakindi, fakat öyle bir tonda söylenmişti ki, odadakiler doğrulu verdiler. «Bilinmesi gereken her şeyi öğrendim. O gece ikinizden hanginizin uyuduğunu ve kimin yatmadığım biliyorum ben. Ertesi gece uyku hapı yutar gibi yapıp, Matthew Norrgard öldürüldüğü sırada uvanık olanı da sezinledim

Bu gizli kulübeyi bulanı biliyorum. Yapının varlığını Anneli'den duymuştu. Genç kızın, Matthew'la aşk yuvasını anlattığı biricik kişiydi o. Önce belki merak yüzünden kulübeye kadar uzanmıştı. Ama yetişkin bir adamı boğacak güce de sahipti...

Bir plan tasarlayıp, hemen hemen mükemmel bir cinayeti uygulayacak zekâyı taşıyordu. Çamaşırhanedeki kangalları kullanmadan başka bir iple adamı boğup, ağaçtan sallandırdı. Çamaşırhanedeki ipi alacak olsa, gözler hemen Göl Evi'ne çevrilecekti. Zaten başka bir yerden çalınan arabayla da dikkati dağıtmak istemişti.

Anneli'yi öldürdükten sonra terliklerine kan sıçratmak ya da ipucu verecek izleri edinmek tehlikesine girmemişti; hem çıplak ayakla dolaşmak gibi bir alışkanlığı da vardı.»

Polis Şefi üçüncü şahıs zamirinden sonra doğrudan doğruya hitap etme şekline geçti merhametsizce.

«Pazar günü Gretel'i uyandıran kişiyi niçin balıktan dönen Sebastian Petren olarak yorumladın? Buradaki dostumuz Petren, açık havada jimnastik yapmak için sabahın kör karanlığında sokağa çıkacak bir kimse değildir. Hayır, dışarı çıkan o değil, sendin; üçbuçuk'ta kendisini göl kenarında gördüğünden aklına gelen ilk ad onunki oldu.»

Edward'in kuvvetli çene kemikleri meydan okuma ve umutsuzluk belirtisi içinde kenetlendi.

«Bütün bunlar açık olmayan varsayım ve fikir yürütmeler sadece. İspat edilemeyen ayrıntılar yani.»

«Pekâlâ da bir katili ömür boyu tutuklamaya sürükleyecek güçtedir bunlar. Dahası var. Anneli. Len'le konuşurken, geri kalan düğünün kasabada yarattığı skandal üzerine 'Zavallı Kim' 'Zavallı annem' dediği halde, niçin 'Zavallı babam' sözünü ağzına almadı acaba? Böyle bir durumda asıl yükü Gretel'in değil, senin taşıyacağım da biliyordu. Annesine göre sana düşkündü ve sırlarım açıyordu Öbür ikisine acıdığı gibi niçin sana da en ufak bir acıma belirtisi göstermedi ya? Soruyu senin yerine ben cevaplandırayım. Onun güvenine kötü şekilde ihanet ettin, bunu en sonunda kavramıştı çünkü.»

Edward'in dudakları öylesine kurumuştu ki, konuşmakta güçlük çekti. Fakat hâlâ büsbütün çökmemişti

«O dediğin ihanet üvey kızımı para için satışım mıydı? Hangi modern mahkeme, bu varsayımın doğruluğuna inanır kuzum?»

«Biraz zor, para anlaşmaları problemin esası değil, sadece bir parçasıdır. Anneli, 'şimdi bütün olanları anlıyorum,' demişti. 'Elimden başka şey gelmiyor,' diye de söylenmişti. Onu etkilemiş, Matthew'a beslediği aşk umutsuz olduğundan, Joakim'in teklifini kabul etmeye zorlamıştın onu. Fakat daha kötüsünü de yapmıştın Yaklaşan kârlı düğün tasarıları suya düşmesin diye Norrgaıd'ın yazdığı ilk iki mektubu saklamış ya da yırtmıştın.»

Edward Strom gözlerini kırpıştırmaya başladı.

«Yalan bu... kuyruklu yalan!»

«Göl Evi'nde postacıyı karşılayan hep sendin. İlk mektup martta gelmiş; yani Anneli, Cruse'la nişanlandığını açıklamadan önce. Matthew Norrgard karısının ölümünü ve sonunda serbest kaldığını bildiriyordu Bu mektubu niçin cevaplandırmamış olabilir? Genç kız neden karşılıksız bırakmıştı onu? Nedenini kestirebiliyor musun? Ya şu. ya bu şekilde bir karşılık yazacaktı kendisine.

«Evet Edward, işin nedenini biliyorum oen, tek nedenini: İnsan, almadığı mektupları cevap landıramaz ki!..

'«Geçen cuma Norrgard'ın mektubunu alıa^ ca neden o kadar büyük bir heyecana kapıldı? Dört yıl önceki ayrılmalarından beri ilk defa ondan haber alıyordu. Bir ay önce Dina'yla konuşurken Fransa'da biriyle mektuplaştığı sorusuna olumsuz karşılık vermişti. Büroda durumu bütünüyle kavradığı zaman, onurlu bir kişi olduğu için oyunu bozmak, düzenbazlara kafa tutmak yürekliliğini göstermişti.

«Cumartesi gecesi eve döndüğünde seni uyanık buldu. Anneli'nin kayboluşu ve bununla beliren malî güçlükleri rahat kafayla düşünebilmek için Gretel'e uyku haplarını yutturmuştun sanırım. Mutfakta karşılaştınız; ikiyüzlülük ve ihanetini suratına çarpınca kavgaya giriştiniz. Sonra da kızı öldürdün...»

Bu defa Christer'in sözünü kesen Gretel oldu Pembe şal omuzlarından kayarak düşmüş, sarı bukleleri karışmıştı. Genç adama döndü, sesinde duraksama, korku ve kararlılık vardı.

«Şimdi anlıyorum Çok ağlayıp da başım tutunca bana iki tane hap yutturmuştu. Yalnız bunlar baş ağrısı hapları değildi; kendisi oturup, viski içerken uyumamı istemişti. Fazla içki alıyor zaten. Sonra Anneli ormandaki kulübeden döndü. Sarhoş olan Edward da kıskançlığa kapılarak onun üzerine yürüdü.» Polis şefi hayretle sordu: «Kıskançlık mı? Bir sürü varsayımı aklından geçirmişti ama. bunu düşünmemişti.

Yaşlı kadın iki yana sallıyordu başını, ağzından dökülen kelimelerin düşüncesizlikten mi, yoksa hayal kırıklığına uğramış bir eşin gazabı mı olduğunu kestirmek imkânsızdı.

«Onu seviyordu. Benim hiçbir şey görmediğimi, anlamadığımı sanır, ama durumu biliyordum ben.»

Odada tam bir sessizlik vardı şimdi. Christer'in gözleri orta yaşlı adama takıldı ve onun nerdeyse savunmayı bırakmaya hazır olduğunu anladı Leo Berrgren konuşmaksızın bir bardak su uzattı ona Edward bunu yutarcasına içti ve duraksayarak mırıldandı:

«Şey... bilmiyorum. Olaylar biraz bulanık. Gençlik ve güzelliğiyle beni büyülediği bir gerçektir, kendi kanımdan da değildi üstelik; öteki erkeklerden farksızdım ben de. ilgisiz kalamadım kendisine O gece aşkla yanarak gelene kadar böylesine kıskanacağımı sanmamıştım. Sarhoştum, yaptıklarından dolayı kızgındım, Anneli'ye bağırdım; bir sokak kadını olduğunu söyledim. Soğukkanlıydı, küçümseyen bir tavırla bana baktı; âşığıyla beni konuştuğunu söyledi. Adam Gretel'le Joakim'e her şeyi bir bir anlatmasını ve sonra da polise gitmesini öğüt vermiş. Bunları duyunca kendimi kaybedip, ona vurdum. Sonra öpmeye çalıştım, bu arada masadan bir bıçak almış, kendini savunmaya çalışıyordu. Birbirimize girdik... Ve sonra... şey, herşey bir iki dakika içinde olup bitmişti...

«Onu göle kadar götürdüm, Richardson'lardan gelen gürültü üzerine korktum ve kendisini orada bıraktım. Bıçağı çıkardım, üstüm kanlanmasın diye, onu kızın çantasmdaki plastik eşarba sardım. Plastiği sonra çalkaladım ama, parmak izleri duruyordur diye korkumdan atamadım. Ertesi gece kulübeye çıktığımda yanıma almıştım Şaşırtmaca yapmak için orada bir yere bıraktım.

«Kulübenin kapısını çaldığımda ressam uykulu ve şaşkın durumdaydı. Kapıya geldi; ipi boynuna atıp çekiverdim... Bu korkunç iş nedense pek kolay oluverdi.

«Ama neden?» diye başladı Christer.

«Zorunluydum,» derken, Edward'in sesi güç duyuluyordu «Anneli'yi öldürmek aklımdan bile geçmemişti benim. Önce viski, sonra kavgamız, itişmemiz ve elini bükerek aldığım bıçak yol açtı olaya. Ölmeden önce gerek kendisinin, gerek Norrgard'ın başıma iş açacak kadar bilgiye sahip olduğunu öğrenmiştim. Pazar günü de şunu kavradım: Sen, Norrgard'ı ele geçirir geçirmez onun tanıklığıyla problemin çözümüne ulaşacak, Anneli'yi öldürmekte kimin çıkarı olduğunu anlayıverecektin.»

Kırçıl saçlı başını öne eğmiş bir durumda oturuyordu, sonra büyük bir çaba harcayarak doğruldu. Sebastian Petren'e baktı. Petren bakışlarını hemen başka yere çevirdi. Edward bu defa Joakim Cruse'a baktı; genç adam onun bakışlarını yakınlık ve acıma göstererek karşıladı.

«Olanları dürüstçe açıklamaya çalışıyordum. Birşey eklemek isterim yalnız. Anneli benim alçaklık ve ihanetimi öğrenmekle kalmamış, büroyu ziyaret şanssızlığında bulunduğu sırada kirli ve karışık işlerimi de işitmişti. Sonra bunları yüzüme vurdu nitekim. Sebastian'ı sorumluluktan kurtarmalıyım. İşleri karışık olsa bile kendisi dürüsttür; karanlık anlaşmalara kendisini iten benim İnsan zeki olursa kötü orman arazisini satın alıp, iyi topraklar diye satabilir. Bazı özel durumlarda var olmayan keresteleri bile satışa çıkarabilir.

«Sebastian tedirgindi. 'Joakim'i kirli işlere karıştırıyoruz' diye birşeyler söyledi. Ben de aci konuştum, onun gibileri mali iniş çıkışlara hazır olmalıdır, durumumuzu düzeltmek, iflâstan kurtulmak ve polis soruşturmasından kaçınmak için başka çıkar yol olmadığım belirttim. Bunun üzerine Joakim'den söz açıp, 'Anneli'yle yatmak için yüksek bir para ödemeye hazır damadın dırıltı çıkarmayacağını' anlattım. Benim ihanet ve merhametsizliğimin Anneli'yi allak bullak ettiği doğru, Christer yanılmadı. Yaptıklarımı bir bir tekrarladı kendisi: Matthew işinde ona sırdaşlık ettiğim halde mektupları sakladığımı, çıkarım için onu zengin bir kişiyle başgöz etmeye kalkıştığımı, karanlık anlaşmalar yaparken dürüst görünerek ikiyüzlülük ettiğimi; sonunda asıl karakterimi ortaya vurup, sarkıntılığa bile yeltendiğimi saydı durdu. Beni ne anlamak istedi, ne de affetmek. Zorla yolu kesmeseydim her şeyi nakletmek için doğruca Gretel'in bulunduğu yatak odasına koşacaktı...»

Edward Strom Uzun bir süre konuşmadı. Bu süre öylesine uzadı ki, yeniden ağzını açmayacak diye bayağı tasalandı Christer. Neyse, düşündüğü çıkmadı. Orta yaşlı adam bu defa karısına döndü:

«Bunu istemiyordum,» diye açıkladı. «Joakim'le polisi ileri sürerek bana gözdağı veriyordu. fakat korkmuyordum ben. Asıl çekindiğim seni üzmesiydi, Ne o, ne de onun sinsi âşığı benim iflâs haberimle ve sarhoşken kızı öpmeye kalkışmamla, şartlar ne olursa olsun üzemeyecekti seni. Anneli hoşuma gidiyordu belki ama, bir noktada yanılıyorsun, benim sevdiğim sensin.»

Dina yavaşça hıçkırıyordu. İyi bir dostu ve satranç arkadaşını tutuklamak anının gelip çatacağını nasıl olsa anladığından soğuk terler döküp duran Leo Berggren, tedirgin bir şekilde Polis Şefi'ne bakıyordu.

İşte o zaman Edward Strom'un gücü tükendi. Elleri öyle titriyordu ki su bardağını güçlükle tutabiliyordu, beyaz yakasından içeri sızan terler geniş yüzünden inerken ona tekin olmayan bîr görünüş ve çizgiler getiriyordu.

Bu zor durumda Gretel Strom hem kıt zekâsını, hem de kuvvetini aynı anda belli etti. Ne ağladı, ne sinir krizleri geçirip bayıldı; sadece yerinden kalkıp kocasının koluna girdi.

«Seni götürmeleri gerekiyor, sanırım,» dedi, tatlılıkla. «Fakat bu üstündekilerle gidemezsin, çünkü rahat edemezsin sonra. Gel, bavulunu yaparken yardım edeyim...»

■

BİR SAAT sonra, Edward Strom'la Leo Berrgren'in ayrılışını izleyen dakikalarda Helena Wick oturma odasına girdi ve oğluna Göl Evi'nde Gretel'le beraber kalacağını bildirdi.

«Fakat,» diye ekledi, «yakında kendine gelecek gibi. Biricik çocuğunu öldüren adamı suçlayacak tek kelime bile söylemedi. Sadece, kocasını kaç günde bir ziyaret edebileceğini ve tutuklular evine paket yollayıp yollayamayacağını soruyor. Olağanüstü bir kadın yani.»

«Evet, öyle,» derken Christer pişmandı, «Kimse gerçeği söylemiyor demiştim; bu sözümü şimdi geri alıyorum. Gretel Strom'un eşi yok doğrusu. Çünkü zavallının yalanla işi yok. İyi geceler, anne. İkinize de iyi uykular...»

Daha da uysallaşıp, ezilmiş görünen şişman ve yaşlı çift; Fanny Falkman ve Sebastian Petren de gidiyordu Yeşil odanın ortasında durmuş onların arkalarından bakarken 'dram sona erdi, aktörler ayrılıyor,' diye düşündü genç adam.

Kendini çok yorgun hissediyordu. Fakat son soru Dina tarafından sorulunca karşılık vermek için toparlandı.

«Anneli'nin kulübeden getirmiş olduğu ve sonra öldüğü zaman elinde olan çiçekler var ya?..»

«Evet?»

«Onları çantasından alıp, eline tutuşturan gerçekten Edward mıydı? Bilmem ama, bana öyle gelmiyor.»

Christer, Joakim'e baktı ve kelimeleri uzatarak konuştu:

«Hayır... Edward olmadığına eminim. Tabutun üstündeki buket gibi bu çiçekler bir af dileme belirtisiydi, romantik bir hareketti yapılan. Kralın gelin çiçekleriydiler sanki.»

Gülümserken alnı kırışmıştı Dina'nın. Fakat Len sabırsız bir hareketle onun omzuna vurdu.

«Haydi,» dedi. «Açık havaya çıkalım biraz. Olanlardan sonra fena gelmeyecek hani.»

Joakim kapıyı açmış, nezaketle kızın geçmesini bekliyordu.

«Hazır büyükler yokken senin şatoya gelip, birşey içeyim diyordum, fakat bilmem ki... açık hava mı, seni ziyaret mi iyi?»

Dina bir an duraladı. İki erkeğin arasındaydı: Biri sarışın, savruk ve çocuksu, öbürü zayıf, monokllu ve alaycıydı. Siyah fon üzerindeki kırmızı şal parlıyordu. Çok güzeldi genç kız.

Christer Wick hafifçe sobaya vurarak piposunu boşalttı Şu anda içinde bulunduğu duygu dünyasının en zararsızı yorgunluktu

Bardaktan boşanırcasma yağan yağmurun altında yanyana yürüdüler sokakta.

Küçük, sessiz ve her şeyi bilen kasaba dikkatle izliyordu onları.

Bir öncekine yeni bir duygu mu ekleniyordu?

Güldüğü zaman kızın burnu kırış kırış oluyordu çünkü.

BİTTİ